

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Matematyka

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr Krzysztof Piejko

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
10	I	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 30 h, ćwiczenia 30 h			
Cel przedmiotu/modułu: Nabycie umiejętności posługiwania się rachunkiem macierzowym oraz rachunkiem różniczkowym i całkowym w celu rozwiązywania prostych problemów.			
Wymagania wstępne: wiadomości i kompetencje w zakresie matematyki na poziomie szkoły średniej.			
Efekty uczenia się: Student:			
WIEDZA: ma pogłębioną ogólną wiedzę matematyczną.			
UMIEJĘTNOŚCI: potrafi rozwiązywać proste problemy stosując aparat matematyczny.			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: jest świadom możliwości popełniania błędów przez siebie i innych, wykazuje rozważny krytycyzm wobec odbieranych treści oraz otrzymywanych wyników.			
Stosowane metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia audytoryjne, dyskusje, praca w grupach.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna:			
Elementy rachunku macierzowego i jego zastosowanie do rozwiązywania układów równań liniowych. Ciągi i ich granice, granica i ciągłość funkcji. Elementy rachunku różniczkowego i jego zastosowania do rozwiązywania problemów optymalizacyjnych. Elementy rachunku całkowego i jego zastosowania do obliczania pól powierzchni.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: sprawdziany z zadaniami obliczeniowymi (kolokwium po pierwszym semestrze, egzamin) w formie pisemnej, obserwacja podczas zajęć, ocena poprawności rozwiązywania zadań w trakcie ćwiczeń.			
Formy i warunki zaliczenia: zaliczenie otrzymuje się na podstawie pisemnych sprawdzianów oraz obserwacji w trakcie zajęć.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca:			
1. W. Kryszicki, L. Włodarski; Analiza matematyczna w zadaniach t. I, PWN Warszawa 2006;			
2. W. Kryszicki, L. Włodarski; Analiza matematyczna w zadaniach t. II, PWN Warszawa 2006;			
1. M. Gewert, Z. Skoczylas, Analiza matematyczna I, Definicje, twierdzenia, wzory. GiS, Wrocław 2025;			
2. M. Gewert, Z. Skoczylas, Analiza matematyczna, Przykłady i zadania. GiS, Wrocław 2025;			
T. Jurlewicz, Z. Skoczylas, Algebra liniowa 1, Definicje, twierdzenia, wzory. Oficyna Wydawnicza GiS, 2000;			
4. T. Jurlewicz, Z. Skoczylas, Algebra liniowa 1, Przykłady i zadania. Oficyna Wydawnicza GiS, 2000.			
Sposób określenia liczby punktów ECTS:			
Nakład pracy studenta:			
<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczne (wykłady i ćwiczenia): 60 godz. • przygotowanie do zajęć: 65 godz. • studiowanie literatury: 60 godz. • przygotowanie się do egzaminu i zaliczenia: 65 godz. 			
Łączny nakład pracy studenta: 250 godz.			

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Mikroekonomia

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Kazimierz Zieliński, dr Małgorzata Honkisz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	I	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 30 h, ćwiczenia 30 h			
Cel przedmiotu/modułu:			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Przekazanie studentom podstaw wiedzy o prawach i mechanizmach rządzących procesami gospodarczymi i o podmiotach biorących w nich aktywny udział; 2) Zidentyfikowanie i zrozumienie przez studentów problemów ekonomicznych w mikroskali (gospodarstwo domowe, przedsiębiorstwo, rynki dóbr i usług konsumpcyjnych i czynników produkcji); 3) Przygotowanie studentów do odbioru treści wykładanych w ramach innych przedmiotów ekonomicznych (np. finanse, analiza ekonomiczna, polityka gospodarcza itp.) 			
Wymagania wstępne: Podstawy matematyki a zwłaszcza znajomość funkcji jednej i wielu zmiennych, umiejętność wykreślenia funkcji i interpretacji jej przebiegu oraz podstawowa wiedza z zakresu bieżących zagadnień ekonomicznych.			
Efekty uczenia się:			
WIEDZA: Student:			
<ol style="list-style-type: none"> 1) zna i rozumie podstawowe prawa i kategorie ekonomiczne związane z funkcjonowaniem gospodarki; 2) zna i rozumie metody i narzędzia pozwalające opisywać i tłumaczyć istotę mechanizmu rynkowego; 3) rozumie zachowania pojedynczych podmiotów rynkowych; 4) rozpoznaje i charakteryzuje funkcjonowanie producentów w różnych strukturach rynku; 5) zna i wyjaśnia podstawowe różnice między doskonałą a niedoskonałą konkurencją na rynku; 6) objaśnia zasadę optymalizacji decyzji gospodarczych podejmowanych przez podmioty rynkowe. 			
UMIĘJĘTNOŚCI: Student:			
<ol style="list-style-type: none"> 1) potrafi zanalizować funkcjonowanie mechanizmu rynkowego i interwencji regulatorów publicznych; 2) wykorzystuje poznane narzędzia i metody do opisu sytuacji na poszczególnych rynkach; 3) analizuje zmiany na danym rynku i ich wpływ na sytuację na innych rynkach; 4) ocenia sytuację przedsiębiorstwa z punktu widzenia przyjętych kryteriów ekonomicznych oraz proponuje pożądane dla przedsiębiorstw kierunki zmian; 5) potrafi rozpoznać określone zjawiska w gospodarce rynkowej i ich przyczyny oraz przewidzieć konsekwencje tych zjawisk; 6) umie formułować i wygłaszać swoje sądy dotyczące zjawisk mikroekonomicznych oraz je argumentować. 			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student :			
<ol style="list-style-type: none"> 1) nabywa sprawność komunikowania się i wyrażania swoich sądów; 2) nie unika konstruktywnej (opartej na nabytej wiedzy) dyskusji 3) uczy się odpowiedzialności za podjęte w grupie działania; 4) jest otwarty na poglądy innych; 5) jest gotów do uzupełniania i pogłębiania nabytej wiedzy. 			
Stosowane metody dydaktyczne:			
Ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących, studia przypadków, sporządzanie i interpretacja wykresów, przykłady rachunkowe rozwiązywane na ćwiczeniach i zalecane jako prace domowe.			
Wykład.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna:			
Wykład:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot zainteresowań ekonomii: <ul style="list-style-type: none"> • geneza ekonomii jako nauki; • definicje ekonomii, mikroekonomii, makroekonomii; • powstawanie i rozwój wiedzy ekonomicznej; • metody badań ekonomicznych; • organizacja procesu gospodarowania: gospodarka rynkowa, nakazowa i mieszana; • granica możliwości produkcyjnych. 2. Funkcjonowanie rynków dóbr i usług: <ul style="list-style-type: none"> • rozkład popytu i jego determinanty; • rozkład podaży i jej determinanty; • równowaga rynkowa – rola cen; 			

- konsekwencje wprowadzania cen maksymalnych i minimalnych;
  - elastyczność popytu i podaży;
  - zastosowania elastyczności w wybranych obszarach gospodarki.
3. Reguły postępowania konsumentów:
- teoria wyboru konsumenta, użyteczność całkowita i krańcowa;
  - cena a ograniczenie budżetowe;
  - równowaga i nadwyżka konsumenta;
  - wybór optymalnego koszyka dóbr na podstawie użyteczności krańcowej i krzywych obojętności;
  - osobliwe zachowania konsumentów.
4. Produkcja, koszty i decyzje w przedsiębiorstwie:
- cele i zasady funkcjonowania organizacji biznesowych;
  - kształtowanie się przychodów ogólnych, przeciętnych i krańcowych w przedsiębiorstwie;
  - koszty całkowite, jednostkowe i krańcowe;
  - korzyści i niekorzyści skali produkcji;
  - optimum technologiczne i ekonomiczne w przedsiębiorstwie;
  - zasady podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie.
5. Struktury rynkowe a decyzje producentów:
- przyczyny zróżnicowania struktur rynkowych;
  - zachowania producentów w branżach konkurencyjnych;
  - postępowanie przedsiębiorstw w warunkach monopolu, oligopolu, konkurencji monopolistycznej;
  - decyzje cenowe w modelach konkurencji niedoskonałej;
  - różnicowanie (dyskryminacja cen);
  - gospodarcze skutki konkurencji niedoskonałej i możliwości ich ograniczania.
6. Rynki czynników wytwórczych:
- rynek zasobów a rynek czynników produkcji;
  - popyt na czynniki wytwórcze;
  - rola krańcowego przychodu z produktu;
  - decyzje przedsiębiorstw o zaangażowaniu czynników wytwórczych.

Ćwiczenia:

- Cechy działalności gospodarczej. Ograniczoność zasobów.
- Możliwości zwiększania zasobów wytwórczych społeczeństwa.
- Koszt alternatywny. Krzywa możliwości produkcyjnych.
- Podstawy teorii rynku – rynek i jego elementy, pojęcie popytu i podaży, równowaga rynkowa, cena równowagi rynkowej, atypowe reakcje popytu i podaży, pozacenowe czynniki określające popyt i podaż.
- Elastyczność i jej rodzaje oraz czynniki determinują
- Skuteczna i nieskuteczna interwencja cenowa i fiskalna rządu na rynku.
- Teoria wyboru konsumenta - użyteczność dóbr całkowita i marginalna, maksymalizacja użyteczności, ograniczenie wyboru konsumenta – linia budżetowa, krzywe obojętności, efekt substytucyjny i dochodowy, określenie optymalnej struktury konsumpcji – równowaga konsumenta.
- Przedsiębiorstwo w warunkach konkurencji doskonałej. Przedsiębiorstwo w warunkach monopolu. Przedsiębiorstwo w warunkach konkurencji monopolistycznej. Modele oligopolu. Koszty i utargi w różnych strukturach rynkowych.
- Elastyczność i jej rodzaje oraz czynniki determinujące. Wpływ elastyczności na przychód całkowity.
- Koszt alternatywny i jego wpływ na krzywą transformacji. Kategoria zysku ekonomicznego
- Teoria produkcji i koszty produkcji - funkcja czynników produkcji, skala produkcji, pojęcie kosztów i ich klasyfikacja, funkcja kosztów, pojęcie i rodzaje produktywności czynników wytwórczych (produkcyjność całkowita, przeciętna, krańcowa), wybór metod wytwarzania w przedsiębiorstwie, równowaga producenta.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Ćwiczenia:

Aktywność na zajęciach, udział w dyskusji, rozwiązywanie indywidualnych kart ćwiczeniowych, kolokwium zaliczeniowe. Oceny częściowe w trakcie ćwiczeń

z indywidualnej aktywności (aktywność na zajęciach jest premiowana, w zależności od częstości i jakości wypowiedzi studenta dodatkowym przelicznikiem stosowanym w odniesieniu do liczby punktów uzyskanych z zaliczenia - iloczyn liczby punktów i liczby max 1,15), kolokwium, zaliczenie końcowe – uzyskanie co najmniej 50% punktów na ocenę najniższą.

Wykład: Egzamin ustny.

Formy i warunki zaliczenia:**Ćwiczenia:**

Aktywność na zajęciach oraz pozytywna ocena z prac cząstkowych oraz kolokwium zaliczeniowego. Arkusz zaliczeniowy składający się z zadań i ćwiczeń wymagających umiejętności tworzenia i interpretacji wykresów.

Zaliczenie wykładów na podstawie zdanego egzaminu ustnego.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Begg D., Fischer S., Dornbusch R. , *Mikroekonomia*, PWE, Warszawa 2023.

Mankiw N. G., Taylor M., *Mikroekonomia*, PWE 2022, Warszawa

Zalega T. *Mikroekonomia. Ćwiczenia*, Wydawnictwo WSPiZ im. Leona Koźmińskiego, Warszawa

Czarny E., Folfas P., *Mikroekonomia*, Oficyna Wydawnicza Szkoła Główna Handlowa, Warszawa 2021 Marciniak S.

(red.), *Makro i mikroekonomia. Podstawowe problemy współczesności*, PWN 2022

Smith P., Begg D., *Ekonomia. Zbiór zadań*. PWE, Warszawa 1999;

Dach Z., *Mikroekonomia*, UEK, Kraków 2012;

Dach Z., Pollok A, Przybylska K., *Zbiór zadań z mikroekonomii*, Synaba, Kraków 2009.

S. Marciniak (red.), *Makro i mikroekonomia. Podstawowe problemy współczesności*, PWN, Warszawa 2022.

Zieliński K., *Kształtowanie cen we współczesnej gospodarce*, Wydawnictwo Naukowe ANS w Nowym Sączu, Nowy Sącz 2025.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 60 godz.
- przygotowanie do zajęć: 15 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 20 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Podstawy makroekonomii

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Kazimierz Zieliński, dr Małgorzata Honkisz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
6	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 30 h, ćwiczenia 30 h			
<p>Cel przedmiotu/modułu: Zrozumienie i opanowanie przez studentów podstawowej wiedzy i najistotniejszych pojęć oraz mechanizmów makroekonomii a także umiejętność zrozumienia, analizowania i wyjaśniania zjawisk, praw i mechanizmów zachodzących w gospodarce polskiej i światowej oraz ich wpływ na funkcjonowanie podmiotów gospodarczych.</p>			
Wymagania wstępne: Mikroekonomia			
<p>Efekty uczenia się: WIEDZA: Student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu makroekonomii; 2. zna i rozumie zjawiska, procesy, podmioty, struktury i instytucje gospodarcze; 3. zna i rozumie powiązania między kluczowymi agregatami makroekonomicznymi oraz związki przyczynowo-skutkowe panujące w gospodarce; 4. zna i rozumie metody badań i analiz makroekonomicznych; 5. ma podstawową wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych i ich miejscu w systemie nauk, w tym w obszarze pokrewnych dyscyplin naukowych; 6. zna rodzaje więzi ekonomicznych oraz rządzące nimi prawidłowości; 7. zna i rozumie zasady funkcjonowania rynku zarówno w aspekcie krajowym jak i międzynarodowym. <p>UMIĘJĘTNOŚCI: Student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posiada umiejętność obserwacji, rozumienia i analizowania zjawisk oraz procesów makroekonomicznych za pomocą metod naukowych; 2. potrafi interpretować podstawowe problemy i procesy współczesnej gospodarki światowej, ich przyczyny, przebieg i skutki; 3. potrafi dokonywać obserwacji i analiz głównych procesów gospodarczych zachodzących w gospodarce otwartej; 4. potrafi interpretować niezbędne w tym zakresie dane statystyczne oraz wskaźniki ekonomiczne a także prognozować zjawiska gospodarcze z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w naukach ekonomicznych. 5. posiada umiejętność prezentowania własnego stanowiska i jego argumentacji opartej na wybranych teoriach, poglądach różnych autorów i danych statystycznych. <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. jest gotów myśleć i działać w sposób kreatywny; 2. jest gotów współdziałać i pracować w grupie, odgrywając w niej różne role; 3. jest gotów samodzielnie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności ekonomiczne, jest otwarty na nowe pomysły i ma skłonność do interakcji z innymi uczestnikami procesu uczenia się. 			
<p>Stosowane metody dydaktyczne: Ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących, studia przypadków, sporządzanie i interpretacja wykresów, przykłady rachunkowe rozwiązywane na ćwiczeniach i zalecane jako prace domowe. Wykład.</p>			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Makroekonomia – wprowadzenie: <ul style="list-style-type: none"> • krótka historia makroekonomii; • proces gospodarowania – podstawowe problemy makroekonomiczne; • cele badań makroekonomicznych; • prognozy i programy działania jako podstawa polityk makroekonomicznych; • grupy podmiotów gospodarujących; • istota globalnego popytu i globalnej podaży. 2. Pomiar aktywności gospodarczej: <ul style="list-style-type: none"> • ruch okrężny w gospodarce; • metody mierzenia aktywności gospodarczej; • mierniki aktywności gospodarczej: produkt krajowy brutto, produkt narodowy brutto, dochód 			

- narodowy;
  - relacje między miernikami aktywności;
  - zalety i ograniczenia mierników.
3. Model równowagi makroekonomicznej AD-AS:
    - istota równowagi;
    - elementy składowe popytu globalnego;
    - produkt potencjalny a globalna podaż;
    - kształtowanie się globalnej podaży w krótkim i długim okresie;
    - ujęcie klasyczne i keynesowskie w makroekonomii.
  4. Konsumpcja i inwestycje a popyt globalny:
    - wzorce wydatków gospodarstw domowych;
    - funkcja konsumpcji a funkcja oszczędności;
    - krańcowa skłonność do konsumpcji a krańcowa skłonność do oszczędzania;
    - determinanty inwestycji: przychody, koszty, oczekiwania;
    - krzywa popytu inwestycyjnego.
  5. Cykl koniunkturalny a polityka fiskalna:
    - charakterystyki cykli koniunkturalnych;
    - rola przesunięć zagregowanego popytu;
    - istota polityki fiskalnej: budżet państwa, deficyt budżetowy, dług publiczny;
    - model mnożnikowy kształtowania się równowagi makroekonomicznej;
    - wpływ opodatkowania i wydatków budżetowych na popyt globalny;
    - instrumenty polityki fiskalnej i możliwości ich stosowania.
  6. Rynek pieniądza i polityka monetarna:
    - funkcje pieniądza;
    - determinanty popytu na pieniądź;
    - agregaty podaży pieniądza;
    - istota i instrumenty polityki monetarnej;
    - rola banku centralnego.
  7. Współzależność oddziaływania polityki fiskalnej i monetarnej:
    - efekt tłumienia i efekt wypierania;
    - model IS-LM;
    - wpływ polityki fiskalnej na dochód i stopy procentowe;
    - oddziaływanie polityki monetarnej na dochód i stopy procentowe;
    - skutki równoczesnego oddziaływania polityki fiskalnej i monetarnej.
  8. Problematyka wzrostu gospodarczego:
    - istota i sposoby mierzenia wzrostu gospodarczego;
    - zasoby ludzkie, zasoby naturalne, kapitał jako czynniki wzrostu gospodarczego;
    - akumulacja kapitału a zmiany technologiczne;
    - rola postępu technologicznego;
    - znaczenie przedsiębiorczości i innowacyjności;
    - strategie wspierania wzrostu gospodarczego.
  9. Bezrobocie jako problem makroekonomiczny:
    - istota i pomiar bezrobocia;
    - stopa bezrobocia a cykl koniunkturalny;
    - ekonomiczne i społeczne skutki bezrobocia;
    - możliwości oddziaływania na poziom bezrobocia.
  10. Inflacja w gospodarce:
    - istota i pomiar inflacji;
    - przyczyny inflacji, złudzenie inflacyjne;
    - gospodarcze skutki inflacji;
    - zależność między stopą bezrobocia a stopą inflacji;
    - dylematy polityki antyinflacyjnej.

Ćwiczenia:

- Wprowadzenie do makroekonomii.
- Funkcje państwa w gospodarce.
- Rachunki narodowe, różne mierniki produktu.
- Ogólny model globalnego popytu i globalnej podaży - model AS-AD.
- Klasyczna teoria równowagi.
- Model keynesowski równowagi – model popytowy.
- Budżet państwa. Polityka fiskalna, podatki, rola wydatków, efekt wypierania.
- Pieniądz i bankowość. Rynek finansowy.
- Polityka monetarna i jej instrumenty.

<ul style="list-style-type: none"> • Inflacja: mierniki, źródła, skutki, rodzaje. • Rynek pracy, bezrobocie i polityka na rynku pracy. • Cykl koniunkturalny. Wzrost i rozwój gospodarczy. Mierniki wzrostu i rozwoju. • Makroekonomia gospodarki otwartej. Bilans płatniczy. Pozycja inwestycyjna.
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Aktywność na zajęciach, ćwiczenia audytoryjne, rozwiązywanie ćwiczeń w grupie oraz indywidualne, udział w dyskusji, kolokwium zaliczeniowe. Egzamin ustny.</p>
<p>Formy i warunki zaliczenia: Aktywność na zajęciach oraz pozytywna ocena z kolokwium. Zaliczenie wykładów na podstawie zdanego egzaminu ustnego.</p>
<p>Literatura podstawowa i uzupełniająca: Greenlaw S.A., Shapiro D., MacDonald D., <i>Makroekonomia – podstawy</i>, OpenStax, Warszawa 2023. Lis S., <i>Współczesna makroekonomia</i>, CeDeWu, Warszawa 2023. Mankiw N. G., Taylor M., <i>Makroekonomia</i>, PWE, Warszawa 2022 Krugman P., Wells R., <i>Makroekonomia</i>, PWN, Wyd. 1/2020 i późniejsze dodruki Nowak A.Z., Zalega T. <i>Makroekonomia</i>, PWE, Warszawa 2023 Zalega T. <i>Makroekonomia. Ćwiczenia</i>, Wydawnictwo WSPiZ im. Leona Koźmińskiego, Warszawa Begg D., Vernasca G., Fischer S., Dornbusch R., <i>Makroekonomia</i>, PWE, Warszawa 2023 Smith P., Begg D., <i>Ekonomia. Zbiór zadań</i>. PWE, Warszawa 1999; Czarny B., <i>Makroekonomia</i>, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2018 Burda M., Wypłoz C., <i>Makroekonomia. Podręcznik europejski</i>, PWE, Warszawa 2000.</p>
<p>Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczne: 60 godz. • przygotowanie do zajęć: 30 godz. • studiowanie literatury: 30 godz. • przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 30 godz. <p>Łączny nakład pracy studenta: 150 godz.</p>

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	I	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 godz.			
<p>Cel przedmiotu/modułu: Celem nauczania jest przekazanie podstawowej i ujętej w sposób holistyczny wiedzy z zakresu zarządzania. W efekcie możliwe staje się zrozumienie kluczowych mechanizmów funkcjonowania organizacji oraz identyfikacja podjęcie decyzji służących rozwiązywaniu problemów odnoszących się do różnych aspektów funkcjonowania przedsiębiorstw.</p>			
<p>Wymagania wstępne: Zrozumienie podstawowych kategorii ekonomicznych i społecznych.</p>			
<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Student:</p> <p>WIEDZA: Zna i rozumie podstawowe pojęcia i mechanizmy związane z procesem zarządzania i z funkcjonowaniem organizacji.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI: Potrafi dokonać wyboru podstawowych narzędzi zarządzania (m.in. proces decyzyjny, definiowanie celu, opis struktury organizacyjnej, rodzaje kontroli). Potrafi analizować funkcje zarządzania w przedsiębiorstwie.</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Jest gotów adaptować się do mechanizmów organizacji w których osoba funkcjonuje. Jest gotów myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy. Student jest gotów do kształcenia ustawicznego i doskonalenia własnych umiejętności.</p>			
<p>Stosowane metody dydaktyczne: Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.</p>			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wstęp do teorii zarządzania. (Celowość istnienia organizacji. Definicja pojęcia zarządzania. Elementy procesu zarządzania. Funkcje kierownicze.) 2. Rozwój teorii zarządzania i aktualne nurty tej dyscypliny naukowej. 3. Planowanie. Rodzaje planów i etapy procesu planowania. 4. Zarządzanie przez cele. 5. Planowanie strategiczne. 6. Proces identyfikacji i rozwiązywania problemów. 7. Teoria podejmowania decyzji. 8. Zarządzanie operacyjne – projektowanie systemów produkcyjnych i logistycznych. 9. Struktury organizacyjne i podział pracy. 10. Mechanizmy koordynacji w organizacjach. 11. Władza w organizacjach i jej delegowanie. 12. Zarządzanie zasobami ludzkimi. 13. Zarządzanie zmianą w przedsiębiorstwie. 14. Zarządzanie konfliktami. 15. Motywowanie pracowników. 16. Style przywództwa. 17. Grupy i komitety w organizacjach. 18. Komunikacja wewnątrz przedsiębiorstw. 19. Kontrola w przedsiębiorstwach. 			
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Egzamin w formie ustnej - odpowiedź na trzy pytania. Dyskusja podczas zajęć.</p>			
<p>Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie egzaminu w formie ustnej.</p>			

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Griffin R. W., *Podstawy zarządzania organizacjami*, PWN 2023.

Michalski E., *Zarządzanie przedsiębiorstwem*, PWN 2022.

Stoner J. F. A, Gilbert D. R., Freeman E. R. *Kierowanie*, PWE 2011.

Koźmiński A. K., Piotrowski W. *Zarządzanie. Teoria i praktyka*, PWN 2013.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 30 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Historia gospodarcza

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr hab. Krzysztof Broński

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	I	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Przedstawienie ogólnej problematyki przemian gospodarczych w świecie od starożytności po czasy współczesne, z naciskiem na wieki XIX i XX.			
Wymagania wstępne: Brak.			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Znajomość i zrozumienie etapów przemian gospodarczych gospodarki światowej. UMIEJĘTNOŚCI: Umiejętność analizy i oceny uwarunkowań i czynników rozwoju gospodarczego poszczególnych krajów bądź regionów w perspektywie historycznej. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów identyfikować dylematy związane z wykonywaniem zawodów ekonomicznych w perspektywie posiadanej wiedzy z zakresu historii gospodarczej. Jest gotów aktywnie uczestniczyć w działaniach na rzecz dobra wspólnego.			
Stosowane metody dydaktyczne: - wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy rozwoju gospodarczego państw starożytnych. Gospodarka europejska w okresie średniowiecza, rozwój gospodarczy ziem polskich w okresie średniowiecza. 2. Ekspansja europejska w XV i XVI wieku i jej skutki ekonomiczne. Teoria i praktyka merkantylizmu. Rozwój gospodarczy Polski w XVI w., przyczyny załamania gospodarczego w połowie XVII w. 3. Innowacje techniczne w przemyśle na przełomie XVIII i XIX w. 4. Podstawy teoretyczne i praktyka liberalizmu gospodarczego w Europie XIX w., rozwój gospodarczy Wielkiej Brytanii, Francji, Prus, imperium Habsburgów i Rosji w okresie 1815-1870. 5. Rewolucja agrarna; II rewolucja przemysłowa. istota i aspekty kapitalizmu monopolistycznego (po 1870 r.), Rozwój gospodarczy państw europejskich, USA i Japonii w dobie kapitalizmu monopolistycznego. 6. Problemy rozwoju gospodarczego ziem polskich w warunkach niewoli politycznej; reformy uwłaszczeniowe i ich skutki, uprzemysłowienie ziem polskich. 7. Problemy rozwoju gospodarczego Europy i USA po I wojnie światowej. Przyczyny, przebieg i skutki wielkiego kryzysu gospodarczego. Teoria i praktyka interwencjonizmu państwowego gospodarce. 8. Kształtowanie socjalizmu w Rosji i ZSRR. Problemy rozwoju gospodarczego II Rzeczypospolitej. 9. Rozwój gospodarczy Europy Zachodniej, USA i Japonii po II wojnie światowej. Problemy rozwoju gospodarczego Związku Radzieckiego i krajów bloku wschodniego po II wojnie światowej. 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Egzamin w formie ustnej. Odpowiedź na pytania.			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie egzaminu w formie ustnej.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Landes D., <i>Bogactwo i nędza narodów. Dlaczego jedni są tak bogaci a inni tak ubodzy</i> , Muza 2000 Kennedy, <i>Narodziny i upadek mocarstw</i> , Prześwity 2025. Skodlarski J., Matera R., <i>Gospodarka światowa. Geneza i ewolucja – do czasów pandemii</i> , Warszawa 2021; Acemoglu D., Robinson J., <i>Dlaczego narody przegrywają</i> , Poznań 2014; Clark G., <i>Pożegnanie z jałmużną. Krótka historia gospodarcza świata</i> , Poznań 2014; Morawski W., <i>Dzieje gospodarcze Polski</i> , Warszawa 2011; Piątkowski M., <i>Europejski lider wzrostu. Polska droga od ekonomicznych peryferii do gospodarki sukcesu</i> , Warszawa			

2019.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu: 30 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Geografia ekonomiczna

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr Teresa Mitura

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	I	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Wykład 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie zasad wzajemnej zależności elementów środowiska przyrodniczego i gospodarczej działalności człowieka. 2. Zdobycie przez studenta umiejętności wskazania przyczyn oraz charakterystyki różnicowania społecznego i gospodarczego świata oraz Polski na tle uwarunkowań przyrodniczych. 3. Zdobycie przez studenta umiejętności analizy zjawisk społecznych i gospodarczych na świecie i w Polsce 			
Wymagania wstępne:			
Podstawowe wiadomości z zakresu geografii społeczno – ekonomicznej na poziomie szkoły średniej.			
Efekty uczenia się:			
WIEDZA			
Student			
<ul style="list-style-type: none"> • Zna i rozumie typowe rodzaje struktur społecznych i ekonomicznych oraz rozumie ich wzajemne powiązania. • Zna i rozumie społeczne i regionalne uwarunkowania stymulowania wzrostu potencjału gospodarczego i innowacyjnego. • Zna i rozumie przebieg procesów ekonomicznych z perspektywy regionalnej, krajowej i międzynarodowej oraz ujmowanie tych procesów w perspektywie historycznej. 			
UMIEJĘTNOŚCI			
Student			
<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi zanalizować i zinterpretować przebieg i skutki zjawisk ekonomicznych i społecznych oraz wskazać ich wzajemne zależności i powiązania. • Potrafi w sposób spójny i klarowny przedstawić argumenty i wyrazić opinie dotyczące zjawisk ekonomicznych i społecznych z wykorzystaniem terminologii właściwej dyscyplinom nauk ekonomicznych. 			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
Student			
<ul style="list-style-type: none"> • Jest gotów pracować w zespole, przyjmując w nim różne role • Jest przygotowany do krytycznego myślenia służącego weryfikacji pozyskiwanych informacji oraz ich źródeł. 			
Stosowane metody dydaktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> • wykład z prezentacją multimedialną • przygotowanie projektu 			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia z zakresu demografii. Problemy demograficzne świata. Procesy urbanizacyjne na świecie. Wpływ warunków naturalnych na rozmieszczenie ludności świata. 2. Uwarunkowania rozwoju rolnictwa na świecie. Zróżnicowanie gospodarki rolnej na świecie. Obszary nadwyżki i niedoborów żywności. Przestrzenne zróżnicowanie stopy życiowej ludności świata. 3. Energetyka na świecie. Czynniki lokalizacji przemysłu. Przemysły zaawansowanych technologii, główne technopolie świata. 4. Problemy demograficzne Polski. Struktura ludności Polski. Urbanizacja. Migracje. 5. Baza surowcowa Polski, główne zagłębia. Współczesne problemy przemysłu w Polsce. Transport. 6. Rolnictwo Polski – uwarunkowania rozwoju rolnictwa. Współczesne problemy rolnictwa w Polsce. 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:			
Wykonanie projektu – analizy społeczno – gospodarczej wybranego obszaru lub analiza przypadku wybranego problemu społecznego lub gospodarczego na świecie			
Formy i warunki zaliczenia:			
Prezentacja projektu. Ocena wykonanego projektu.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca:			
Literatura podstawowa:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kuciński K. (red.), <i>Geografia ekonomiczna</i>. Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska. Warszawa 2015 2. Budner W., <i>Geografia ekonomiczna: współczesne zjawiska i procesy</i>, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Poznań 2011 3. Fierla I., <i>Polska w Europie. Zarys geograficzno – ekonomiczny</i>, PWE, Warszawa 2011 			

Literatura uzupełniająca:

1. Coe N., Kelly P., W. C. Yeung H., *Economic Geography - A Contemporary Introduction*, Wyd. John Wiley and Sons Ltd, 2019
2. Haliżak E., *Geoekonomia*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2012,
3. Bazy danych GUS, Eurostatu, oraz Komisji Europejskiej dostępne na ich oficjalnych stronach internetowych – źródła aktualnych informacji w zakresie procesów i zjawisk zachodzących w przestrzeni.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 25 godz.
- Przygotowanie projektu: 25 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Etyka**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot podstawowy**

Osoba prowadząca: **Bartłomiej Krzych**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	I	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Wykład 15 h			
Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami etyki ogólnej oraz etyki w życiu społecznym i gospodarczym. Przedmiot ma na celu kształtowanie wrażliwości moralnej, umiejętności identyfikowania i analizowania problemów etycznych oraz odpowiedzialnych postaw w życiu zawodowym i społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem działalności ekonomicznej.			
Wymagania wstępne: Brak szczególnych wymagań wstępnych. Podstawowa wiedza z zakresu nauk społecznych zdobyta na poziomie szkoły średniej.			
Efekty uczenia się: Student: WIEDZA: zna i rozumie podstawowe pojęcia i nurty etyki filozoficznej, rozumie znaczenie norm moralnych w życiu społecznym i gospodarczym, zna podstawowe zasady etyki zawodowej i biznesowej. UMIĘJĘTNOŚCI: potrafi identyfikować problemy etyczne w działalności ekonomicznej, analizuje i ocenia zachowania jednostek oraz instytucji z perspektywy etycznej, formułuje logiczne i uzasadnione sądy etyczne. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: jest świadomy odpowiedzialności moralnej w życiu zawodowym i społecznym, wykazuje postawę uczciwości, rzetelności i poszanowania norm etycznych, jest gotów do krytycznej refleksji nad własnymi decyzjami i działaniami.			
Stosowane metody dydaktyczne: wykład informacyjny, wykład problemowy, analiza przypadków (case study), dyskusja dydaktyczna.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Pojęcie etyki i moralności – podstawowe definicje. Główne nurty etyki filozoficznej (m.in. etyka cnót, deontologia, utylitaryzm). Normy, wartości i zasady moralne. Odpowiedzialność moralna jednostki. Etyka a prawo. Etyka życia społecznego. Etyka zawodowa – istota i znaczenie. Etyka w biznesie i gospodarce. Społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR). Dylematy etyczne we współczesnej ekonomii. Problemy i dylematy moralne (indywidualne i społeczne).			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: zaliczenie pisemne, ocena aktywności na zajęciach, praca zaliczeniowa - analiza przypadku. Kryteria oceny obejmują poprawność merytoryczną, umiejętność analizy problemów etycznych oraz samodzielność formułowanych wniosków.			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie przedmiotu na podstawie pozytywnej oceny z egzaminu końcowego/pracy zaliczeniowej oraz aktywności na zajęciach.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Literatura podstawowa: Arystoteles, <i>Etyka Nikomachejska</i> 2007 i wcześniejsze wydania. Immanuel Kant, <i>Metafizyka moralności</i> . 2007 i			

wcześniejsze wydania.

John S. Mill, *Utylitaryzm* 2012 i wcześniejsze wydania.

Peter Singer, *Etyka praktyczna* 2007

Literatura uzupełniająca:

Hausman Daniel M. McPherson Michael S. Satz Debra, *Etyka ekonomii. Analiza ekonomiczna, filozofia moralności i polityka gospodarcza*, 2017.

Stanisław Janeczek, Anna Starościc (red.), *Etyka*, t. 1 i 2, Seria: Dydaktyka filozofii T. 5. 2016

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

zajęcia dydaktyczne: 15 godz.

przygotowanie do zajęć: 5godz.

studiowanie literatury: 20 godz.

przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Prawo

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr hab. Marta Pomykała

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	I	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: sem. I – wykład 15 h, sem. II – wykład 15 h			
Cel przedmiotu/modułu: Rozumienie natury i źródeł prawa. Samodzielne interpretowanie i stosowania prawa. Umiejętność samodzielnego wyszukiwania źródeł prawa. Gotowość do świadomego wykonywania zawodu			
Wymagania wstępne: Brak			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Student posiada podstawowe informacje o naturze prawa, rozumie naturę źródeł prawa, zna i rozumie zasady wykładni prawa, zna i rozumie podstawowe zasady prawa konstytucyjnego, prawa administracyjnego, prawa cywilnego oraz prawa gospodarczego. UMIEJĘTNOŚCI: Student posiada umiejętność wyszukiwania źródeł prawa, potrafi samodzielnie interpretować i stosować przepisy prawa. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów na ciągłe doskonalenie umiejętności interpretowania i stosowania przepisów prawa			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład problemowy Dyskusja dydaktyczna			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Ogólne wiadomości o prawie - Pojęcie prawa. Prawo a moralność. Normy prawne. Stosunki prawne i zdarzenia prawne. Podział zdarzeń prawnych. Stosowanie prawa. Wykładnia prawa. Źródła prawa. Akt prawny. Publikowanie aktów prawnych. Systematyka prawa. Gałęzie prawa. Wybrane zagadnienia prawa konstytucyjnego - Pojęcie konstytucji. Zasada konstytucyjnej. System organów państwowych. Sejm, Senat, Prezydent, Rada Ministrów. Organizacja wymiaru sprawiedliwości. Sądy i trybunały. Wybrane zagadnienia prawa administracyjnego - Istota i przedmiot prawa administracyjnego. Pojęcie i rola administracji. Organy administracji publicznej. Prawne formy działania administracji. Akty administracyjne. Podstawowe zasady postępowania administracyjnego. Decyzje administracyjne. Sądowa kontrola decyzji administracyjnych Wybrane zagadnienia prawa cywilnego i gospodarczego - Źródła prawa cywilnego. Stosunek cywilno- prawny. Podmioty prawa cywilnego. Czynności prawne. Wady oświadczenia woli. Forma i treść czynności prawnych. Warunek i termin. Przedstawicielstwo. Przedawnienie. Instytucje prawa rzeczowego. Pojęcie i rodzaje rzeczy. Prawo własności i ograniczone prawa rzeczowe. Posiadanie. Istota zobowiązań. Źródła zobowiązań. Odpowiedzialność cywilna – przesłanki i rodzaje. Wykonanie i wygaśnięcie zobowiązań. Działalność gospodarcza. Przedsiębiorca. zasady podejmowania działalności gospodarczej. Formy reglamentacji działalności Wybrane zagadnienia prawa pracy			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Sprawdziany pisemne Aktywność na zajęciach			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie pisemne etapowe na koniec pierwszego semestru i końcowe na koniec drugiego semestru.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: B. Gnela, Podstawy prawa dla ekonomistów, Warszawa 2023 Prawo konstytucyjne w pigułce, C.H.Beck, Warszawa 2024 Prawo i postępowanie administracyjne w pigułce, C.H.Beck, Warszawa 2023 Prawo cywilne w pigułce. Część ogólna. Prawo rzeczowe, C.H.Beck. Warszawa 2024 M. Jurgilewicz, M. Pomykała i in. (red.), Zarys nauki o prawie i o bezpieczeństwie, Rzeszów 2020 Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, bieżący tekst jednolity Kodeks cywilny bieżący tekst jednolity Kodeks pracy, bieżący tekst jednolity			

Prawo przedsiębiorców, bieżący tekst jednolity

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

zajęcia dydaktyczne: godz. 30

przygotowanie do zajęć: godz. 15

studiowanie literatury: godz. 40

przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: godz. 30

konsultacje – godz. 10

Łączny nakład pracy studenta: godz. 125

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Statystyka opisowa

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Andrzej Sokolowski, dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	II	Niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h, ćwiczenia 15 h.

Cel przedmiotu/modułu:

Uzyskanie podstawowej wiedzy z zakresu opisu ilościowego zjawisk ekonomicznych i społecznych.

Nabycie umiejętności stosowania metod wnioskowania statystycznego w badaniach zjawisk ekonomiczno-społecznych.

Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowych pojęć ekonomicznych Stosowanie metod analizy matematycznej z przedmiotu Matematyka

Efekty uczenia się:

WIEDZA:

Znajomość parametrów opisu cech społeczno-ekonomicznych, zdolność do ich interpretacji.

UMIĘJĘTNOŚCI:

Umiejętność opisu za pomocą metod ilościowych problemów społeczno-ekonomicznych, umiejętność estymacji na podstawie próby, umiejętność prezentacji uzyskanych wyników.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Student jest gotów uznać znaczenie implementacji wiedzy statystycznej w życiu zawodowym. Jest gotów zrozumieć konieczność weryfikacji ryzyka za pomocą metod statystycznych.

Stosowane metody dydaktyczne:

- wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej
- ćwiczenia - analiza case study i praca indywidualna.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Statystyka jako nauka. Populacja i próba. Statystyka opisowa i matematyczna.
2. Cechy statystyczne. Skale pomiaru. Sposoby prezentacji danych statystycznych.
3. Zmienne skokowe i ciągłe. Parametry zmiennych losowych.
4. Miary położenia, miary zmienności, miary asymetrii, miary koncentracji.
5. Rozkład normalny i wykładniczy.
6. Estymacja punktowa i przedziałowa.
7. Weryfikacja hipotez statystycznych.
8. Test dla jednej i dwóch zmiennych.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Aktywność w trakcie zajęć; ocena rozwiązywania zadań w trakcie ćwiczeń, dwa kolokwia etapowe z zadań obliczeniowych. Test końcowy z rozumienia wiedzy.

Formy i warunki zaliczenia:

Wykłady – egzamin pisemny w formie testu.

Ćwiczenia – ocena na podstawie dwóch pisemnych kolokwii z zadań obliczeniowych.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Kot S. M., Jakubowski J., Sokolowski A., *Statystyka podręcznik dla studiów ekonomicznych*, Difin 2007. Zeliaś A., Pawełek B., Wanat S., *Metody statystyczne – Zadania i sprawdziany*, PWE 2002.

Jozefacka N.M., Kołek M.F., Arciszewska-Leszczuk A., Iwankowski P., *Metodyka i statystyka. Przewodnik naukowego turysty, Tom I*, Wydawnictwo naukowe PWN, 2023

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 20 godz.
- studiowanie literatury: 25 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 40 godz.
- konsultacje – 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Rachunkowość

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr Paulina Filip, mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 15 h, ćwiczenia 15h			
<p>Cel przedmiotu/modułu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie studentów z podstawami i głównymi pojęciami związanymi z funkcjonowaniem systemu rachunkowości w przedsiębiorstwie • Przedstawienie zasad, funkcji i uregulowań prawnych odnośnie prowadzenia rachunkowości w jednostce gospodarującej, charakterystyka zasobów majątkowych oraz źródeł ich finansowania, ewidencji operacji gospodarczych wynikających z prowadzenia przez podmiot działalności gospodarczej, charakterystyka kategorii kształtujących wynik finansowy przedsiębiorstwa, sporządzanie bilansu oraz rachunku zysków i strat w wersji kalkulacyjnej i porównawczej. 			
<p>Wymagania wstępne: Posiadanie podstawowej wiedzy ekonomicznej</p>			
<p>Efekty uczenia się: WIEDZA: Student ma ogólną wiedzę na temat aktywów i pasywów prezentowanych w bilansie. Zna i rozumie zasady sporządzania bilansu i rachunku zysków i strat w formie uproszczonej. Ma wiedzę na temat zasad tworzenia i funkcjonowania kont bilansowych, korygujących oraz wynikowych. UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi dokonać rejestracji podstawowych operacji gospodarczych na kontach bilansowych, korygujących oraz wynikowych. Jest w stanie zastosować storno czarne i czerwone. Potrafi ustalić wynik finansowy w sposób statystyczny i księgowy w wersji kalkulacyjnej i porównawczej. Umie czytać ze zrozumieniem dane finansowe zawarte w podstawowych elementach rocznego sprawozdania finansowego przedsiębiorstwa, takich jak: bilans i rachunek zysków i strat. Umie analizować i rozumie zawartość zestawienia obrotów i sald. Jest świadomy ograniczeń tego zestawienia. Umie przekazać nabytą wiedzę z zakresu podstaw rachunkowości między innymi poprzez rozumienie podstawowych składników sprawozdania finansowego, Ma świadomość wyboru właściwej metody ustalania wyniku finansowego KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów pracować w zespole, efektywnie wypełniając powierzone zadanie. Student ma świadomość nabycia umiejętności w zakresie prawidłowej klasyfikacji operacji gospodarczych a także zasad ewidencji składników majątku i kapitału. Potrafi w sposób zrozumiały dla innych przedstawić swój pogląd, zagadnienie, odważnie, nie boi się zadawać pytań, Stosuje się do zasad etyki biznesu, potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, potrafi elastycznie dostosować się do wymogów otoczenia.</p>			
Stosowane metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia audytoryjne: rozwiązywanie zadań			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rachunkowość jako system ewidencji gospodarczej. 2. Zasoby majątkowe – aktywa i źródła ich pochodzenia – pasywa 3. Bilans księgowy 4. Operacje gospodarcze i ich wpływ na składniki bilansu 5. Konto księgowo i zapis operacji gospodarczych na kontach bilansowych 6. Podzielność pozioma kont – zasady funkcjonowania kont analitycznych 7. Podzielność pionowa kont – zasady funkcjonowania kont korygujących 8. Łączenie kont – zasady funkcjonowania kont aktywno-pasywnych 9. Przychody, koszty, pozaewidencyjny sposób ustalania wyniku finansowego <p>Ewidencyjny sposób ustalania wyniku finansowego i jego prezentacja w kalkulacyjnym i porównawczym rachunku zysków i strat.</p>			
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Ćwiczenia: Ocena poszczególnych ćwiczeń wykonywanych na zajęciach. Test końcowy. Egzamin pisemny obejmujący pytania i rozwiązywanie zadań.</p>			
<p>Formy i warunki zaliczenia: Praca zaliczeniowa na ocenę. Zaliczenie wykładów na podstawie egzaminu pisemnego.</p>			
<p>Literatura podstawowa i uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B. Gierusz, ODDK, Podręcznik samodzielnej nauki księgowania, B. Gierusz, ODDK, Gdańsk 2016. 2. Podstawy rachunkowości, pod red. K. Winiarskiej, Wolters Kluwer Polska, Kraków 2018. 3. J. Aleszczyk, Rachunkowość od podstaw, Wyd. Wyższej Szkoły bankowej, Poznań, 2018 			

4. P.Filip, Rachunkowość przedsiębiorstw : podejmowanie i finansowanie działalności gospodarczej : ewidencja : sprawozdawczość ,wyd Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów ,2019

5. Płóciennik-Napierałowa, J,Rachunkowość w praktyce przedsiębiorstw,Difin,Warszawa,2021

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 20 godz.
- studiowanie literatury: 35 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 30 godz.
- konsultacje – 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Międzynarodowe stosunki gospodarcze

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr Małgorzata Honkisz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Wykład 30 godzin			
Cel przedmiotu/modułu: Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu teorii międzynarodowych stosunków gospodarczych oraz międzynarodowej polityki gospodarczej, przekazanie aktualnych wiadomości z zakresu funkcjonowania gospodarki światowej i rynku międzynarodowego oraz głównych procesów w nich zachodzących (integracja, internacjonalizacja, globalizacja, procesy migracyjne).			
Wymagania wstępne: brak			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Student ma wiedzę i zrozumienie z zakresu: <ol style="list-style-type: none"> 1) dorobku teoretycznego międzynarodowych stosunków gospodarczych, a w szczególności współczesnych teorii przepływów czynników produkcji w skali światowej; 2) funkcjonowania głównych podmiotów gospodarce światowej; 3) funkcjonowania rynku międzynarodowego w układzie podmiotowym i przedmiotowym; 4) zakresu i efektów funkcjonowania najważniejszych organizacji gospodarczych we współczesnym świecie. UMIĘJĘTNOŚCI: Student potrafi: <ol style="list-style-type: none"> 1) oceniać podstawowe procesy zachodzące we współczesnej gospodarce światowej; 2) interpretować zjawiska gospodarcze w skali międzynarodowej; 3) posiada umiejętność analizy zjawisk zachodzących w gospodarce światowej oraz na rynku międzynarodowym; 4) posiada umiejętność selekcji i wyboru zjawisk determinujących stan gospodarki światowej. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student: <ol style="list-style-type: none"> 1) jest gotów wykazywać umiejętności krytycznej analizy rzeczywistości gospodarczej w skali międzynarodowej; 2) jest gotów wykazywać zdolność do samodzielnego oceniania głównych procesów zachodzących w światowej gospodarce. 			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład informacyjny i wykład problemowy.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Cel i zakres międzynarodowych stosunków gospodarczych- przegląd teorii; 2. Rynek międzynarodowy i gospodarka światowa – podmioty i zasady funkcjonowania; 3. Handel międzynarodowy, ceny światowe. 4. Międzynarodowe przepływy kapitału. 5. Międzynarodowy system walutowy. 6. Międzynarodowe organizacje gospodarcze i finansowe. 7. Integracja gospodarcza w skali europejskiej i światowej; 8. Problemy globalne gospodarki światowej (pozytywne i negatywne efekty). 9. „Nowy ład” gospodarczy w świecie- przeciwdziałanie skutkom kryzysu w gospodarce światowej. 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Aktywność na zajęciach. Egzamin składający się z zestawu pytań testowych zamkniętych jedno- i wielokrotnego wyboru oraz otwartych oraz kilku tematów przekrojowych, z których student wybiera i rozwija w szerszej wypowiedzi pisemnej 2-3.			
Formy i warunki zaliczenia: Aktywność na zajęciach oraz pozytywna ocena z egzaminu.			
Literatura podstawowa: Budnikowski A., <i>Ekonomia międzynarodowa</i> , PWE, Warszawa 2021 Krugman P., Obstfeld M., Melitz M.J., <i>Ekonomia międzynarodowa, teoria i polityka</i> , T. 1 i 2, PWN, Warszawa 2018 Oziewicz E. (red.), <i>Międzynarodowe stosunki gospodarcze</i> , PWE, Warszawa 2015; Rymarczyk J. <i>Biznes międzynarodowy</i> , PWE, Warszawa 2015			
Literatura uzupełniająca: Czech K., Kos-Łabędowicz J. (red.), <i>Międzynarodowe stosunki ekonomiczne w warunkach niestabilności - zagadnienia wybrane</i> , (monografia, e-book w domenie publ.), UE., Katowice 2025			

Grącik-Zajaczkowski M., Stryjek J., *Współczesna gospodarka w sieci międzynarodowych powiązań : aktorzy, rynki, współzależności, zagrożenia*. Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2020

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 h
- studiowanie literatury: 10 h
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 h
- Łączny nakład pracy studenta: 50 h

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Ekonometria

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Andrzej Sokolowski

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 godz., ćwiczenia 15 godz.			
Cel przedmiotu/modułu: Nabywanie przez studentów umiejętności badania i modelowania związków między zmiennymi ekonomicznymi			
Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych pojęć ekonomicznych Stosowanie metod z przedmiotu Matematyka i Statystyka.			
Efekty kształcenia: WIEDZA: Znajomość i zrozumienie specyfiki i budowy modelu ekonometrycznego oraz etapów modelowania z wykorzystaniem modeli dynamiki oraz współzależności UMIEJĘTNOŚCI: Umiejętność budowy, estymacji, weryfikacji i interpretacji jednorównaniowych modeli ekonometrycznych. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych z wykorzystaniem nabytych kompetencji predykcyjnych oraz weryfikować ryzyko otoczenia z pomocą poznanych narzędzi.			
Stosowane metody dydaktyczne: - wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej - ćwiczenia - analiza case study, zadania i praca indywidualna.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Cele i zadania ekonometrii. 2. Badanie związków cech jakościowych. Test niezależności chi-kwadrat. 3. Współczynnik korelacji liniowej. Współczynnik korelacji rangowej. 4. Zasady budowy modelu ekonometrycznego. 5. Metoda najmniejszych kwadratów. 6. Liniowy model ekonometryczny. 7. Weryfikacja istotności parametrów strukturalnych modelu. Miary dobroci dopasowania. 8. Elementy analizy reszt. 9. Nieliniowe modele ekonometryczne. Funkcja produkcji Cobba-Douglasa. Funkcja kosztów. Funkcja wydajności pracy. 10. Zasady postępowania przy niespełnieniu założeń modelowania. 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: Aktywność w trakcie zajęć; kolokwia obejmujące zadania obliczeniowe.			
Formy i warunki zaliczenia: Wykłady – egzamin pisemny w formie testu. Ćwiczenia – ocena na podstawie dwóch pisemnych kolokwium.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Maddala G.C., <i>Ekonometria</i> , PWN 2008. Goryl A., Jędrzejczyk Z., Kukuła K., Osiewalski J., Walkosz A., <i>Wprowadzenie do ekonometrii</i> , PWN 2018. Kot S. M., Jakubowski J., Sokolowski A., <i>Statystyka podręcznik dla studiów ekonomicznych</i> , Difin 2007. Gruszczyński M., Kuszewski T., Podgórska M., <i>Ekonometria i badania operacyjne. Podręcznik dla studiów licencjackich</i> , PWN, 2022.			
Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta: <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczne: 30 godz. • studiowanie literatury: 10 godz. • rozwiązywanie przykładowych zadań: 15 godz. • przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 20 godz. Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.			

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Technologia informacyjna**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot podstawowy**

Osoby prowadzące: **mgr Grzegorz Rokosz**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	I	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia/laboratorium komputerowe 30 h			
Cel przedmiotu/modułu: Wykorzystanie aplikacji biurowych w codziennej pracy			
Wymagania wstępne: podstawowa znajomość obsługi komputera			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Znajomość aplikacji Word i Excel na poziomie średniozaawansowanym UMIEJĘTNOŚCI: Sprawne posługiwanie się edytorem tekstu i arkuszem kalkulacyjnym Poruszanie się po Internecie w celu wyszukiwania przydatnych informacji z zachowaniem praw autorskich KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Gotowość do pracy w zespole, skuteczne porozumiewanie się z innymi, umiejętność przystosowania się do różnych sytuacji			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, ćwiczenia z wykorzystaniem aplikacji komputerowych, korzystanie z platformy Moodle - zamieszczanie treści oraz ćwiczeń i zadań do odesłania na platformę			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1. Praca z dokumentami wielostronicowymi <ul style="list-style-type: none"> • Formatowanie znaków i akapitów • Marginesy, • Znaki podziału strony, sekcji • Nagłówek i stopka dokumentu • Przypisy dolne i końcowe • Numerowanie stron • Indeksy i spis treści 2. Praca ze stylami <ul style="list-style-type: none"> • Praca ze stylami • Modyfikacja istniejących stylów • Tworzenie własnych stylów • Styl znaku, akapitu, tabeli, listy 3. Praca z tabelami obiektami <ul style="list-style-type: none"> • Właściwości tabeli, modyfikowanie formatowania • Autoformatowanie tabeli • Style tabel • Podział tabeli na strony • Edytor równań • Edytor napisów • Wstawianie obiektów			

4. Korespondencja seryjna

- Tworzenie kopert i etykiet
- Tworzenie listów seryjnych
- Pola programu Microsoft Office Word

7. Pisownia i dostosowywanie programu Word

- Pisownia i gramatyka
- Autokorekta i modyfikowanie jej działania
- Dostosowywanie menu i paska zadań
- Ustawienia programu

8. Szablony dokumentów

- Szablony standardowe
- Tworzenie szablonów dokumentów

1. Podstawy programu MS Excel

- Wprowadzenie do interfejsu użytkownika MS Excel.
- Tworzenie, zapisywanie i otwieranie plików.
- Formatowanie komórek, w tym czcionki, kolorowanie, wygląd liczb i dat.
- Dane: tekst, liczby(formaty), formuły, funkcje

2. Funkcje w programie MS Excel

- Funkcje matematyczne (suma, średnia, max, min, suma.jeżeli, rzymskie)
- Funkcje statystyczne (licz.puste, ile.niepustych, ile.liczb, licz.jeżeli)
- Funkcje logiczne (jeżeli, lub, oraz, jeżeli.błąd)
- Funkcje informacyjne (czy.błąd, czy.pusta)
- Funkcje daty i czasu (dziś, teraz, data, czas, rok, miesiąc, dzień, dzień.tyg)
- Funkcje tekstowe (litery.male, litery.wielkie, z.wielkiej.litery, usuń.zbędne.odstępy, złącz.teksty)
- Zagnieżdżanie funkcji

3. Sortowanie i filtrowanie danych

- Sortowanie danych według jednej lub wielu kolumn
- Filtrowanie danych za pomocą kryteriów tekstowych, liczbowych i logicznych
- Tworzenie list niestandardowych
- Wykorzystanie autofiltrów
- Filtrowanie niestandardowe
- Reguły filtrowania
- Filtrowanie zaawansowane
- Tworzenie kryteriów filtrowania

4. Praca z wykresami

- Tworzenie i modyfikacja wykresów
- Wykresy 3D
- Dodawanie etykiet, tytułów, linii trendu
- Formatowanie wykresów
- Tworzenie szablonów

5. Formatowanie danych i formatowanie warunkowe

- Stosowanie formatów kolorystycznych, ikon, pasków danych
- Reguły formatowanie warunkowego
- Paski danych, skale kolorów, zestawy ikon
- Używanie formuł do formatowania warunkowego

6. Sumy częściowe

- Używanie sum częściowych
- Grupowanie/Rozgrupowanie danych
- Autokonspekt

8. Tabele i wykresy przestawne

- Wstęp do tworzenia tabel przestawnych
- Grupowanie danych
- Sortowanie i filtrowanie w tabelach przestawnych
- Formatowanie tabel przestawnych

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Systematyczne wykonywanie ćwiczeń i przysyłanie ich na platformę Moodle na zajęciach, ewentualnie w późniejszym terminie. Przesłanie zadań po terminie ma wpływ na obniżenie oceny.

Formy i warunki zaliczenia:

Ćwiczenia zaliczeniowe wysyłane na zajęciach na platformę.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Podręczniki do egzaminu na ECDL

„Jak ugryźć ECDL PTI Standard?” - Red.
Damian Dmuchaowski

"Excel. Tabele przestawne w prostych krokach" -

Autor: Henryk Tyszka

"Excel 2019 PL. Biblia" - Autorzy: Michael
Alexander, Richard Kusleika, John Walkenbach

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć/zadania realizowane samodzielnie: 30 godz.
- studiowanie literatury: 24 godz.
- przygotowanie się do zaliczenia: 40 godz.
- konsultacje – 1 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Język niemiecki w ekonomii i biznesie

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: przedmiot podstawowy

Osoba prowadząca: mgr Bogusław Wytoszyński

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
14	I, II, III	Niestacjonarne I stopnia	niemiecki, polski
Forma zajęć i liczba godzin: lektorat 120 godzin			
Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest systematyczny rozwój kompetencji językowych studentów w zakresie specjalistycznego języka niemieckiego stosowanego w ekonomii i biznesie, w szczególności przygotowanie studentów do funkcjonowania w środowisku zawodowym o charakterze międzynarodowym, do korzystania z niemieckojęzycznych źródeł informacji ekonomicznej oraz do prowadzenia podstawowej komunikacji biznesowej.			
Wymagania wstępne: Znajomość języka niemieckiego na poziomie co najmniej B1 na rozpoczęcie cyklu kształcenia.			
<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Wiedza: Student: - zna podstawową i rozszerzoną terminologię z zakresu ekonomii, zarządzania i biznesu w języku niemieckim, - zna zasady sporządzania podstawowych dokumentów i tekstów biznesowych w języku niemieckim, - zna specyfikę komunikacji zawodowej w środowisku międzynarodowym.</p> <p>Umiejętności: Student potrafi: - posługiwać się językiem niemieckim w typowych sytuacjach zawodowych związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa, - czytać i analizować niemieckojęzyczne teksty specjalistyczne z zakresu ekonomii i biznesu, - sporządzać podstawowe dokumenty biznesowe w języku niemieckim (m.in. e-mail, oferta handlowa, zapytanie ofertowe, CV, list motywacyjny), - przygotować i zaprezentować krótkie wystąpienie dotyczące zagadnień ekonomicznych w języku niemieckim, - uczestniczyć w rozmowach i prostych negocjacjach biznesowych w języku niemieckim.</p> <p>Kompetencje społeczne: Student: - jest gotów do stałego podnoszenia własnych kompetencji językowych w celu zwiększenia swojej atrakcyjności na rynku pracy, - potrafi współpracować w zespole wielokulturowym, - wykazuje świadomość znaczenia komunikacji międzykulturowej w działalności gospodarczej.</p>			
<p>Stosowane metody dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia komunikacyjne, • praca w parach i zespołach, • analiza tekstów specjalistycznych, • symulacje sytuacji zawodowych, • odgrywanie ról, • prezentacje studentów. 			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie sprawności mówienia i pisania w języku niemieckim (w tym list motywacyjny, CV). 2. Doskonalenie sprawności słuchania i rozumienia tekstu czytanego w języku niemieckim. 3. Pogłębianie wiedzy z zakresu niemieckich struktur gramatyczno-leksykalnych. 4. Doskonalenie umiejętności wyrażania myśli w języku niemieckim w różnych kontekstach czasowych. 5. Doskonalenie wymowy, akcentu i intonacji wyrazów, wyrażeń i zdań. 6. Poszerzanie niemieckiej leksyki biznesowej i ekonomicznej z tematów: prowadzenie firmy, praca w biurze, zadania i obowiązki pracownika, konferencje i spotkania, finanse i inwestycje, reklama, marka i marketing, księgowość, bankowość i ubezpieczenia, sprzedaż, kontakt mailowy i telefoniczny 			
<p>Formy i warunki zaliczenia</p> <p>Zaliczenie na ocenę po każdym semestrze na podstawie: - bieżącej aktywności na zajęciach, - testów sprawdzających znajomość słownictwa i struktur językowych, - ocen cząstkowych z wypowiedzi ustnych i pisemnych, - projektów i prezentacji.</p> <p>Egzamin końcowy cyklu na V semestrze studiów obejmuje kolokwium podsumowujące z całości materiału od I do V semestru.</p>			
<p>Metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <ul style="list-style-type: none"> • testy pisemne, • wypowiedzi ustne, • projekty zespołowe i indywidualne, 			

- prezentacje,
- kolokwium końcowe.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

- Funk H., Kuhn Ch., Demme S., Winzer B., *Marktplatz Deutsch. Deutsch im Beruf und in der Wirtschaft. Kurs- und Arbeitsbuch.* - Jentges S., *Deutsch im Beruf. Wirtschaft und Verwaltung*, Hueber, Ismaning, Cornelsen, Berlin 2020,
- Bęza S., *HANDELSKORRESPONDENZ*, Wyd. PWE , Warszawa 2000,
- Bęza S., *Blickpunkt Wirtschaft Niemiecki w ekonomii i biznesie + CD*, Wyd. Poltext, Warszawa 2022,
- Praca zbiorowa, *Treffpunkt Wirtschaft - Kommunikation, Kaufvertrag, Rechtsformen, Börse + CD audio - niemiecki w gospodarce i ekonomii*, Wyd. La Spiga Modern Languages 2024,
- **Becker N., Braunert J., Eisfeld K., *Unternehmen Deutsch. Kommunikation im Beruf. Kurs- und Arbeitsbuch*, Klett, Stuttgart. - Buscha A., Szita Sz., *Deutsch als Fremdsprache für den Beruf. Kommunikation am Arbeitsplatz*, Schubert Verlag, Leipzig 2021,**
- **Becker N., Braunert J., Eisfeld K., *Unternehmen Deutsch. Kommunikation im Beruf. Kurs- und Arbeitsbuch*, Klett, Stuttgart – wybrane rozdziały specjalistyczne. - materiały autentyczne z obszaru ekonomii i biznesu (raporty firm, opisy projektów, prezentacje, case studies w języku niemieckim), Leipzig 2021,**

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta

- udział w zajęciach: 120 godz.
- samodzielna nauka, przygotowanie do zajęć, projektów i zaliczeń: 230 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 350 godz. (14 ECTS)

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Język angielski w ekonomii i biznesie

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr Marek Paduch, mgr Lubomira Trela

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
14	I, II, III	niestacjonarne I stopnia	angielski, polski
Forma zajęć i liczba godzin: lektorat 120 godz.			
Cel przedmiotu/modułu: zapoznanie studentów z językiem angielskim w biznesie i w ekonomii oraz poszerzenie ich kompetencji językowych w praktycznych sytuacjach życia zawodowego i codziennego.			
Wymagania wstępne: wskazana znajomość języka angielskiego na poziomie podstawowym A2 lub B1.			
Efekty uczenia się: WIEDZA: student posiada wiedzę z zakresu gramatyki i leksyki języka angielskiego, w tym słownictwa związanego z biznesem i ekonomią UMIEJĘTNOŚCI: student potrafi mówić i pisać w języku angielskim, rozumie teksty ze słuchu oraz teksty pisane w zakresie terminologii biznesowej i ekonomicznej, poprawnie artykułuje, akcentuje i intonuje wyrazy, wyrażenia i zdania angielskie KOMPETENCJE SPOŁECZNE: student ma świadomość celowości doskonalenia języka angielskiego jako podstawowego narzędzia w pracy zawodowej w dobie globalizacji, jest gotów do wykorzystania języka obcego w procesie komunikacji biznesowej			
Stosowane metody dydaktyczne: praca indywidualna, praca w parach i grupach, dialogi sytuacyjne, ćwiczenia gramatyczne w oparciu o podejście dedukcyjne i indukcyjne, tłumaczenia, teksty słuchane i pisane w oryginalnej wersji językowej			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie sprawności mówienia i pisania w języku angielskim (w tym list motywacyjny, CV). 2. Doskonalenie sprawności słuchania i rozumienia tekstu czytanego w języku angielskim. 3. Pogłębianie wiedzy z zakresu angielskich struktur gramatyczno-leksykalnych. 4. Doskonalenie umiejętności wyrażania myśli w języku angielskim w różnych kontekstach czasowych. 5. Zastosowanie strony biernej w języku angielskim. 6. Doskonalenie wymowy, akcentu i intonacji wyrazów, wyrażeń i zdań. 7. 7. Poszerzanie angielskiej leksyki biznesowej i ekonomicznej z tematów: prowadzenie firmy, praca w biurze, zadania i obowiązki pracownika, konferencje i spotkania, finanse i inwestycje, reklama, marka i marketing, księgowość, bankowość i ubezpieczenia, sprzedaż, kontakt mailowy i telefoniczny			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: testy pisemne, aktywność na zajęciach, rozwiązywanie ćwiczeń podczas zajęć, konwersacje, dialogi sytuacyjne, rozwiązywanie problemów językowych, tłumaczenia			
Formy i warunki zaliczenia: Aktywność językowa na zajęciach i rozwiązywanie zadań podczas zajęć. Semestralne zaliczenia pisemne i końcowy egzamin ustny – prezentacja dowolnej firmy w języku angielskim			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Grant, D. i R. McLarty. 1997. <i>Business Basics</i> . Oxford: Oxford University Press.			

Latham-Koenig, C., C. Oxenden i P. Seligson. 2012. *English File. Elementary*. Oxford: Oxford University Press.

Latham-Koenig, C., C. Oxenden i P. Seligson. 2012. *English File. Intermediate*. Oxford: Oxford University Press.

Bygrave, J. 2012. *New Total English*. Harlow: Pearson Education Limited.

Burgess, S. 2000. *First Certificate Gold Exam Maximiser*. Harlow: Pearson Education Limited. Świda, D. 2017. *English for Business and Politics*. Warszawa: Poltext.

Filak, M. i F. Radej. 2021. *Angielski w tłumaczeniach. Business. Część 1*. Preston Publishing. Filak, M. i F. Radej. 2021. *Angielski w tłumaczeniach. Business. Część 2*. Preston Publishing. Filak, M. i F. Radej. 2021. *Angielski w tłumaczeniach. Business. Część 3*. Preston Publishing.

Latham-Koenig, C., C. Oxenden i P. Seligson. 2019. *English File. Pre-Intermediate*. Oxford: Oxford University Press. (oddzielnie zestaw dla ucznia i zestaw dla nauczyciela)

Patoka Z., Świda, D. 2008, *Basic English for Business 2*, Warszawa, Poltext.

Patoka Z., Świda, D. 2010, *Basic English for Business 3*, Warszawa, Poltext

Barlage I. 2001. *Business English – twoje testy*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 120 godz.
- przygotowanie do zajęć: 100 godz.
- studiowanie literatury: 80 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 40 godz.
- konsultacje – 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 350 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Ekonomia integracji europejskiej**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot kierunkowy**

Osoby prowadzące: **dr A. Skowron**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	I	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 godzin, ćwiczenia 15 godzin;			
Cel przedmiotu/modułu: Wyjaśnienie studentom motywów, przesłanek i mechanizmów procesu ekonomicznej integracji gospodarki europejskiej oraz zanalizowanie efektów wynikających z tego procesu;			
Wymagania wstępne: W zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji student posiada podstawową wiedzę z zakresu ekonomii, z najnowszej historii Europy, potrafi współpracować w grupie i posiada umiejętność obsługi komputera w programie Power Point.			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Student zna i rozumie zasadnicze przesłanki i etapy gospodarczej integracji europejskiej. Student rozumie funkcjonowanie mechanizmów związanych z integracją na płaszczyźnie ekonomicznej. Student zna główne instytucje unijne i rozumie ich podstawowe funkcje oraz uprawnienia. Student zna i charakteryzuje główne założenia Traktatu Lizbońskiego. Student wyjaśnia przebieg procesu integracji gospodarczej. Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu integracji europejskiej w sferze gospodarczej. UMIĘJĘTNOŚCI: Student analizuje różnice pomiędzy różnorodnymi konceptualizacjami integracji. Student kompetentnie porównuje różne podejścia do kwestii integracji europejskiej. Student wyprowadza wnioski na podstawie badań empirycznych dotyczących problematyki integracji gospodarczej w ramach UE. Student ocenia wpływ globalizacji na procesy integracyjne w sferze gospodarczej. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student zachowuje ostrożność w wyrażaniu opinii na temat różnych podejść do integracji europejskiej i polityk gospodarczych oraz dąży do zrozumienia przedstawicieli innych europejskich nacji. Student poddaje krytyce tok rozumowania charakterystyczny dla zwolenników strefy euro i zwolenników pozostania przy walucie narodowej. Student pracuje w zespole, angażuje się w jego pracę i jest zorientowany na budowanie projektów społecznych.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład prowadzony metodą tradycyjną z elementami prezentacji tematycznej z wykorzystaniem technik multimedialnych. Ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących –analizy przypadków, przedstawienie przez zespół projektu (metoda projektu i praca w grupach); forma prezentacji multimedialnej, dyskusja.			

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

1. Pojęcie, geneza i istota międzynarodowej integracji gospodarczej.
2. Cele, modele i mechanizmy integracji.
3. Integracja regionalna, jej etapy i uwarunkowania.
4. Zarys historyczny rozwoju integracji europejskiej.
  - Przyczyny integracji ekonomicznej w Europie.
  - Geneza powstania EWG.
5. Etapy rozwoju Unii Europejskiej:
  - Budowa unii celnej.
  - Powstanie Europejskiego Systemu Walutowego.
  - Tworzenie Jednolitego Rynku Europejskiego.
  - Budowa unii gospodarczej i walutowej oraz efekty jej funkcjonowania.
  - Traktat Lizboński.
6. System instytucjonalny UE.
7. Polityka pieniężna i budżetowa w strefie euro (EBC, Eurosystem, ESBC).
8. Formy koordynacji polityk gospodarczych (np. handlowej, regionalna, rolnej, transportowej, energetycznej) w Unii Europejskiej.
9. Budżet ogólny Unii Europejskiej.
10. Fundusze strukturalne Unii Europejskiej.
11. Państwo narodowe w procesie gospodarczej integracji europejskiej.
12. System gospodarczy państw Unii Europejskiej i międzynarodowa współpraca gospodarcza.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

W trakcie wykładu mogą zostać zastosowane dodatkowe metody prowadzenia zajęć jak np. dyskusja moderowana, analiza przypadku, itp. ułatwiające podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów. W

trakcie ćwiczeń aktywny udział w ćwiczeniach poprzez pracę zespołową w grupach – prezentacja multimedialna / projekt.

Formy i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się ustnym egzaminem. Zaliczenie przedmiotu – pozytywna ocena z wykonanej pracy zaliczeniowej – prezentacja multimedialna / projekt skorygowana o aktywny udział w zajęciach z przedmiotu.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Zielińska-Głębocka A., *Podstawy ekonomii integracji europejskiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2018.

Borowiec J., *Ekonomia integracji europejskiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2011.

Berbeka K., *Integracja europejska. Wybrane aspekty ekonomiczne i środowiskowe*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2025.

Oręziak L., *Finanse Unii Europejskiej i strefy euro*, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2020.

Soboń J., *Budżet Unii Europejskiej*, Oficyna Wydawnicza ASPRA, Warszawa 2012.

Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej, pod red. Małuszyńska E., Gruchman B., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018.

Klonowska-Matynia M., *Ekonomia integracji europejskiej w kierunku gospodarki wiedzy – wybrane problemy*, Politechnika Koszalińska, Koszalin 2013.

Materiały i publikacje strony internetowej: <https://european-union.europa.eu/>

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 20 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 25 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 20 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Podstawy marketingu

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: dr Marek Rawski

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	I	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 15 godzin			
Cel przedmiotu:			
<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie z podstawowymi kategoriami stanowiącymi istotę koncepcji marketingu - Poznanie metod analizy otoczenia marketingowego przedsiębiorstwa - Zapoznanie z podstawowymi własnościami poszczególnych instrumentów będących w dyspozycji marketera i zasadami tworzenia marketingu – mix - Pozyskanie wiedzy na temat zasad tworzenia systemu informacji marketingowej i zdobycie umiejętności projektowania i realizacji procesu badawczego. 			
Wymagania wstępne:			
<ul style="list-style-type: none"> - Elementarna wiedza o przedsiębiorstwie i zarządzaniu 			
Efekty uczenia się:			
WIEDZA:			
<ul style="list-style-type: none"> - Student zna i rozumie filozofię marketingu i zna podstawowe zasady zarządzania i planowania marketingu w przedsiębiorstwie. 			
UMIEJĘTNOŚCI:			
<ul style="list-style-type: none"> - Student potrafi tworzyć konkretne rozwiązania dotyczące wykorzystania instrumentów marketingu-mix w przedsiębiorstwie 			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE:			
<ul style="list-style-type: none"> - Student jest gotów ujawniać swój krytycyzm względem wykorzystania marketingu i jest gotów samodzielnie pogłębiać i modyfikować swoją wiedzę 			
Stosowane metody dydaktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> - Wykład problemowy + elementy konwersatorium 			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna:			
<ul style="list-style-type: none"> - Istota koncepcji marketingu - Metody analizy otoczenia marketingowego przedsiębiorstwa - Instrumenty marketera - Marketing-mix - System informacji marketingowej - Procesy badawcze marketingu 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:			
<ul style="list-style-type: none"> - test plus aktywność studenta na zajęciach 			
Formy i warunki zaliczenia:			
<ul style="list-style-type: none"> - O końcowej ocenie zdecydować wyniki testu. Test liczy 30 pytań budowanych w konwencji: tak, nie, nie wiem. Dobra odpowiedź to +1 punkt, zła odpowiedź -0.5 punkta. Aby zaliczyć test należy uzyskać minimum +10 pkt. Kto ten warunek spełni, może dodatkowo otrzymać maksymalnie 5 punktów za i aktywność na zajęciach. 			
Literatura podstawowa:			
<ul style="list-style-type: none"> - A. Czubała (red.), Podstawy marketingu, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2012 - L. Garbarski, M. Krzyżanowska (red.) Sztuka konkurowania i współpracy, Poltext, Warszawa 2023 			
Literatura uzupełniająca:			
<ul style="list-style-type: none"> - L. Garbarski (red.) Marketing. Koncepcja skutecznych działań, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2011 - E. Michalski, Marketing: podręcznik akademicki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2017 - Ph. Kotler, G. Armstrong, J. Saunders, V. Wong, Marketing. Podręcznik europejski, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002 			
Sposób określenia liczby punktów ECTS:			
Nakład pracy studenta:			

- zajęcia dydaktyczne: 15
- przygotowanie do zajęć: 5
- studiowanie literatury: 20
- przygotowanie się do egzaminu : 10

Łączny nakład pracy studenta: godz. 50

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Podstawy marketingu

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: dr Bartosz Kicior

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	I	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 godzin			
Cel przedmiotu/modułu: Cel przedmiotu: Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami marketingu, mechanizmami rynkowymi i narzędziami promocji. Rozwój umiejętności analizy rynku, projektowania strategii marketingowych oraz tworzenia treści cyfrowych (SEO, social media), z naciskiem na praktyczne zastosowanie w e-gospodarce			
Wymagania wstępne: Znajomość wśród studentów podstawowej problematyki ekonomicznej oraz umiejętność współpracy w grupie.			
<p>Efekty uczenia się:</p> <p>WIEDZA: Student wymienia i definiuje podstawowe zagadnienia teoretyczne z zakresu podstaw marketingu; Student posiada podstawową wiedzę o instrumentach marketingu – mix i promotion – mix; Student zna właściwe metody i narzędzia wykorzystywane w marketingu</p> <p>UMIĘJĘTNOŚCI: Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska oraz procesy marketingowe; Student potrafi we właściwy sposób wykorzystać poznane instrumenty marketingowe; Student potrafi dokonać krytycznej analizy aktualnych działań marketingowych przedsiębiorstwa oraz przeprowadzić analizę SWOT;</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów uczestniczyć w procesie komunikacji z rynkiem; Student jest gotów współdziałać i pracować w grupie</p>			
Stosowane metody dydaktyczne: Ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących - praca w grupach.			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Narzędzia promocji • Instrumenty marketing-mix • Metody analizy rynku • Projektowanie strategii marketingowych • Tworzenie marketingowych treści cyfrowych 			
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Metody sprawdzania efektów uczenia się obejmują projekty grupowe w trakcie ćwiczeń, testy pisemne oraz prezentacje strategii marketingowych i obserwację zaangażowania.</p>			
<p>Formy i warunki zaliczenia: Podstawą zaliczenia jest wykonanie wszystkich zadań realizowanych na zajęciach i aktywny udział studenta podczas pracy w grupach w trakcie ćwiczeń. Ocena może być skorygowana o wynik dodatkowego testu pisemnego.</p>			
<p>Literatura podstawowa i uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kotler P., Kartajaya H., Setiawan I., <i>Marketing 5.0. Technologie Next Tech</i>, Onepress, 2021. • Kotler P., <i>Marketing</i> (wydanie zmienione), 2025. • Nowacka A., Nowacki R., <i>Podstawy marketingu. Podręcznik</i>, Difin, 2023. • Mruk H. (red.), <i>Marketing. Koncepcje - strategie - trendy</i>, UE Poznań, 2020 (nowe wydanie). • Bisanz K., Chojnacki K., <i>138</i>, Expertia, 2025. • Żukowski M., <i>Twoja firma w social mediach</i>, Helion, 2024. • Godin S., <i>To jest Marketing</i>, HarperCollins (ang.), 2023. 			
<p>Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczne: 15 godz. • przygotowanie do zajęć: 10 godz. • studiowanie literatury: 10 godz. • przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz. <p>Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.</p>			

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Polityka rozwoju**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot kierunkowy**

Osoby prowadzące: **prof. dr hab. Andrzej Prusek, mgr Anna Groele**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 30 h, ćwiczenia 15h			
<p>Cel przedmiotu/modułu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Zapoznanie studentów z podstawami i głównymi pojęciami polityki zintegrowanego i zrównoważonego rozwoju ● Poznanie współczesnych teorii rozwoju oraz polityk rozwoju w UE i innych krajach ● Umiejętność analiz i sposobów rozwiązywania problemów zintegrowanego rozwoju ● Analiza sytuacji w makro i mikroregionie. 			
<p>Wymagania wstępne: Posiadanie podstawowej wiedzy ekonomicznej, znajomość pojęć i umiejętność analizy zjawisk gospodarczych.</p>			
<p>Efekty uczenia się: WIEDZA: Student pozna i zrozumie współczesne, pokryzysowe teorie rozwoju zintegrowanego, i kompleksowego obejmującego wszystkie jego płaszczyzny tj.: rozwoju społecznego, gospodarczego, ekologicznego i terytorialnego. UMIEJĘTNOŚCI: Student będzie potrafił analizować główne obszary zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju oraz współzależności występujących między nimi. Posiada umiejętności analizowania istniejących polityk rozwoju oraz ich strategicznej oceny i kierunków ich modyfikacji. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Studenci posiadają kompetencje społecznej procedury prowadzenia polityki rozwoju i osiągnięcia konsensusu między różnymi interesariuszami tych polityk.</p>			
<p>Stosowane metody dydaktyczne: Wykłady z prezentacjami multimedialnymi. Dyskusja na zajęciach, Projekty indywidualne.</p>			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna:</p> <p>1. Teoretyczne problemy rozwoju zintegrowanego i zrównoważonego. Teoria rozwoju, ekonomia rozwoju, polityka rozwoju. Pojęcie rozwoju zintegrowanego i zrównoważonego oraz samopodtrzymującego się. Drzewo celów rozwoju zintegrowanego i zrównoważonego. PZiZ rozwoju jako instrument realizacji wyzwań rozwojowych i przełamywania barier rozwojowych krajów i regionów. Główne obszary rozwoju społecznego, gospodarczego, ekologicznego i terytorialnego oraz współzależności między nimi. Strategia Europa 2020 jako zintegrowana polityka rozwoju Unii Europejskiej.</p> <p>2. Polityka rozwoju społeczno-demograficznego, kulturowego i dochodowego Cele i determinanty rozwoju społecznego. Strategie rozwoju społecznego i dochodowego. Inkluzja i ekskluzja społeczna. Procesy depopulacyjne, starzenia się społeczeństw, ubóstwa i marginalizacji, zdrowia społeczeństwa. Polaryzacja dochodowa a zintegrowany rozwój. Wpływ polityki rozwoju społeczno-demograficznego i dochodowego na rozwój gospodarczy i możliwości realizacji celów rozwoju ekologicznego i terytorialnego. Polityka płacowo-dochodowa a rynek pracy. Zrównoważony system emerytalny.</p> <p>3. Polityka rozwoju ekonomicznego. Pojęcie i cele polityki rozwoju ekonomicznego. Tradycyjne i nowoczesne determinanty rozwoju gospodarczego. Funkcje polityki ekonomicznej państwa w warunkach globalizacji i integracji euro-pejskiej. Typy instrumentów polityki rozwoju ekonomicznego w gospodarce rynkowej. Standardy polityki ekonomicznej. Konsensus waszyngtoński oraz kryteria konwergencji z Maastricht. Polityka ekonomiczna Polski w okresie transformacji systemowej. Neoliberalna i pokryzysowa polityka rozwoju ekonomicznego. Światowy kryzys finansowy i ekonomiczno-społeczny, jego przyczyny i konsekwencje. Pokryzysowa polityka pieniężna. Cele i instrumenty pokryzysowej polityki budżetowej. Polityka przemysłowo-innowacyjna w gospodarce światowej przed kryzysem. Nowa polityka strukturalna J. M. Lina . Strategia Odpowiedzialnego rozwoju M. Morawieckiego jako strategia zintegrowanego rozwoju.</p> <p>4. Polityka zrównoważonego rozwoju ekologicznego Ekologiczne cele rozwoju. Degradacja środowiska naturalnego człowieka jako destymulanta zrównoważonego rozwoju i jej negatywne skutki ekonomiczne, społeczne i terytorialne. , za-nieczyszczenia środowiska i zmian klimatycznych, wzorców konsumpcji, gospodarowania zasobami naturalnymi oraz transportu.</p> <p>5. Polityka zrównoważonego rozwoju terytorialnego Polityka regionalna w Polsce w warunkach integracji z UE. Polityka spójności terytorialnej w UE. Neoliberalny model polaryzacyjno-dyfuzyjny a zrównoważony rozwój regionalny i terytorialny w Polsce. Konsekwencje realizacji modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnego.</p>			

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Ocena poszczególnych prezentacji i referatów przygotowywanych w oparciu o zaawansowaną wiedzę o naturze czynników, procesów, zjawisk, struktur, instytucji ekonomicznych oraz o ich uwarunkowaniach, powiązaniach, przyczynach i skutkach.

Formy i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń na ocenę w oparciu o przedstawioną prezentację.

Zaliczenie egzaminu ustnego w oparciu o analityczny referat zaliczeniowy.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Literatura podstawowa:

Piontek F, Piontek B. Teoria rozwoju. PWE Warszawa, 2016

Zarządzanie rozwojem, aspekty społeczne, ekonomiczne i ekologiczne. Pod red. B.Piontek i F. Piontka. PWE, Warszawa 2007.

Polityka gospodarcza, praca zb. pod red. B. Winiarskiego, PWN, Warszawa 2000.

Polityka ekonomiczna. Współczesne wyzwania. Praca zbiorowa pod red. M. Klamut, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.

Golinowska Stanisława: Polityka społeczna. Koncepcje – instytucje – koszty. Warszawa : Wydawnictwo Poltext, 2000. ISBN 83-86890-87-8.

A. Prusek, Prywatyzacja polskiej gospodarki. Cele, programy i ocena jej rezultatów. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, 2005

Problemy i efekty polityki spójności w polskich regionach, Pr. zb. pod red. A. Pruska, UE w Krakowie, WSGiZ w Krakowie, Kraków 2009

J. Kudełko, A. Prusek, K. Zieliński, Europejska polityka spójności oraz jej efekty w Polsce. Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2010 .

Literatura uzupełniająca:

O kształtowaniu ładu gospodarczego, red. E. Mączyńska, Z. Sadowski, PTE, Warszawa 2008

Dönhoff M., Ucywilizujmy kapitalizm. Granice wolności, PTE, Dom Wyd. Bellona, Warszawa 2000

Encyklika „Caritas in veritate” Ojca świętego Benedykta XVI, O integralnym rozwoju ludzkim w miłości i prawdzie, © Copyright 2009 - Libreria Editrice Vaticana

A. Prusek, Metodologia analizy społeczno-ekonomicznych kosztów i korzyści integracji europejskiej, w: Gospodarcze i społeczne skutki akcesji Polski do Unii Europejskiej, red. naukowy Z. Mikołajewicz, Uniwersytet Opolski, PTE Oddział w Opolu, Opole 2006,

A. Prusek, Wspieranie regionów rozwijających się jako ważny instrument europejskiej polityki spójności i przezwyciężania kryzysu ekonomicznego UEK 2010

A. Prusek, Dywergencja płacowo-dochodowa w Polsce i scenariusze jej zmniejszenia w warunkach integracji europejskiej, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr /2010

A. Prusek, Źródła , skutki i możliwości wyjścia z kryzysu ekonomicznego na świecie i w Polsce Uniwersytet Opolski 2009

A. Prusek, Wyzwania modelowe gospodarki światowej i polskiej polityki ekonomicznej wynikające ze światowego kryzysu finansowego i ekonomicznego, UEK w Krakowie 2010.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 45 godz.
- przygotowanie do zajęć: 20 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Finanse publiczne i rynki finansowe

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: 10 godzin wykładu, 10 godzin ćwiczeń.			
Cel przedmiotu/modułu:			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Zapoznanie studentów z funkcjonowaniem złożonego systemu finansowego gospodarki rynkowej, którego integralną częścią jest sektor finansów publicznych. 2) Określenie funkcji i zadań sektora finansów publicznych i rynkowego systemu finansowego w gospodarce oraz ich wzajemnych powiązań i współzależności. 3) Uzyskanie przez studentów zdolności do analizy struktury i funkcji finansów publicznych. 4) Uzyskanie przez studentów zdolności do oceny stanu finansów publicznych. 5) Zrozumienie przez studentów funkcjonowania rynków finansowych i podstawowa umiejętność ich analizy. 6) Osiągnięcie przez studentów umiejętność wyceny instrumentów rynków finansowych. 			
Wymagania wstępne: pozytywne zaliczenie z Mikroekonomii wskazujące na posiadanie podstawowej wiedzy ekonomicznej oraz umiejętności interpretacji zjawisk i problemów ekonomicznych.			
Efekty uczenia się:			
WIEDZA: Student ma wiedzę i zrozumienie nt.			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Podstawowych kategorii finansowych, takich jak pieniądź, dochody-wydatki, przychody, rozchody, instrumenty finansowe itp. 2) Podstawowych rynków finansowych (pieniężnego, depozytowo-kredytowe i kapitałowego) i umie je charakteryzować od strony podmiotowej i przedmiotowej. 3) Rozpoznawania i interpretowania procesów zachodzących w sektorze budżetowym i na rynkach finansowych. 4) Wzajemnych powiązań i zależności między sektorem budżetowym a gospodarką oraz pomiędzy sektorem finansów publicznych a rynkowym systemem finansowym. 5) Metod wyceny instrumentów rynków finansowych. 			
UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi:			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Charakteryzować i klasyfikować transfery finansowe w gospodarce a także zwrotne i bezzwrotne źródła gromadzenia i wydatkowania środków finansowych przez różne podmioty realizujące gospodarkę finansową. 2) Przewidywać makroekonomiczne skutki decyzji podejmowanych w obszarze polityki fiskalnej i monetarnej oraz wyprowadzać wnioski w oparciu o analizę określonych procesów społeczno-gospodarczych w obrębie sektora finansów publicznych. 3) Przewidywać skutki zmian w otoczeniu makroekonomicznym i społecznym, takie jak np. zmiany demograficzne dla finansów samorządów terytorialnych oraz systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. 4) Analizować strukturę i stan finansów publicznych w Polsce oraz dokonywać porównań z finansami publicznymi innych państw. 5) Wycenić podstawowe instrumenty rynków finansowych 			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student:			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Posiada świadomość współzależności i złożoności procesów w sferze gospodarki budżetowej, rynków finansowych i gospodarki realnej, wykazując się przy tym krytycyzmem i niezależnością w ocenie analizowanych problemów. 2) Jest gotów akceptować lub odrzucać różne perspektywy poznawcze zjawisk finansowych oraz formułować własne sądy. 3) Jest gotów współdziałać z innymi podmiotami oraz wykazuje się sprawnością komunikowania z otoczeniem. 			
Stosowane metody dydaktyczne:			
Wykład informacyjny połączony z prezentacją multimedialną, wykład problemowy i metody praktyczne-aktywizujące, dyskusje problemowe, studia przypadków, zadania obliczeniowe.			

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

- 1) Podstawowe pojęcia z dziedziny finansów (finanse, gospodarka i polityka finansowa, system finansowy, zwrotne i bezzwrotne źródła gromadzenia i wydatkowania środków finansowych, ogniwa i modele systemu finansowego).
- 2) Budżet państwa, zasady gospodarki budżetowej i podstawowe kategorie budżetowe (dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetowe), problem równoważenia budżetu, deficyt budżetowy i procedura budżetowa, fundusze celowe i społeczne.
- 3) Polityka fiskalna – istota, cele i narzędzia; podatek jako kategoria ekonomiczna, podział podatków, teorie podatkowe, ekonomiczne skutki podatków.
- 4) Wydatki publiczne; deficyt budżetowy i dług publiczny, teorie w zakresie wydatków publicznych, przyczyny wzrostu wydatków publicznych; konsekwencje i źródła finansowania deficytu budżetowego i długu publicznego.
- 5) Finanse samorządowe.
- 6) Rynek kapitałowy- jego struktura i funkcje oraz instrumenty, instytucjonalne formy rynku papierów wartościowych. Rynek giełdowy i pozagiełdowy.
- 7) Rynek pieniężny.
- 8) Rynek walutowy.
- 9) Rynek instrumentów pochodnych.
- 10) Metody wyceny instrumentów rynków finansowych.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Udział w dyskusji problemowej. Egzamin ustny – odpowiedź na trzy pytania.

Ćwiczenia: zadania obliczeniowe. Analiza przypadków.

Formy i warunki zaliczenia:

Aktywność na zajęciach oraz pozytywna ocena z egzaminu ustnego.

Ćwiczenia: aktywność na zajęciach, realizacja zadań w trakcie zajęć, kolokwium z zadań obliczeniowych.

Literatura podstawowa:

- 1) Owsiak S., *Finanse publiczne. Teoria i praktyka*, PWN, Warszawa 2017.
- 2) Czekaj J. (red.), *Rynki, instrumenty i instytucje finansowe*, PWN, Warszawa 2008.
- 3) Dębski W., *Rynek finansowy i jego mechanizmy. Podstawy teorii i praktyki*, PWN, Warszawa 2010.
- 4) Żyżyński J., *Budżet i polityka podatkowa. Wybrane zagadnienia*, PWN, Warszawa 2009.
- 5) Owsiak S. (red.) *Finanse publiczne a nowe zarządzanie gospodarcze Unii Europejskiej*, PWN 2021.
- 6) Czekaj J (red.) *Rynki, instrumenty i instytucje finansowe*, PWN 2023.

Literatura uzupełniająca:

- 1) Podstawka M.(red.), *Finanse*. PWN, Warszawa 2010.
- 2) Sławiński A., *Rynki finansowe*, PWE Warszawa, 2009.
- 3) Banaszak-Sroka U. (red.) *Rynki finansowe*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa, 2012.
- 4) Wiśniewski J., Wyrzykowska-Antkiewicz M., *Rynki finansowe w dobie kryzysu*, CeDeWu, Warszawa 2014.
- 5) Jajuga K., Jajuga T., *Inwestycje. Instrumenty finansowe, aktywa niefinansowe, ryzyko finansowe*,
- 6) *inżynieria finansowa*, PWN Warszawa 2006.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 20 godz.
- przygotowanie do zajęć/samodzielna realizacja zadań: 10 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz.
- Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Analiza ekonomiczna.

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Andrzej Prusek

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	Niestacjonarne I stopnia	polski

Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 godz.

Cel przedmiotu/modułu:

Zrozumienie i interpretacja za pomocą metod analizy informacji zawartych m.in. w sprawozdaniach finansowych w celu podejmowania właściwych decyzji i sprawnego zarządzania przedsiębiorstwem.

Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowych pojęć ekonomicznych Znajomość podstaw rachunkowości.

Efekty uczenia się:

WIEDZA:

Znajomość metod analizy sprawozdań finansowych. Znajomość metod analizy projektów inwestycyjnych. Znajomość metod analizy kosztów, produkcji, zatrudnienia i cen w przedsiębiorstwach.

UMIĘJĘTNOŚCI:

Umiejętność analizy i interpretacji kluczowych zjawisk ekonomicznych i finansowych w przedsiębiorstwach. Zrozumienie dla potrzeby kształcenia ustawicznego i doskonalenia własnych umiejętności.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Student jest gotów prawidłowo identyfikować dylematy związane z funkcjonowaniem własnej organizacji poprzez wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności. Jest gotów krytycznie oceniać sytuację swojej firmy za pomocą narzędzi analizy ekonomicznej.

Stosowane metody dydaktyczne:

- zadania analityczno-obliczeniowe, przygotowanie projektu.

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

- 1) Pojęcie i zadania analizy ekonomicznej.
- 2) Ogólna charakterystyka i elementy analizy ekonomicznej przedsiębiorstw.
- 3) Analiza bilansu przedsiębiorstw – analiza wstępna oraz wskaźnikowa.
- 4) Analiza rachunku wyników.
- 5) Pojęcie przepływów środków pieniężnych oraz ich analiza.
- 6) Analiza kosztów przedsiębiorstwa – koszty stałe i zmienne, koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym.
- 7) Analiza produkcji, zatrudnienia i cen przedsiębiorstw. Analiza prognozy rentowności i analiza wrażliwości.
- 8) Ocena efektywności przedsięwzięć rozwojowych – metody poste i dyskontowe.
- 9) Dźwignia operacyjna i finansowa.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Aktywność w trakcie zajęć; przygotowanie projektu - Biznesplanu

Formy i warunki zaliczenia:

Wykłady – zaliczenie na podstawie przygotowanego projektu Biznesplanu.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Bednarski. L., etc., *Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa*, AE we Wrocławiu 2003.
Sierpińska M., Jachna T., *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, Warszawa 2023.
Bława F., *Podstawy analizy ekonomicznej*, CeDeWu 2024.
Jerzemska M., *Analiza ekonomiczna w przedsiębiorstwie*, PWE 2018.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- studiowanie literatury: 10 godz.
- przygotowanie projektu: 25 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Działalność gospodarcza

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: mgr Maria Sukiennik

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h			
Cel przedmiotu/modułu: <ul style="list-style-type: none"> • Poznanie zasad zakładania działalności gospodarczej • Działalność nierejestrowania – działalność w ściśle określonych zasad i reguł (działalność na próbę) • Nabycie umiejętności podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej (ocena podjęcia ryzyka i jego wpływ na firmę, wybór formy rozliczania i opodatkowania, form opłacania składek ZUS, zatrudnienia pracowników i możliwości dofinansowania stanowisk pracy oraz finansowania działalności).			
Wymagania wstępne: Posiadanie podstawowej wiedzy ekonomicznej, znajomość pojęć i zasad dotyczących funkcjonowania polskiej gospodarki			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Student rozumie istotę, cele i zasady funkcjonowania przedsiębiorstwa, identyfikuje otoczenie przedsiębiorstwa, wymienia i opisuje formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw, umie przedstawić wybrane formy opodatkowania działalności gospodarczej. Umie dokonać charakteryzacji i analizy poszczególnych form struktur organizacyjnych. UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi wykorzystać systemowe podejście do zarządzania przedsiębiorstwem, rozpoznaje związki między poszczególnymi funkcjami i jednostkami organizacyjnymi przedsiębiorstwa, konstruuje proste struktury organizacyjne. Student potrafi dokonać wyboru najkorzystniejszej dla konkretnej firmy formy opodatkowania działalności gospodarczej. Student potrafi analizować sprawozdania finansowe, nalicza podatek dochodowy i podatek VAT, wykorzystuje omawiane metody i narzędzia w celu diagnozowania procesów gospodarczych, umie wykorzystywać wiedzę do podejmowania nowych wyzwań, pojawiających się w pracy zawodowej. Potrafi znaleźć się na rynku i poszukiwać „nowinek”. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów współpracować w zespole, w sposób właściwy komunikuje się z otoczeniem, potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, zachowuje krytycyzm w wyrażaniu opinii, docenia inicjatywę, kreatywność i przedsiębiorczość wszystkich pracowników w osiągnięciu sukcesu gospodarczego.			
Stosowane metody dydaktyczne: ćwiczenia audytoryjne: rozwiązywanie przykładów i zadań, umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej dostępnej w aktach prawnych i na stronach internetowych.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsiębiorstwo jako podmiot gospodarczy (pojęcie i istota przedsiębiorstwa, formy organizacyjno- prawne przedsiębiorstw, systematyka przedsiębiorstw, otoczenie przedsiębiorstwa i menedżerów, proces zarządzania przedsiębiorstwem, formy opodatkowania oraz formy prowadzenia rachunkowości i rozliczania ZUS). 2. Procedury zakładania działalności gospodarczej. (CEIDG,KRS) 3. Obowiązki przedsiębiorcy: ewidencyjne, księgowo, związane z zatrudnianiem pracowników, podatkowe, ochrony środowiska i inne. 4. Wybór formy opodatkowania działalności gospodarczej, naliczanie podatku dochodowego i V A T dla wybranych przypadków. 5. Skonstruowanie odpowiedniej dla wybranej formy organizacyjno-prawnej przedsiębiorstwa struktury organizacyjnej z podaniem jej wad i zalet.			

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Aktywność na zajęciach. Prezentacja wyników case study w trakcie zajęć. Test końcowy.
Formy i warunki zaliczenia: Egzamin zaliczany na podstawie końcowego testu zaliczeniowego.
Literatura podstawowa i uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none">
1. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j.Dz. U. z 2025 r.poz. 1480, 1826)
2. Ustawa o działalności nierejestrowanej - https://www.biznes.gov.pl/pl/porta1/00115
3. DZIAŁALNOŚĆ NIEREJESTROWA - Poradnik praktyczny Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii- październik 2018 r.

4. Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych t.j.Dz. U. z 2024 r.poz. 18, 96).
5. Biznes, organizacja i zarządzanie" (PWN) – zbiór publikacji poświęconych audytom, kulturze organizacyjnej i strategii.
6. Ustawy o podatkach dochodowym od osób fizycznych, od osób prawnych, o rachunkowości oraz rozporządzenia o prowadzeniu PKPiR (wszystkie teksty aktualne na dzień prowadzenia zajęć).

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne (rozwiązywanie zadań w trakcie ćwiczeń, analiza problemów): 15 godz.
- studiowanie prezentacji z zajęć oraz literatury wskazanej w materiałach z zajęć: 5 godz.
- przygotowanie się do zaliczenia: 10 godz.
- Łączny nakład pracy studenta: 30 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Polityka społeczna

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Kazimierz Zieliński

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 30 godz.			
<p>Cel przedmiotu/modułu: Zaznajomienie z istotą, przesłankami, celami i środkami aktywności państwa w sferze realizowania funkcji socjalno-opiekuńczych (rozumienie istoty wyborów społecznych). Zdobycie umiejętności oceny efektywności i skuteczności narzędzi wykorzystywanych w polskiej i unijnej polityce społecznej. Rozumienie roli podmiotów polityki społecznej rozwiązywaniu kwestii społecznych.</p>			
<p>Wymagania wstępne: Posiadanie podstawowej wiedzy ekonomicznej, znajomość pojęć i umiejętność analizy zjawisk gospodarczych.</p>			
<p>Efekty uczenia się: WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma podstawową wiedzę o wartościach i koncepcjach polityki społecznej oraz jej miejscu w systemie nauk społecznych; • posiada podstawową wiedzę o poglądach na temat sprawiedliwości społecznej i ich zróżnicowaniu; • zna metody oceny zróżnicowania zjawisk społecznych; • ma wiedzę o podstawowych problemach społecznych występujących w Polsce; • dysponuje wiedzą na temat roli władz publicznych w kształtowaniu stosunków społecznych; • posiada wiedzę o roli organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu kwestii społecznych. <p>UMIĘJĘTNOŚCI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi analizować zjawiska społeczne na bazie osiągnięć nauk ekonomicznych; • potrafi stosować metody statystyczne w analizie problemów społecznych; • potrafi analizować i interpretować dane liczbowe obrazujące struktury społeczne; • potrafi objaśniać i oceniać bieżące przejawy życia społecznego; • posiada umiejętność przygotowania typowych opracowań pisemnych dotyczących szczegółowych zagadnień. <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega potrzebę ciągłego doskonalenia się i uzupełniania zdobytej wiedzy; • posiada inicjatywę i samodzielność w działaniach społecznych; • jest gotów identyfikować i określać priorytety w realizacji społecznych i własnych celów; • jest gotów prowadzić konsultacje społeczne związane z opracowywaniem programów działania; • posiada gotowość do ponoszenia konsekwencji własnego i zespołowego działania. 			
Stosowane metody dydaktyczne: wykład			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota polityki społecznej: <ul style="list-style-type: none"> • zagadnienia definicyjne; • polityka społeczna jako nauka i działalność praktyczna; • wartości realizowane przez politykę społeczną (bezpieczeństwo socjalne, pokój społeczny); • instrumenty i uwarunkowania polityki społecznej. 2. Kierunki rozwoju polityki społecznej: <ul style="list-style-type: none"> • geneza polityki społecznej; • podstawowe doktryny (liberalizm, katolicyzm, kolektywizm); • koncepcje polityki społecznej w ujęciu podstawowych doktryn. 3. Podmioty polityki społecznej: <ul style="list-style-type: none"> • rola władz publicznych; • zadania sektora prywatnego; • działalność organizacji pozarządowych; • działalność organów Unii Europejskiej. 4. Dobrobyt jako przedmiot polityki społecznej: <ul style="list-style-type: none"> • zagadnienia definicyjne; • dylematy pomiaru dobrobytu; 			

- dochód jako miernik indywidualnego dobrobytu;
  - produkt krajowy brutto jako miernik dobrobytu społeczeństwa – zalety, ograniczenia;
  - inne mierniki dobrobytu społecznego (DEN, HDI, indeks szczęśliwości).
5. Nierówności dochodowe:
- metody pomiaru nierówności dochodowych;
  - nierówności dochodowe w Polsce;
  - nierówności dochodowe we współczesnym świecie;
  - przyczyny i skutki nierówności dochodowych.
6. Ubóstwo jako wyraz zróżnicowania dobrobytu:
- dylematy wyznaczania granicy ubóstwa;
  - minimum egzystencji a minimum socjalne;
  - ubóstwo w Polsce;
  - przyczyny i skutki ubóstwa.
7. Dylematy ograniczania ubóstwa i nierówności:
- programy redukcji ubóstwa i nierówności;
  - koszty redystrybucji dochodów;
  - skutki redystrybucji dochodów;
  - równość a efektywność: trudny wybór;
  - kontrowersje wokół państwa dobrobytu.
8. Ważniejsze kwestie społeczne w Polsce:
- istota kwestii społecznych;
  - problemy demograficzne;
  - bezrobocie;
  - niepełnosprawność;
  - przemoc i przestępczość;
  - kwestia mniejszości narodowych.
9. Edukacja i opieka zdrowotna jako przedmiot polityki społecznej:
- edukacja i opieka zdrowotna a jakość kapitału ludzkiego;
  - sprawiedliwość w rozdysponowywaniu usług edukacyjnych i medycznych;
  - sposoby rozdysponowywania usług edukacyjnych i medycznych.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Odpowiedź na egzaminie ustnym. Opracowanie referatu na wybrany temat.

Formy i warunki zaliczenia:

Zaliczenie egzaminu ustnego.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Literatura podstawowa

- J. Auleytner, *Polska polityka społeczna. Ciągłość i zmiany*, Wydawnictwo WSP TWP, Warszawa 2004.
- P. Grzywna, J. Lustig, M. Mitrega, N. Stępień-Lampa, B. Zasępa, *Polityka społeczna. Rozważania o teorii i praktyce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2017.

Literatura uzupełniająca

- W.S. Zgliczyński, *Polityka społeczna w Europie – ewolucja i rozwiązania modelowe*, Studia BAS 2017 nr 2(50), s. 37–58.
- G. Holik, K. Zieliński, D. Żmija, *Wybrane kwestie społeczne w Polsce*, Wydawnictwo UEK, Kraków 2014. 1.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 10 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Prognozowanie i symulacje

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot kierunkowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Andrzej Sokolowski, dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 godz. ćwiczenia/laboratorium 15 godz.			
Cel przedmiotu/modułu: Nabywanie umiejętności analizowania szeregów czasowych oraz ich prognozowania z wykorzystaniem aplikacji komputerowych.			
Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych pojęć ekonomicznych. Stosowanie metod z przedmiotu Matematyka i Statystyka.			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Znajomość metod analizy szeregów czasowych oraz dokonywania na ich podstawie prognoz za pomocą zestawu metod predykcyjnych. UMIEJĘTNOŚCI: Umiejętność wykorzystania arkuszy kalkulacyjnych do wykonywania, analizy i weryfikacji prognoz ekonomicznych, marketingowych i finansowych. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych z wykorzystaniem nabytych kompetencji predykcyjnych oraz weryfikować ryzyko otoczenia z pomocą poznanych narzędzi.			
Stosowane metody dydaktyczne: - wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej - ćwiczenia - praca indywidualna w laboratorium komputerowym.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wskaźniki dynamiki. 2. Podstawy teorii procesów stochastycznych. 3. Struktura ekonomicznego szeregu czasowego. Miary oceny trafności prognoz. 4. Analiza trendu. Średnie ruchome. Trend liniowy, wielomianowy, wykładniczy. Ekstrapolacja trendu. 5. Analiza struktury harmonicznej szeregu czasowego. Funkcja autokorelacji i korelacji częściowej. 6. Model szeregu czasowego z wykorzystaniem zmiennych zero-jedynkowych. 7. Klasyczne modele autoregresji. 8. Prognozowanie na podstawie modeli adaptacyjnych – metoda Browna, Holta i Wintersa. 9. Modele ARIMA. 10. Predykcja z uwzględnieniem wahań periodycznych – metoda trendów jednoimiennych okresów oraz metoda wskaźnikowa. sezonowości. 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Ćwiczenia: Aktywność w trakcie zajęć; rozwiązywanie zadań w trakcie zajęć z wykorzystaniem aplikacji komputerowych, kolokwium końcowe – zadania obliczeniowe z wykorzystaniem aplikacji komputerowych. Egzamin – test końcowy.			
Formy i warunki zaliczenia: Wykłady – zdanie egzaminu pisemnego w formie testu. Ćwiczenia – ocena na podstawie pisemnego kolokwium z zadaniami obliczeniowymi przy wykorzystaniu aplikacji komputerowych.			

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Kot S. M., Jakubowski J., Sokołowski A., *Statystyka podręcznik dla studiów ekonomicznych*, Difin 2007.

Zeliaś A., Pawełek B., Wanat S., *Prognozowanie ekonomiczne – teoria, przykłady, zadania*, PWN 2022.

Dittmann P., *Prognozowanie w przedsiębiorstwie. Metody i ich zastosowanie*, Nieoczywiste, 2022

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- Samodzielne rozwiązywanie zadań : 30 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 35 godz.
- konsultacje – 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Logistyka zaopatrzenia i dystrybucji

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: mgr inż. Konrad Zieliński

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 godzin			
Cel przedmiotu/modułu: Kształcenie umiejętności z zakresu logistyki zaopatrzenia i dystrybucji ze szczególnym uwzględnieniem metod odnawiania zapasów i strategii dystrybucji.			
Wymagania wstępne: <ul style="list-style-type: none"> • Podstawowa wiedza z zakresu zarządzania, ekonomii oraz logistyki i zarządzania łańcuchem dostaw. • Student posiada umiejętność samokształcenia. 			
Efekty uczenia się: Student: WIEDZA: <ul style="list-style-type: none"> • Zna i rozumie istotę logistyki zaopatrzenia. • Zna i rozumie wybrane metody odnawiania zapasów. • Zna i rozumie istotę logistyki dystrybucji. UMIEJĘTNOŚCI: <ul style="list-style-type: none"> • Potrafi dokonać obliczeń i zastosować wybrane metody odnawiania zapasów. • Potrafi obliczyć ekonomiczną wielkość zamówienia. • Potrafi dokonać właściwego wyboru strategii dystrybucji i kanałów dystrybucji dla działalności różnych podmiotów gospodarczych. • Potrafi rozwiązywać proste zadania i problemy decyzyjne w obszarze logistyki zaopatrzenia i dystrybucji. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: <ul style="list-style-type: none"> • Student analizuje sytuacje problemowe i formułuje samodzielne wnioski. • Student jest gotów pracować w grupie. 			
Stosowane metody dydaktyczne: <ul style="list-style-type: none"> • Wykład problemowy • Ćwiczenia problemowe - zadania 			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie logistyki. 2. Podział fazowy logistyki. 3. Wprowadzenie do logistyki zaopatrzenia. 4. Znaczenie logistyki zaopatrzenia w systemie logistycznym firmy. 5. Wpływ zarządzania zaopatrzeniem na jakość produktu i tworzenie wartości. 6. Koszty odnawiania zapasów. 7. Statyczne metody odnawiania zapasów. 8. Dynamiczne metody odnawiania zapasów. 9. Ekonomiczna wielkość zamówienia. 10. Wprowadzenie do logistyki dystrybucji. 11. Kanały dystrybucji. 12. Strategie dystrybucji. 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Obserwacja i weryfikacja poprawności wykonywanych zadań w trakcie zajęć. Zaliczenie z zadań obliczeniowych.			
Formy i warunki zaliczenia: Kolokwium zaliczeniowe w formie pisemnej.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 1. Logistyka, red. Klepacki B., CeDeWu, 2021. 2. Krawczyk S., Podstawy logistyki. Wydanie II zmienione i poszerzone, CeDeWu, 2020. 3. Pacana A., Zimon D., Zimon G., Wybrane metody zarządzania logistycznego, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, 2018. 4. Szymonik A., Nowak I., Współczesna logistyka, Difin, 2017. 5. Blaik P., Logistyka – Koncepcja zintegrowanego zarządzania, PWE, 2016. 6. Kauf S., Płaczek E., Sadowski A., Szołtysek J., Twaróg S., Vademecum Logistyki, Difin, 2016. 			

7. Pisz I., Sęk T., Zielecki W., Logistyka w przedsiębiorstwie, PWE, 2013.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 5 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Techniki negocjacji

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Wojciech Pająk

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h			
<ul style="list-style-type: none"> • Cel przedmiotu/modułu: przekazanie podstawowych pojęć z zakresu negocjacji i stosowanych technik negocjacji; operacjonalizacja pojęć dotyczących technik negocjacji; kształtowanie właściwych zachowań podczas pracy w grupie. 			
Wymagania wstępne: brak			
Efekty uczenia się:			
WIEDZA: Student zna i rozumie problematykę dotyczącą technik negocjacji			
UMIĘJĘTNOŚCI: Student potrafi na podstawie danych rozwiązywać problemy dotyczące stosowania technik negocjacji			
KOMPETENCJE SPOLECZNE: Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład audytoryjny. Prezentacja. Analiza przypadku. Praca w grupach.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie i istota negocjacji. Warunki podjęcia (rozpoczęcia) negocjacji. Czynniki mające wpływ na niepodejmowanie negocjacji. Poziomy negocjacji. Fazy procesu negocjacji. Style prowadzenia negocjacji wynikające z pozycji negocjacyjnej. Style negocjacji uwarunkowane kulturowo. Typy negocjacji względu na efekty. Pojęcie konfliktu i istota konfliktu. Typy konfliktów. Skutki konfliktu. Funkcje konfliktu. Czynniki wpływające na dynamikę konfliktu. Poziomy występowania konfliktów. Fazy konfliktu. Proces rozwiązywania konfliktu. Techniki rozwiązywania konfliktów. 2. Pojęcie i istota planowania negocjacji. Metodyka planowania negocjacji. Metody i techniki wykorzystywane podczas czynności merytorycznych planowania negocjacji. Wykorzystanie metody BATNA (Best Alternative To a Negotiated Agreement) w procesie planowania negocjacji. Metody i techniki wykorzystywane podczas czynności organizacyjno-technicznych planowania negocjacji. 3. Pojęcie i istota technik prowadzenia negocjacji. Funkcje technik prowadzenia negocjacji. Techniki kształtowania sytuacji negocjacyjnej. Techniki sterowania przebiegiem negocjacji. Techniki manipulacji psychologicznej. Kryteria doboru technik prowadzenia negocjacji. Zasady doboru i stosowania kontrtechnik prowadzenia negocjacji. 4. Pojęcie i istota negocjacji wielostronnych. Cele negocjacji wielostronnych. Negocjacje dwustronne a negocjacje wielostronne. Złożoność negocjacji wielostronnych. Metoda wyodrębniania strategii bazowych negocjacji wielostronnych. Pojęcie i istota koalicji w negocjacjach wielostronnych. Cele koalicji podczas negocjacji wielostronnych. Charakterystyka koalicji jako strategii współdziałania. Metoda tworzenia koalicji podczas negocjacji wielostronnych. Model rozwoju koalicji. 5. Zasady działania koalicji. Metody ustalania kolejności prowadzenia rozmów koalicyjnych. Taktyki stosowane przez uczestników koalicji. Problemy związane z działaniem koalicji i techniki ich rozwiązywania. 6. Pojęcie i istota aliansu strategicznego. Cele tworzenia aliansów strategicznych. Typy aliansów strategicznych. Cykl życia aliansu strategicznego. Negocjacje wielostronne podczas tworzenia i rozwoju aliansu strategicznego. 7. Pojęcie i istota oceny negocjacji. Rodzaje oceny negocjacji. Zasady przeprowadzania oceny negocjacji. 8. System oceny negocjacji. Metody analizy i oceny negocjacji. Techniki szczegółowe oceny negocjacji. Analiza porównawcza efektów negocjacji. Technika oceny procesu negocjacji. Technika oceny zasobów i środowiska negocjacji. 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:			
<ul style="list-style-type: none"> • Student zna i rozumie problematykę dotyczącą technik negocjacji – egzamin testowy • Student potrafi na podstawie danych rozwiązywać problemy dotyczące stosowania technik negocjacji - zadania zespołowe • Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych – zadania zespołowe 			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie zadań zespołowych.			

Zaliczenie testowe.

Średnia z ocen zadań i oceny z zaliczenia.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

1. Kowalewski P., *Negocjacje w praktyce. Jak osiągać cele w biznesie i życiu prywatnym*. Wyd. Onepress, 2024.
2. Chmielecki M., *Techniki negocjacji i wywierania wpływu*. Wyd. Difin / Tantis, Warszawa 2022.
3. Roszkowska E., *Wybrane modele negocjacji*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2011.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 10 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 5 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie operacyjne

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Wojciech Pająk

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	II	niestacjonarne	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 godz.			
Cel przedmiotu/modułu: Przekazanie podstawowej wiedzy dotyczącej zarządzania operacyjnego. Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów dotyczących zarządzania operacyjnego. Kształtowanie umiejętności odgrywania różnych ról w grupie.			
Wymagania wstępne: Postawy zarządzania			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Student zna i rozumie problematykę dotyczącą zarządzania operacyjnego. UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi rozwiązywać problemy dotyczące zarządzania operacyjnego. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów pracować w grupie krytycznie oceniając posiadaną wiedzę i odbierane treści w rozwiązywaniu problemów.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, studia przypadków, zadania zespołowe, dyskusje problemowe.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1. Pojęcie i istota zarządzania operacyjnego. 2. Proces produkcyjny i jego podział. 3. Metody doskonalenia procesów pracy. 4. Procesy informacyjne i ich doskonalenie. 5. Metody mierzenia i normowania pracy. 6. Organizacja stanowiska pracy. 7. Metody przestrzennego rozmieszczenia stanowisk pracy.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: <ul style="list-style-type: none"> • Student zna i rozumie problematykę dotyczącą zarządzania operacyjnego – test wyboru • Student potrafi rozwiązywać problemy dotyczące zarządzania operacyjnego – zadania indywidualne i zadania zespołowe • Student jest gotów pracować w grupie krytycznie oceniając posiadaną wiedzę i odbierane treści w rozwiązywaniu problemów – zadania zespołowe 			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie testu. Zaliczenie zadań indywidualnych i zadań zespołowych. Średnia z ocen zadań i oceny z zaliczenia.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Podstawy zarządzania operacyjnego, praca zbiorowa pod redakcją Zdzisława Jańskiego, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2014. Waters D., Zarządzanie operacyjne Towary i usługi, PWN, Warszawa, 2007. Bieniok H., Metody sprawnego zarządzania, Agencja Wydawnicza Placet, Warszawa 2004.			
Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta: <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczne: 15 godz. • przygotowanie do zajęć/samodzielna realizacja zadań: 15 godz. • studiowanie literatury: 20 godz. • przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz. Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.			

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Formy organizacyjno-prawne i formy opodatkowania przedsiębiorstw

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoba prowadząca: mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h			
<p>Cel przedmiotu/modułu: Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest przybliżenie problematyki podstawowych form organizacyjno-prawnych istniejących firm na polskim rynku. Wiele miejsca poświęcono problematyce kosztów i przychodów, które są jednym z podstawowych obszarów zainteresowania przedsiębiorcy. Celem dodatkowym jest przekazanie wiedzy z zakresu opodatkowania w/w form organizacyjno-prawnych. Zasady naliczeń podatku według wybranych zasad, naliczenia Zus, wyliczenia wynagrodzeń zatrudnionych osób.</p> <p>Zasadnicze cele wspólne dla ćwiczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -prezentacja istoty wyboru danej formy organizacyjno-prawnej -prezentacja form opodatkowania wybranej spółki czy innej działalności gospodarczej, -prezentacja systemów rachunku kosztów i przychodów, -wypracowanie umiejętności wyboru i dokonywania zmian form opodatkowania i rozliczeń w Zus, - umiejętność interpretacji przepisów i dokonywania trafnych wyborów prowadząc działalność gospodarczą 			
<p>Wymagania wstępne: Pozytywne zaliczenie z Przedmiotu- Formy organizacyjno-prawne i formy opodatkowania przedsiębiorstw wskazujące na posiadanie podstawowej wiedzy w zakresie istoty możliwości wyboru lub zmiany podstawowej formy prowadzenia działalności gospodarczej oraz umiejętności klasyfikacji kosztów i przychodów a tym samym wyliczenia podatków według wybranych zasad.</p>			
<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Student:</p> <p>WIEDZA: Wymienia wybrane formy organizacyjno-prawne w biznesie Charakteryzuje koszty, przychody i sposoby ich ewidencji Rozpoznaje wzajemne powiązania i zależności między dochodami a sposobem naliczania składek zus w tym głównie składki zdrowotnej</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI: Przedstawia opinię na temat wyboru formy organizacyjno-prawnej w podejmowaniu decyzji krótko i długookresowych Przewiduje możliwości zmiany formy opodatkowania i wpływu tej decyzji na dochody w następnym roku obrachunkowym. Wykonuje proste metody kalkulacji dochodów i wyliczania podatków rozliczając się samemu i wspólnie z współmałżonkiem.</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Jest gotów do krytycznego myślenia dotyczącego sytuacji firmy w oparciu o narzędzia rachunkowości podatkowej. Jest gotów do odpowiedzialnego wykonywania swojej roli zawodowej związanej z identyfikacją sytuacji ekonomicznej i ryzyka finansowego firmy.</p>			
<p>Stosowane metody dydaktyczne: Wykład z prezentacją multimedialną. Ćwiczenia obejmują dyskusję moderowaną, rozwiązywanie zadań, analizę studium przypadku.</p>			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Wprowadzenie do tematyki form organizacyjno-prawnych i opodatkowania działalności gospodarczej – istota, funkcje, koncepcje. Charakterystyka i powiązanie form z podatkami – rola w procesie kierowania przedsiębiorstwem</p>			
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Aktywność w trakcie zajęć; kolokwium, egzamin obejmujący odpowiedź na pytania, rozwiązywanie zadań oraz testu.</p>			
<p>Formy i warunki zaliczenia: Pisemna forma zaliczenia.</p>			
<p>Literatura podstawowa i uzupełniająca: Akty prawne</p>			

- Kodeks cywilny ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz.U. Nr 16 poz. 93 z późn. zm.).
- Kodeksie spółek handlowych ustawa z dnia 15 września 2000 r. (Dz.U. z 2000 r. Nr 94 poz. 1037 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807 z późn. zm.).
  - Koźuch B: Nauka o organizacji. Warszawa: CeDeWu 2010.
  - Maruszak P: Jednoosobowa działalność gospodarcza - instrukcja obsługi, inne (Blue Play Piotr Maruszak)2024
  - Aneta Sokół, Przemysław Mućko: Jak założyć i prowadzić działalność gospodarczą w Polsce i wybranych krajach europejskich, CeDeWu, 2020

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

Zajęcia dydaktyczne: 15 godz.

Przygotowanie do zajęć: 10 godz.

Studiowanie literatury i aktów prawnych: 10 godz.

Przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Internacjonalizacja i globalizacja przedsiębiorstw

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Andrzej Skowron

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 30 godzin			
Cel przedmiotu/modułu: Przedstawienie i analiza procesów internacjonalizacji i globalizacji jako dwóch kluczowych zjawisk współczesnej gospodarki światowej z uwzględnieniem uwarunkowań i implikacji. Nabywanie umiejętności z zakresu metod i instrumentów umiędzynarodowienia przedsiębiorstw.			
Wymagania wstępne: W zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji student posiada podstawową wiedzę z zakresu mikroekonomii, podstaw makroekonomii i międzynarodowych stosunków gospodarczych;			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Student zna i rozumie istotę i współzależność pomiędzy internacjonalizacją przedsiębiorstw, a procesem globalizacji. Student definiuje podstawowe kategorie ekonomiczne odnoszące się do działalności przedsiębiorstwa na rynkach międzynarodowych; Student rozpoznaje formy internacjonalizacji przedsiębiorstwa; Student opisuje i analizuje procesy integracji i globalizacji w odniesieniu do działalności przedsiębiorstwa międzynarodowego. UMIĘJĘTNOŚCI: Student argumentuje zachodzące zmiany we współczesnej gospodarce światowej i wyciąga racjonalne wnioski. Student porównuje i ocenia procesy zachodzące w zakresie działalności przedsiębiorstwa na rynku międzynarodowym, z uwzględnieniem sektora MŚP. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student wykazuje kreatywność w pracy w zespole, wysuwając wnioski. Student angażuje się w pracę w grupie w ramach, np. analizy przypadku danego przedsiębiorstwa, wykazując odpowiedzialność. Student zachowuje krytycyzm w wyrażaniu opinii oraz otwartość na głosy innych.			
Stosowane metody dydaktyczne: Ćwiczenia o charakterze problemowym, prezentacja tematyczna z wykorzystaniem technik multimedialnych; warsztaty, dyskusja, analiza przypadku; praca zespołowa.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1. Pojęcie internacjonalizacji i globalizacji. 2. Motywy internacjonalizacji i globalizacji. 3. Uwarunkowania i przyczyny internacjonalizacji przedsiębiorstwa. 4. Rynki międzynarodowe – istota rynków międzynarodowych, ich klasyfikacja i charakterystyka funkcjonalna. 5. Teoretyczne podstawy internacjonalizacji przedsiębiorstwa. 6. Strategie internacjonalizacji przedsiębiorstwa. 7. Formy internacjonalizacji i globalizacji przedsiębiorstwa. 8. Internacjonalizacja polskich przedsiębiorstw (MŚP): - wsparcie instytucjonalne; - usługi doradcze; - modele biznesowe; - projekty; - źródła finansowania; - przykłady.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: W trakcie ćwiczeń stosowane są różne metody prowadzenia zajęć jak np. warsztaty z udziałem lokalnych przedsiębiorców, praca w grupach, dyskusja moderowana, analiza przypadków, itp. ułatwiające podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów (umiejętności dokonywania analizy i oceny, udział w dyskusji).			
Formy i warunki zaliczenia: Ustna forma zaliczenia. Zaliczenie przedmiotu – pozytywna ocena z indywidualnej rozmowy z tematyki przedstawianej podczas ćwiczeń, tj. omówienie wybranego problemu, skorygowana o ocenę aktywności na zajęciach, w tym aktywny udział w dyskusji moderowanej, warsztatach i pracy w grupie.			

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Globalizacja współcześnie. Komponenty i cechy charakterystyczne, pod red. Malik R., Janowska A.A., Wosiek R., Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2018.

Globalizacja i regionalizacja we współczesnym świecie. Wyzwania integracji i rozwoju, pod red. Molendowski E., Mroczek A., Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2015.

Różański J., Voytovych N., *Internacjonalizacja przedsiębiorstw a procesy innowacyjne w globalnej gospodarce*, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2023.

Internacjonalizacja małych i średnich przedsiębiorstw: polskie i europejskie doświadczenia, pod red. Włodarski K., Krannich M., Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa "Dom Organizatora", Warszawa 2020.

Majka A., Puchalska K., *Internacjonalizacja przedsiębiorstw sektora MSP. Istota – formy – bariery*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021.

Glinkowska B., Kaczmarek B., *Zarządzanie międzynarodowe i internacjonalizacja przedsiębiorstw. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 25 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 90 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Rachunkowość zarządcza w biznesie

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Paulina Filip, mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	III	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 15 h, ćwiczenia 15 h			
Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest rozwinięcie umiejętności wykorzystania narzędzi rachunkowości zarządczej w procesie podejmowania decyzji operacyjnych i strategicznych w przedsiębiorstwie. Szczególny nacisk położony jest na analizę kosztów, planowanie, budżetowanie, ocenę efektywności oraz wspieranie zarządzania w warunkach niepewności i ryzyka biznesowego.			
Wymagania wstępne: Pozytywne zaliczenie z rachunkowości wskazujące na posiadanie podstawowej wiedzy w zakresie istoty i roli rachunkowości zarządczej w procesie kierowania przedsiębiorstwem oraz umiejętności klasyfikacji kosztów na potrzeby zarządzania.			
<p>Efekty uczenia się: Student:</p> <p>WIEDZA: Wyjaśnia rolę rachunkowości zarządczej jako systemu wspierającego decyzje menedżerskie Identyfikuje zależności między strukturą kosztów a strategią konkurencyjną przedsiębiorstwa Rozumie wpływ systemu rachunku kosztów na decyzje cenowe, inwestycyjne i operacyjne</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI: Analizuje próg rentowności w kontekście decyzji cenowych i asortymentowych Ocena opłacalność projektów inwestycyjnych z wykorzystaniem wybranych metod (NPV, IRR) Podejmuje decyzje krótkookresowe Ocena efektywność wykorzystania zasobów w różnych wariantach działalności</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Rozumie odpowiedzialność menedżera za skutki decyzji kosztowych Jest gotów krytycznie ocenić dane finansowe w kontekście strategii przedsiębiorstwa Jest świadomy znaczenia rachunkowości zarządczej w budowaniu przewagi konkurencyjnej</p>			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład z prezentacją multimedialną. Ćwiczenia obejmują dyskusję moderowaną, rozwiązywanie zadań, analizę studium przypadku.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Rachunkowość zarządcza jako system wspierania zarządzania. Koszty w decyzjach menedżerskich. Rachunek kosztów pełnych i zmiennych Kalkulacji kosztu wytworzenia produktu Analiza prognozy rentowności i decyzje operacyjne. Systemy rachunku kosztów a strategia konkurencji Budżetowanie i kontrola wykonania. Długookresowe decyzje inwestycyjne. Strategia podatkowa przedsiębiorstwa Rachunkowość zarządcza a controlling			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Aktywność w trakcie zajęć; kolokwium, egzamin obejmujący odpowiedź na pytania, rozwiązywanie zadań obliczeniowych oraz testu.			
Formy i warunki zaliczenia: Pisemna forma zaliczenia. Zaliczenie pisemnego egzaminu.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: E. Nowak, Rachunkowość zarządcza w przedsiębiorstwie ,CeDeWu, Warszawa,2024 J. Rutkowska, Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2022 A. Karwańska, Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów w systemie informatycznym przedsiębiorstwa, Difin, Warszawa 2019 B. Filipiak, Budżetowanie w przedsiębiorstwie : aspekty rachunkowe, finansowe i zarządcze, CeDeWu. Warszawa ,2024			

A. Kamela-Sowińska(red), Rachunkowość zarządcza, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Poznań 2019

S. Sojak Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów. T. 1, Toruń : Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa. Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności "Dom Organizatora", 2021

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 20 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 20 godz.

Łączny nakład pracy studenta: godz. 100

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Analiza finansowa przedsiębiorstw

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Uzyskanie przez studentów znajomości i umiejętności stosowania metod oceny projektów inwestycyjnych			
Wymagania wstępne: rachunkowość.			
Efekty uczenia się: STUDENT: WIEDZA: Zna i rozumie współczesną koncepcję rachunku efektywności inwestycji oraz jego znaczenie dla rozwoju przedsiębiorstw Zna proste i dyskontowe metody oceny projektów inwestycyjnych UMIEJĘTNOŚCI: Potrafi przeprowadzić analizę i ocenę efektywności projektów inwestycyjnych za pomocą metod prostych i dyskontowych. Potrafi dokonać oceny ryzyka projektów inwestycyjnych. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Jest gotów prawidłowo określić priorytety przy planowaniu działań rozwojowych przedsiębiorstwa. Jest gotów krytycznie oceniać perspektywy rozwojowe swojej firmy.			
Stosowane metody dydaktyczne: - ćwiczenia – zadania obliczeniowe, studia przypadków.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcja rachunku efektywności inwestycji. 2. Proste metody oceny projektów inwestycyjnych. 3. Metoda NPV 4. Metoda skorygowanej NPV 5. Metoda IRR 6. Pomiar i wycena kosztów oraz korzyści inwestycji. 7. Optymalny budżet inwestycji. 8. Ryzyko w decyzjach inwestycyjnych. 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Obserwacja w trakcie zajęć, realizacja zadań podczas ćwiczeń, zadania obliczeniowo-analityczne na kolokwium.			
Formy i warunki zaliczenia: Kolokwium z zadań obliczeniowych.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Rogowski W., Rachunek efektywności inwestycji, Nieoczywiste 2023. Sierpińska M., Jachna T., <i>Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych</i> , Warszawa 2023.			
Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta: <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczne: 15 godz. • samodzielna realizacja zadań: 10 godz. • studiowanie literatury: 10 godz. • przygotowanie się do zaliczenia: 15 godz. <p>Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.</p>			

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie jakością

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: mgr Olimpia Niziołek

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h.			
<p>Cel przedmiotu/modułu:</p> <p>C1 – Zapoznanie studentów z istotą, ewolucją oraz znaczeniem jakości w zarządzaniu organizacją.</p> <p>C2 – Poznanie wpływu 14 zasad Deminga na współczesne podejście do zarządzania jakością oraz ich zastosowania w praktyce organizacyjnej.</p> <p>C3 – Poznanie zasad planowania jakości, w tym identyfikacji i analizy kosztów jakości oraz kosztów złej jakości.</p> <p>C4 – Poznanie roli zarządzania procesowego oraz koncepcji ciągłego doskonalenia w systemach zarządzania jakością.</p> <p>C5 – Poznanie metod identyfikacji i analizy problemów jakościowych, ze szczególnym uwzględnieniem narzędzi doskonalenia procesów.</p> <p>C6 – Poznanie zasad zaawansowanego planowania jakości wyrobu i procesu (APQP) oraz ich znaczenia w zapewnieniu jakości na etapie projektowania i wdrażania.</p> <p>C7 – Poznanie procedur zatwierdzania wyrobu i procesu produkcyjnego (PPAP) jako elementu nadzoru nad jakością wytwarzania.</p> <p>C8 – Poznanie metod statystycznego sterowania procesami (SPC) w celu monitorowania stabilności i zdolności procesów.</p> <p>C9 – Poznanie zasad analizy systemów pomiarowych (MSA) oraz ich roli w zapewnieniu wiarygodności danych jakościowych.</p> <p>C10 – Poznanie metod szacowania ryzyka (FMEA)</p>			
Wymagania wstępne:			
1- Znajomość podstawowych zagadnień z zarządzania			
Efekty uczenia się: Student:			
WIEDZA:			
<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie istotę, ewolucję oraz podstawowe zasady zarządzania jakością; • zna i rozumie wpływ 14 zasad Deminga na współczesne podejście do zarządzania jakością; • zna i rozumie zasady transferowania strategii i celów jakościowych na procesy i pracowników organizacji; • zna i rozumie koncepcje zarządzania jakością, w tym TQM, Lean Management oraz Kaizen; • zna i rozumie zasady zarządzania procesowego oraz rolę ciągłego doskonalenia w systemach jakości; • zna i rozumie podział procesów na kluczowe i wspierające oraz ich znaczenie dla jakości; • zna i rozumie zasady planowania jakości, w tym identyfikacji i analizy kosztów jakości oraz kosztów złej jakości; • zna i rozumie metody szacowania ryzyka w procesach; • zna i rozumie metody identyfikacji i analizy przyczyn problemów jakościowych (PDCA, RCA, 8D); • zna i rozumie narzędzia jakościowe stosowane w analizie przyczyn źródłowych (burza mózgów, diagram Ishikawy, 5 Why); • zna i rozumie metodę analizy rodzajów i skutków potencjalnych błędów (FMEA) jako narzędzie identyfikacji i oceny ryzyka; • zna i rozumie zasady zaawansowanego planowania jakości wyrobu i procesu (APQP); • zna i rozumie procedury zatwierdzania wyrobu i procesu produkcyjnego (PPAP); • zna i rozumie metody statystycznego sterowania procesami (SPC); • zna i rozumie zasady analizy systemów pomiarowych (MSA) oraz ich znaczenie dla wiarygodności danych jakościowych. 			
UMIEJĘTNOŚCI:			
<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zbudować SIPOC dla organizacji • potrafi wykorzystać analizę SWOT i kostkę ryzyka do oceny ryzyka w procesach • potrafi przeprowadzić analizę przyczyn źródłowych metodą 8D • potrafi interpretować wyniki analiz jakościowych i formułować wnioski doskonalące. 			

<p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jest gotów współpracować z różnymi szczeblami organizacji celem budowania spójnego systemu doskonalenia jakości
<p>Stosowane metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia, prezentacja multimedialna, dyskusja, analiza wybranych przypadków, analiza dokumentów</p>
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do zarządzania jakością w organizacji Rola jakości w funkcjonowaniu organizacji. Jakość jako element zarządzania i odpowiedzialności menedżerskiej. 2. Rozwój podejścia do jakości – od kontroli jakości do TQM Analiza wpływu ewolucji podejścia do jakości na sposób zarządzania procesami i podejmowania decyzji. 3. Podejście procesowe i podejście oparte na ryzyku Identyfikacja procesów kluczowych i wspierających. Budowa SIPOC dla wybranego procesu organizacyjnego. 4. Planowanie jakości – APQP i FMEA Planowanie jakości procesu z wykorzystaniem etapów APQP. Identyfikacja i ocena ryzyka procesowego z zastosowaniem metody FMEA. 5. Planowanie jakości z uwzględnieniem kosztów złej jakości Identyfikacja kosztów jakości i kosztów złej jakości. Powiązanie ryzyka procesowego z kosztami jakości. 6. Zastosowanie metody 8D w rozwiązywaniu problemów jakościowych Przeprowadzenie analizy problemu jakościowego oraz formułowanie działań korygujących i zapobiegawczych. 7. Rozwiązywanie problemów jakościowych i doskonalenie procesów Zastosowanie narzędzi 5W2H, diagramu Ishikawy, 5 Why, kostki ryzyka i macierzy Eisenhowera. 8. Monitorowanie i ocena stabilności procesu – SPC i MSA Rola danych w zarządzaniu jakością. Interpretacja wyników SPC oraz znaczenie MSA dla wiarygodności pomiarów. 9. Zatwierdzanie procesu i wyrobu – PPAP Znaczenie PPAP jako elementu decyzji jakościowych i potwierdzenia zdolności procesu. 10. Jakość w strategii organizacji i rola menedżera jakości Polityka jakości, plany doskonalenia, odpowiedzialność menedżerska. 11. Audit procesów i budowanie kultury jakości (TQM) Audit jako narzędzie doskonalenia. Kultura jakości i zaangażowanie pracowników.
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Pisemne kolokwium zaliczeniowe. Minimum na zaliczenie przedmiotu – 60%.</p>
<p>Formy i warunki zaliczenia: Uzyskanie pozytywnej oceny z pisemnego kolokwium zaliczeniowego.</p>
<p>Literatura podstawowa i uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andrzej Jacek Blikle, <i>Doktryna Jakości. Rzecz o turkusowej samoorganizacji</i>. Onepress 2024 • John Shook, <i>Zarządzać znaczy uczyć</i>, Lean Enterprise Institute Polska 2012. • Jon Miller, Mike Wróblewski, Jaime Villafuerte, <i>Kultura Kaizen</i>, MT Biznes 2014. • Krzysztof Dobrowolski, <i>Problem Solving jest dla ludzi</i>. Onepress 2021 • Tomasz Greber, <i>Analiza FMEA</i>, PROQUAL Management Institute 2022 • Zbigniew Huber, <i>Analiza FMEA Procesu: Kawa na ławę</i>, Złote myśli 2007 • Stanisław Tkaczyk, Ewa Kowalska-Napora, <i>Strategia Zarządzania Jakością</i>, DIFIN 2012 • Sławomir Wawak, <i>Zarządzanie jakością. Teoria i praktyka</i>, Onepress 2006
<p>Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczne: 15 godz. • przygotowanie do zajęć: 10 godz. • studiowanie literatury: 25 godz. • przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz. <p>Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.</p>

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Lean management

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoba prowadząca: dr Bogdan Ostrowski, mgr Olimpia Niziołek

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h, ćwiczenia 25 h.			
<p>Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z koncepcją, metodyką oraz praktycznymi aspektami wdrażania Lean Management w obszarze zarządzania produkcją i logistyką, jako jednej z kluczowych metod doskonalenia procesów operacyjnych i logistycznych w nowoczesnych przedsiębiorstwach. Celem wykładów jest przekazanie studentom wiedzy teoretycznej z zakresu koncepcji, zasad i metodyki Lean Management oraz jej zastosowania w zarządzaniu procesami produkcyjnymi i logistycznymi. Celem ćwiczeń jest rozwinięcie umiejętności praktycznego zastosowania narzędzi Lean Management w analizie i doskonaleniu procesów produkcyjnych i logistycznych, w tym poprzez symulację procesów, identyfikację strat oraz projektowanie usprawnień.</p>			
<p>Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza z zakresu zarządzania oraz funkcjonowania procesów produkcyjnych i logistycznych.</p>			
<p>Efekty uczenia się: Student: WIEDZA: - zna i rozumie założenia Lean Management oraz możliwości ich zastosowania w zarządzaniu procesami produkcyjnymi i logistycznymi - zna i rozumie istotę orientacji procesowej oraz koncepcję tworzenia wartości w organizacji. - zna i rozumie rolę i znaczenie rozwiązań Przemysłu 4.0 we wspieraniu wdrażania i rozwoju Lean Management w produkcji i logistyce. UMIEJĘTNOŚCI: - potrafi zastosować narzędzia Lean Management do analizy i doskonalenia procesów produkcyjnych i logistycznych. - potrafi zastosować narzędzia Lean (VSM, 5S, PDCA, A3, SMED, TPM, Kanban, Standaryzację Pracy) do analizy, doskonalenia i stabilizacji procesów produkcyjnych i logistycznych. - potrafi zaprojektować usprawniony przebieg procesu (stan przyszły); - potrafi zaproponować działania doskonalące adekwatne do zidentyfikowanych problemów; KOMPETENCJE SPOŁECZNE: - potrafi pracować zespołowo; - komunikuje się w sposób jasny i rzeczowy; - wykazuje postawę ciągłego doskonalenia.</p>			
<p>Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, studia przypadków, warsztaty zespołowe, symulacje procesów produkcyjnych, burza mózgów, dyskusja moderowana, prezentacje wyników pracy.</p>			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Wykład</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istota rozwoju przedsiębiorstwa. 2. Przesłanki i cele transformacji 3. Współczesne uwarunkowania transformacji. 4. Obszary transformacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa. 5. Geneza lean management. 6. Pojęcie i zasady lean management. 7. Lean management a inne koncepcje doskonalenia przedsiębiorstwa. 8. Kierunki rozwoju i zastosowania lean management. 9. Przesłanki zastosowania lean management do restrukturyzacji / transformacji przedsiębiorstwa. 10. Lean Management jako pierwszy krok do cyfryzacji i automatyzacji przedsiębiorstw 11. Organizacyjne uwarunkowania skutecznego wykorzystania lean management. 12. Metodyki wdrażania lean management w przedsiębiorstwie. <p>Ćwiczenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie marnotrawstwa – identyfikacja działań tworzących wartość (VA), nietworzących wartości (NVA) oraz niezbędnych, lecz nietworzących wartości (NNVA) w przedsiębiorstwach produkcyjnych i logistycznych 1. Rozpoznawanie marnotrawstwa – identyfikacja Muda, Mura i Muri w procesach produkcyjnych i logistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu zmienności i nierównomiernego obciążenia na przepływ procesu. 			

2. **Wdrożenie i usprawnienie systemu przepływu jednej sztuki** – w trakcie symulacji studenci projektują optymalny proces produkcyjny w oparciu o wyznaczenie takt time, balansowanie linii produkcyjnej oraz zastosowanie systemu ssącego (Kanban). Organizują logistykę dostaw wewnętrznych, identyfikują marnotrawstwa i wąskie gardła oraz wdrażają narzędzia Lean Management, takie jak 5S i standardy pracy.
3. **Identyfikacja potencjału zastosowania rozwiązań Przemysłu 4.0** – w trakcie symulacji studenci identyfikują procesy i obszary możliwe do wsparcia rozwiązaniami Przemysłu 4.0 (m.in. wykorzystanie danych procesowych, cyfrowe monitorowanie przepływu, wskaźniki efektywności).
4. **Rozwiązywanie problemów w procesie produkcyjnym** – w trakcie symulacji studenci stosują cykl PDCA oraz narzędzia analizy przyczyn źródłowych, takie jak diagram Ishikawy i metoda 5 Why.
5. **Mapowanie strumienia wartości (VSM)** – opracowanie mapy strumienia wartości procesu realizowanego podczas symulacji, obejmującej stan obecny (current state) oraz stan przyszły (future state), z uwzględnieniem zaprojektowanych usprawnień.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Ocena aktywności na zajęciach, jakość pracy zespołowej, analiza procesu, projekt usprawnienia oraz prezentacja wyników. Przygotowanie i prezentacja projektu wdrożenia usprawnienia lean management

Formy i warunki zaliczenia:

Wykład - zaliczenie ustne na podstawie przygotowanej prezentacji projektu wdrożenia usprawnienia lean management.

Ćwiczenia są zaliczane poprzez uzyskanie pozytywnej oceny z poszczególnych, wykonywanych w trakcie zajęć zadań (zadania oddane w postaci pliku elektronicznego) oraz uzyskanie pozytywnej oceny z pisemnego kolokwium zaliczeniowego. Ma miejsce termin podstawowy kolokwium zaliczeniowego oraz dwa poprawkowe. W przypadku indywidualnego toku nauczania ćwiczenia zaliczane poprzez uzyskanie pozytywnej oceny z poszczególnych zadań (zadania oddane w postaci pliku elektronicznego) oraz uzyskanie pozytywnej oceny z pisemnego kolokwium zaliczeniowego. Ma miejsce termin podstawowy kolokwium zaliczeniowego oraz dwa poprawkowe

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

M. Lisiński, B. Ostrowski, Lean management w restrukturyzacji przedsiębiorstwa, Antykwa, Kraków- Kluczbork 2006

M. Imai, Gemba Kaizen – zdroworozsądkowe, niskokosztowe podejście do zarządzania, MT Biznes Sp. z o.o., Warszawa 2006

J.K. Liker, Droga Toyoty – 14 zasad zarządzania wiodącej firmy produkcyjnej świata, MT Biznes Sp. z o.o., Warszawa 2004

H. Ford, Dziś i jutro, ProdPress, Wrocław 2007

J.P. Womack, D.T. Jones, Odchudzenie firm. Eliminacja marnotrawstwa kluczem do sukcesu, Centrum Informacji Menedżera, Warszawa kluczem do sukcesu, Centrum Informacji Menedżera, Warszawa 2001

Jacek Kukiz, Narzędzia Lean podejście praktyczne, Warszawa 2018

Jon Miller, Mike Wroblewski, Jaime Villafuerte, Kultura Kaizen, Budowanie i utrzymanie kultury ciągłego doskonalenia, Warszawa 2014

M.Rother, J. Shook, Naucz się widzieć. Eliminacja marnotrawstwa poprzez mapowanie strumienia wartości, Wrocław 2009

Robert Kagan, Małgorzata Jakubik, Na rozdrożach lean management, Wrocław 2019

Kiyoshi "Nate" Furuta, Jak wykorzystać problemu by odnieść sukces, Lean Enterprise Institute Polska 2022

J.K. Liker, J.M. Morgan, Projektowanie przyszłości, Lean Enterprise Institute Polska 2020

Art Byrne, Jak wdrożyć lean, Lean Enterprise Institute Polska 2018

Art Byrne, Jak zrewolucjonizować firmę dzięki lean management, Lean Enterprise Institute Polska 2013

Remigiusz Horbal, Ukryty skarb, Lean Enterprise Institute Polska 2015

F. Balle, M. Balle, Kopalnia złota, Lean Enterprise Institute Polska 2013

R. Harris, CH. Harris, E. Wilson, Logistyka wewnętrzna fabryki wg zasad lean manufacturing, Lean Enterprise Institute Polska 2013

T. Koch, T. Sobczyk, Leksykon Lean, Lean Enterprise Institute Polska 2015

J. P. Womack, D.T. Jones, Szczupłe rozwiązania, Lean Enterprise Institute Polska 2010

M. Balle, F. Balle, Dyrektor firmy jako Lean Manager, Lean Enterprise Institute Polska 2024

Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta:

- Nakład pracy studenta:
  - zajęcia dydaktyczne: 40 godz. (15 godz. wykład, 25 godz. ćwiczenia)
  - studiowanie literatury: 15 godz.
  - przygotowanie projektu, eseju itp.: 25 godz.
  - przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 20 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Przygotowanie i zarządzanie projektami

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz, mgr Olimpia Niziolek

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	III	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 godzin, ćwiczenia 15 godzin.			
Cel przedmiotu/modułu: Zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi metod zarządzania projektami, komunikacją interpersonalną w ramach pracy w systemie projektowym, analizą mechanizmów oceny ryzyka projektu.			
Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych zagadnień z zarządzania			
<p>Efekty uczenia się: Student:</p> <p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zna i rozumie metody zarządzania projektami. • Zna i rozumie zadania kierownika projektu • Zna i rozumie zasady budowania harmonogramu realizacji projektu • Zna i rozumie metody szacowania kosztów projektu • Zna i rozumie zasady doboru zespołu projektowego <p>UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budować harmonogram realizacji projektu • Szacować koszty projektu • Szacować ryzyka w projekcie • Zarządzać zespołem projektowym • Stosować technik monitorowania i sterowania projektem <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • współpracować z różnymi szczeblami organizacji celem realizacji projektu • wykazywać kreatywność indywidualną 			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie projektu. 2. Proces zarządzania projektami. 3. Planowanie projektu. 4. Szacowanie kosztów projektu. 5. Zarządzanie ryzykiem projektu. 6. Struktura organizacyjna zarządzania projektem. 7. Zarządzanie zespołem projektowym. 			
<p>Ćwiczenia: Metoda wiodąca: gra symulacyjna REVAS – <i>Zarządzanie Projektami</i>. Organizacja pracy: zespoły projektowe (3–4 osoby) Charakter zajęć: praktyczny, decyzyjny, zespołowy Tryb pracy: projekt realizowany przez cały semestr</p> <p>1. Inicjowanie projektu i organizacja zespołu projektowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie do zasad gry i środowiska projektowego • Określenie celu projektu • Identyfikacja interesariuszy projektu • Podział ról w zespole projektowym (kierownik projektu, zespół) <p>2. Definiowanie zakresu projektu i wymagań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określenie zakresu projektu szkoleniowego • Identyfikacja wymagań klienta i ograniczeń projektu • Strukturyzacja prac projektowych (WBS) • Ocena ryzyka związanego z zakresem projektu <p>3. Planowanie harmonogramu projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikacja zadań i zależności między nimi 			

<ul style="list-style-type: none"> • Budowa harmonogramu projektu • Identyfikacja kamieni milowych • Analiza wpływu opóźnień na realizację projektu <p>4. Planowanie zasobów i budżetu projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planowanie zasobów ludzkich i rzeczowych • Szacowanie kosztów projektu • Bilansowanie zasobów • Ocena wpływu decyzji zasobowych na budżet i harmonogram <p>5. Zarządzanie ryzykiem w projekcie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikacja ryzyk projektowych • Ocena ryzyka (prawdopodobieństwo / skutek) • Opracowanie reakcji na ryzyko • Podejmowanie decyzji ograniczających ryzyko w grze <p>6. Realizacja projektu i monitorowanie postępu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie decyzji operacyjnych w trakcie realizacji projektu • Monitorowanie realizacji harmonogramu i budżetu • Zarządzanie zmianą w projekcie • Reakcja na problemy i nieprzewidziane zdarzenia <p>7. Komunikacja i współpraca w zespole projektowym</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planowanie komunikacji w projekcie • Zarządzanie informacją i raportowaniem • Współpraca zespołowa i podejmowanie decyzji • Analiza wpływu komunikacji na efektywność projektu <p>8. Zamykanie projektu i ocena jego realizacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zamykanie projektu szkoleniowego • Ocena realizacji celów projektu • Analiza odchyleń (czas, koszt, zakres) • Identyfikacja wniosków i dobrych praktyk <p>9. Podsumowanie projektu i wnioski z gry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentacja wyników zespołów projektowych • Analiza kluczowych decyzji projektowych • Identyfikacja błędów i sukcesów • Formułowanie rekomendacji na przyszłość
<p>Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, prezentacja multimedialna. Realizacja projektu w oparciu o grę strategiczną Revas - dobór zespołu projektowego, tworzenie harmonogramu, wyznaczenie kamieni milowych, szacowanie kosztów, szacowanie ryzyk.</p>
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Egzamin ustny – odpowiedź na pytania. Ocena z ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zespołowej gry strategicznej (REVAS) obejmującej zarządzanie projektem, 2. Analiza danych i wyników uzyskanych w trakcie gry
<p>Formy i warunki zaliczenia: Egzamin ustny – odpowiedź na pytania. Podsumowanie prowadzonego projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ocena spójności i konsekwencji decyzji w prowadzonym projekcie (nie tylko wyniku końcowego). Prezentacja / raport podsumowujący przekazana w formie pliku elektronicznego. <p>Kolokwium zaliczeniowe Warunkiem dopuszczenia do kolokwium zaliczeniowego jest przekazanie prezentacji / raportu podsumowującego prowadzony projekt. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z pisemnego kolokwium zaliczeniowego. Ma miejsce termin podstawowy kolokwium zaliczeniowego oraz dwa poprawkowe. W przypadku indywidualnego toku nauczania i braku udziału w realizowanym projekcie dopuszczenie do kolokwium zaliczeniowego następuje po przekazaniu przygotowanego projektu. (projekt oddany w postaci pliku elektronicznego). Egzamin ustny – odpowiedź na trzy pytania</p>
<p>Literatura podstawowa i uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marciszewska A. <i>Projekty w zarządzaniu instytucjami publicznymi</i>, UE we Wrocławiu 2016. • Nieto-Rodriguez Antonio, Harvard Business Review. <i>Podręcznik zarządzania projektami</i>, Rebis 2022 • Marek Pawlak, <i>Zarządzanie Projektami</i>, PWN 2009. • Mariusz Chrapko, <i>Scrum. O zwinym zarządzaniu projektami</i>. Wydanie II rozszerzone, 2014 • Larry Apke, <i>Understanding the Agile Manifesto</i>, Lulu Publishing 2015.
<p>Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta:</p>

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz. ćwiczenia, 15 godz. wykład
- przygotowanie projektu: 20 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 30 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODRAKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Techniki twórczego myślenia

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Wojciech Pająk

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Celem zajęć jest przekazanie wiedzy na temat rozwiązywania problemów o charakterze twórczym oraz przyswojenie przez studentów procedur stosowania technik twórczego myślenia.			
Wymagania wstępne: brak			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Student nabywa wiedzę dotyczącą: pojęcia i istoty metod heurystycznych, grupowego rozwiązywania problemów oraz stosowania technik twórczego myślenia. UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi zastosować techniki twórczego myślenia do rozwiązywania problemów. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, ćwiczenia, studia przypadku.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcia heurystyki, inwentyki i innowatyki. Problemy o charakterze twórczym. Proces rozwiązywania problemów w znaczeniu psychologicznym. Proces rozwiązywania problemów w znaczeniu logiczno-metodologicznym. Fazy „mieszane” procesu rozwiązywania problemów. 2. Typy grup w organizacji. Proces kształtowania się grup. Cechy dojrzałej grupy. Czynniki zwiększające i zmniejszające spójność grupy. Zalety i wady grupowego rozwiązywania problemów. 3. Przyczyny powstawania barier w twórczym rozwiązywaniu problemów. Pojęcie fiksacji. Bariery w twórczym rozwiązywaniu problemów związane z jednostką. Przyczyny ograniczeń poziomu kreatywności w środowisku organizacji. 4. Burza mózgów. Przyczyny powstania metody burzy mózgów. Zasady burzy mózgów. Przebieg procesu poszukiwawczego w burzy mózgów. 5. Modyfikacje metodyczne burzy mózgów. Jednoosobowa burza mózgów. Mieszana burza mózgów. Jednoczesne ocenianie. Phillips 66 Buzz Session. Metoda 635. Stop and go. 6. Technika Quick Think. Założenia techniki Quick Think. Reguły tworzenia zespołu. Sesja Quick Think. 7. Metoda synektyczna. Założenia metody synektycznej. Typy analogii. Zespół synektyczny. Cykl rozwiązywania problemu w metodzie synektycznej. Zasady przebiegu posiedzenia synektycznego. Metoda analogii Williama J.J. Gordona. 8. Przykłady metod intuicyjnych 9. Analiza morfologiczna. Reguły postępowania podczas analizy morfologicznej. Etapy i fazy postępowania w analizie morfologicznej. Zasady organizacji pracy podczas analizy morfologicznej. 10. Przykłady metod analitycznych. Analiza morfologiczna z zastosowaniem superpozycji. Macierz odkrycia A. Molesa. 11. Mapa myśli. Założenia mapy myśli. Zasady rysowania mapy myśli. Przykłady zastosowania mapy myśli. 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: <ul style="list-style-type: none"> • Student nabywa wiedzę dotyczącą: pojęcia i istoty metod heurystycznych, grupowego rozwiązywania problemów oraz stosowania technik twórczego myślenia – test zaliczeniowy. • Student potrafi zastosować techniki twórczego myślenia do rozwiązywania problemów – zadania zespołowe. • Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych – zadania zespołowe. 			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie zadań zespołowych.			

Zaliczenie testowe.

Średnia z ocen zadań i oceny z zaliczenia.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

1. Griffiths, C., Costi, M., Medlicott, C., *Podręcznik kreatywnego myślenia. Twórcze rozwiązywanie problemów w sferze biznesowej*, Onepress, Gliwice 2024.
2. T. Proctor, *Twórcze rozwiązywanie problemów*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2002.
3. Szmidt, K. J., *Kreatywność na 33 sposoby. Odkryj swój twórczy potencjał*, Onepress, Gliwice 2023.

Sposoby określania liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 5 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 10 godz.
- konsultacje – 5 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie strategiczne

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz, mgr Olimpia Niziolek

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
6	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: 15 godzin wykład, 15 h ćwiczeń.			
Cel przedmiotu/modułu: C1 – Poznanie zasad budowania strategii firmy C2 – Poznanie metod i narzędzi analizy zasobów i kompetencji organizacji oraz jej otoczenia oraz identyfikowania i rozwiązywania problemów strategicznych. C3 – Poznanie zasad formułowania założeń strategicznych rozwoju organizacji. Celem ćwiczeń jest rozwinięcie u studentów umiejętności praktycznego zastosowania metod i narzędzi zarządzania strategicznego w przedsiębiorstwach poprzez podejmowanie decyzji strategicznych, analizę ich skutków oraz formułowanie wniosków i rekomendacji w oparciu o grę strategiczną.			
Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych zagadnień z zarządzania			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Student: <ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie terminologię stosowaną w zarządzaniu strategicznym, • rozumienie podstawowych zasad i prawidłowości występujących w zarządzaniu strategicznym, • zna istotę i cele zarządzania strategicznego; • zna elementy procesu zarządzania strategicznego oraz ich wzajemne powiązania; • zna metody i narzędzia analizy strategicznej • zna uwarunkowania podejmowania decyzji strategicznych			
UMIEJĘTNOŚCI: Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi formułować wizję, misję i cele strategiczne przedsiębiorstwa; • potrafi przeprowadzić analizę otoczenia oraz potencjału przedsiębiorstwa na potrzeby podejmowania decyzji strategicznych; • potrafi zastosować narzędzia analizy strategicznej (m.in. analiza SWOT, analiza 5 sił Portera) w praktyce zarządzania; • potrafi podejmować i uzasadniać decyzje strategiczne w warunkach niepewności; • potrafi analizować skutki podejmowanych decyzji strategicznych oraz formułować wnioski i rekomendacje.			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student: <ul style="list-style-type: none"> • jest gotów współpracować w zespole przy realizacji zadań strategicznych; • wykazuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje i ich konsekwencje; • jest gotów komunikować i prezentować wnioski z analiz strategicznych; • jest gotów do krytycznej oceny własnych działań oraz działań zespołu • jest gotów prawidłowo identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodów menedżerskich, • jest gotów udoskonalania i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, prezentacja multimedialna.			
Ćwiczenia: Prowadzenie firmy w oparciu o grę strategiczną Revas			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna:			

Wykład:

Geneza zarządzania strategicznego i jego istota

Zasady zarządzania strategicznego, kluczowe zadania i determinanty zarządzania strategicznego.

Istota strategii, cechy strategii, poziomy formułowania strategii, sposoby opracowania strategii, typologie strategii.

Wizja i misja organizacji

Modele zarządzania strategicznego,

Metody stosowane w zarządzaniu strategicznym.

Implementacja strategii.

Analiza makrootoczenia i analiza otoczenia konkurencyjnego.

Kształtowanie tożsamości firmy.

Metody scenariuszowe.

Mapy grup strategicznych, analiza barier wejścia i wyjścia.

Analiza kluczowych czynników sukcesu.

Macierz BCG

Metody portfelowe.

Kształtowanie strategii przedsiębiorstwa i podejmowanie decyzji strategicznych.

Ćwiczenia

Forma: ćwiczenia warsztatowe

Metoda wiodąca: gra strategiczna w oparciu o grę firmy REVAS

Organizacja pracy: zespoły 2- 4 osobowe

Charakter zajęć: decyzyjny, analityczny, zespołowy

Tryb pracy: firma prowadzona przez cały semestr

1. Uruchomienie organizacji i pierwsze decyzje strategiczne

- Organizacja zespołów i podział ról decyzyjnych
- Określenie celów organizacji
- Pierwsze decyzje strategiczne w grze

2. Formułowanie wizji, misji i celów strategicznych organizacji

- Praktyczne opracowanie wizji i misji jednostki świadczącej usługi
- Przekład wizji i misji na cele strategiczne
- Ocena spójności deklarowanych celów z podejmowanymi decyzjami w grze
- Korekta celów w trakcie symulacji

3. Analiza otoczenia firmy

- Analiza otoczenia makro i mikro na potrzeby gry
- Identyfikacja kluczowych interesariuszy i podmiotów konkurencyjnych
- Analiza 5 sił Portera w kontekście świadczonych usług
- Wpływ otoczenia na decyzje strategiczne

4. Analiza potencjału organizacji i jej ograniczeń

- Analiza zasobów, kompetencji i ograniczeń organizacji
- Identyfikacja kluczowych czynników sukcesu
- Analiza barier wejścia i wyjścia
- Analiza SWOT jako podstawa dalszych decyzji strategicznych

5. Wybór i realizacja strategii organizacji

- Wybór wariantu strategii (rozwój, stabilizacja, poprawa jakości usług)
- Decyzje strategiczne podejmowane w grze
- Ocena ryzyka i konsekwencji wyborów
- Dostosowywanie strategii do zmieniających się warunków symulacji

6. Scenariusze strategiczne i reagowanie na zmiany otoczenia

- Budowa alternatywnych scenariuszy rozwoju organizacji
- Testowanie odporności strategii na zmiany warunków
- Korekta decyzji strategicznych w grze
- Analiza skutków decyzji w kolejnych rundach

7. Implementacja strategii i ocena skuteczności działań

- Przekład strategii na konkretne decyzje operacyjne w grze
- Monitorowanie efektów decyzji
- Ocena skuteczności realizowanej strategii
- Identyfikacja obszarów wymagających korekty

8. Podsumowanie strategiczne i wnioski z gry

- Analiza wyników osiągniętych przez zespoły
- Ocena spójności strategii i rezultatów
- Identyfikacja dobrych praktyk i błędów strategicznych
- Formułowanie rekomendacji dla organizacji publicznej

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Ćwiczenia:

3. Realizacja zespołowej gry strategicznej (REVAS) obejmującej podejmowanie decyzji strategicznych,
4. Analiza danych i wyników uzyskanych w trakcie gry,
5. Opracowanie raportu strategicznego organizacji publicznej
6. Prezentacja i obrona przyjętych decyzji strategicznych.

Egzamin ustny z wiedzy.

Formy i warunki zaliczenia:

Wykład: Egzamin ustny – poprawna odpowiedź na trzy pytania.

Ćwiczenia:

Wyniki gry strategicznej (gra) – 40%

- Ocena spójności i konsekwencji decyzji (nie tylko wyniku końcowego)

Raport strategiczny organizacji (prezentacja w wersji elektronicznej + ustna obrona) – 60%

Raport (prezentacja) obejmuje:

- wizję, misję i cele organizacji,
- analizę otoczenia (w tym 5 sił Portera),
- analizę SWOT,
- opis przyjętej strategii,
- kluczowe decyzje strategiczne,
- ocenę skuteczności strategii,
- rekomendacje zmian.

Prezentacja i obrona decyzji strategicznych (ustnie)

- uzasadnienie wyborów,
- odniesienie do wyników gry,
- odpowiedzi na pytania.

W przypadku indywidualnego toku nauczania i braku udziału w grze strategicznej ćwiczenia zaliczane są poprzez przygotowanie projektu analizy konkurencyjności wybranego przedsięwzięcia (projekt oddany w postaci pliku elektronicznego).

Raport (prezentacja) obejmuje:

- wizję, misję i cele organizacji,
- analizę otoczenia (w tym 5 sił Portera),
- analizę SWOT,
- opis przyjętej strategii,
- kluczowe decyzje strategiczne,
- ocenę skuteczności strategii,
- rekomendacje zmian.

Projekt i podejmowane w nim decyzje strategiczne jest bronił ustnie.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

G. Gierszewska, M. Romanowska, *Analiza strategiczna przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa 2023

Z. Pierścionek, *Strategie konkurencji i rozwoju przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa 2003

A. Stabryła, *Zarządzanie strategiczne w teorii i praktyce*, PWN Warszawa 2000

E. Urbanowska-Sojkin, P. Banaszyk, H. Witczak, *Zarządzanie Strategiczne Przedsiębiorstwem*, PWE 2007

Radek Drzewiecki, *Strategia Lean*, LEANPASSION 2021.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- samodzielna praca w ramach gry: 30 godz.
- studiowanie literatury: 40 godz.
- przygotowanie się do egzaminu i zaliczenia: 40 godz.
- konsultacje –10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 150 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie łańcuchami dostaw

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Wojciech Pająk

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h.			
<ul style="list-style-type: none"> Cel przedmiotu/modułu: przekazanie podstawowych pojęć z zakresu zarządzania łańcuchem dostaw; operacjonalizacja pojęć dotyczących zarządzania łańcuchem dostaw; kształtowanie właściwych zachowań podczas pracy w grupie 			
Wymagania wstępne: brak			
Efekty uczenia się:			
<p>WIEDZA: Student zna i rozumie problematykę dotyczącą zarządzania łańcuchem dostaw</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi na podstawie danych rozwiązywać problemy dotyczące zarządzania łańcuchem dostaw</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych</p>			
Stosowane metody dydaktyczne:			
Wykład audytoryjny. Prezentacja. Analiza przypadku. Praca w grupach nad rozwiązywaniem zadań i problemów.			
<ol style="list-style-type: none"> Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Pojęcie łańcucha dostaw. Koncepcja zarządzania przedsiębiorstwem a koncepcja zarządzania łańcuchem dostaw. Ogniwa łańcucha dostaw. Zadania firm transportowo-spedycyjnych w łańcuchu dostaw. Zadania firm logistycznych w łańcuchu dostaw. Cele zarządzania łańcuchem dostaw. Zadania obszarów zarządzania łańcuchami dostaw. Typy zintegrowanych sieci produkcji w łańcuchu dostaw. Wymagania w stosunku do dostawców wynikające ze współpracy w łańcuchu dostaw. Zasady funkcjonowania i rozwoju łańcucha dostaw. Partnerstwo między ogniwami łańcucha dostaw. Funkcje zarządzania łańcuchem dostaw. Zaopatrzenie jako funkcja zarządzania łańcuchem dostaw. Rola zaopatrzenia w kształtowaniu powiązań między uczestnikami łańcucha dostaw. Proces zaopatrzenia. Wybór "make or buy". Wybór strategii zaopatrzenia w ramach łańcucha dostaw. Zarządzanie zapasami zaopatrzeniowymi w ramach łańcucha dostaw. Klasyfikacja zapasów za pomocą analizy ABC i analizy XYZ. Transport jako funkcja zarządzania łańcuchem dostaw. Podatność transportowa ładunków. Gałęzie transportu. Wybór gałęzi transportu i przewoźnika. Magazynowanie jako funkcja zarządzania łańcuchem dostaw. Funkcje logistyczne magazynów. Decyzje dotyczące magazynowania. Czynniki decydujące o wielkości magazynów. Określanie zapotrzebowania na przestrzeń magazynową. Czynniki decydujące o wyborze formy własności magazynu. Magazyn kontraktowy. Pakiet usług logistycznych magazynów kontraktowych. Manipulacje materiałami jako funkcja zarządzania łańcuchem dostaw. Czynniki mające wpływ na sposób manipulacji materiałami. Zasady manipulacji materiałami. Sprzęt do manipulacji materiałami i urządzenia do kompletowania i składowania. Systemy składowania i kompletowania dostaw. Obsługa klienta jako funkcja zarządzania łańcuchem dostaw. Reguła 6 R obsługi klienta. Mierniki logistycznej obsługi klienta. Zależność między kosztami a poziomem obsługi klienta. Dystrybucja jako funkcja zarządzania łańcuchem dostaw. Struktura dystrybucji. Funkcje dystrybucji. Rodzaje i kierunki przepływu strumieni w kanale dystrybucji. Podział kanałów dystrybucji ze względu na charakter powiązań w łańcuchu dostaw. Kanały dystrybucji na rynku dóbr konsumpcyjnych. Kanały dystrybucji na rynku dóbr przemysłowych. Funkcje pośredników handlowych w łańcuchu dostaw. 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:			
<ul style="list-style-type: none"> Student zna i rozumie problematykę dotyczącą zarządzania łańcuchem dostaw – egzamin testowy Student potrafi na podstawie danych rozwiązywać problemy dotyczące zarządzania łańcuchem dostaw – zadania zespołowe Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych – zadania zespołowe 			
Formy i warunki zaliczenia:			
Zaliczenie zadań zespołowych			
Zaliczenie testowe			
Średnia z ocen projektów i oceny z zaliczenia			

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

1. Witkowski J., *Zarządzanie łańcuchem dostaw. Koncepcje - Procedury - Doświadczenia*, PWE, Warszawa 2010
2. Świerczek A., *Zarządzanie łańcuchem dostaw w ujęciu zintegrowanym*, PWE, Warszawa, 2019
3. Kot S., *Zarządzanie łańcuchami dostaw*, PWE, Warszawa 2017.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 5 godz.
- studiowanie literatury: 10 godz.
- przygotowanie projektu zespołowego itp.: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie zasobami ludzkimi

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy.

Osoby prowadzące: dr Wojciech Pająk

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 20 h			
Cel przedmiotu/modułu: Celem nauczania jest przekazanie podstawowej i ujętej w sposób holistyczny wiedzy z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi. W efekcie możliwe staje się zrozumienie kluczowych mechanizmów funkcjonowania organizacji oraz identyfikacja podjęcie decyzji służących rozwiązywaniu problemów odnoszących się do różnych aspektów rozwijania aktywów ludzkich organizacji.			
Wymagania wstępne: Znajomość podstaw zarządzania.			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Wiedza i zrozumienie mechanizmów zarządzania zasobami ludzkimi w organizacjach. UMIĘJĘTNOŚCI: Umiejętność stosowania metod i technik wykorzystywanych w procesie zarządzania zasobami ludzkimi. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, studia przypadków, zadania zespołowe, dyskusje problemowe.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1. Zarządzanie zasobami ludzkimi. Zasoby organizacji. Kompetencje. Proces zarządzania zasobami ludzkimi. Cykl zasobów ludzkich w modelu Michigan. Harvardzki model zarządzania zasobami ludzkimi. Organizacja zarządzania zasobami ludzkimi. Modele organizacyjne zarządzania zasobami ludzkimi. Składniki otoczenia funkcji personalnej. Analiza pracy. 2. Planowanie zasobów ludzkich. Dobór pracowników. Proces doboru pracowników. Rekrutacja kandydatów do pracy. Techniki werbunku. Selekcja kandydatów do pracy. Modele selekcji. Techniki selekcji. Wprowadzenie do pracy. 3. Zmniejszanie zatrudnienia. Rodzaje zwolnień pracowników. Proces derekrutacji personelu. Negatywne cechy wymuszonego ograniczania zatrudnienia. Stany psychiczne przeżywane przez osobę podlegającą derekrutacji. Przywracanie równowagi organizacyjnej po szoku derekrutacji. (model interwencji). 4. Ocenianie pracowników. Składniki systemu oceniania pracowników. Cele i funkcje oceniania. Przedmiot oceniania. Podmiot oceniania. Kryteria oceniania. Metody i techniki oceniania. Opisowe i porównawcze techniki oceniania. Kompleksowe metody oceniania. Częstotliwość oceniania. Cechy skutecznego systemu oceniania. Podstawowe zasady oceniania pracowników. Błędy w procesie oceniania. Zarządzanie procesem oceniania pracowników. 5. Wynagradzanie pracowników. Rola wynagradzania w zarządzaniu zasobami ludzkimi. Czynniki mające wpływ na wysokość wynagrodzenia. Funkcje wynagradzania. Zasady kształtowania wynagrodzeń. Formy wynagradzania. Składniki wynagradzania. Wynagradzanie menedżerów, Proces tworzenia systemu wynagradzania. Wartościowanie stanowisk pracy. Analiza wynagrodzeń. 6. Rozwój potencjału pracy. Dźwignia zasobów ludzkich. Model rozwoju potencjału pracy. Szkolenie pracowników. Techniki szkolenia. Proces szkolenia pracowników. Przemieszczenia pracownicze. Strukturyzacja pracy. Zarządzanie karierą zawodową. Warunki i stosunki pracy. Kształtowanie treści pracy. Modele zbiorowych stosunków pracy. Partycypacja pracownicza. Konflikty w organizacji. Stres w środowisku pracy.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: <ul style="list-style-type: none"> • Wiedza dotycząca mechanizmów zarządzania zasobami ludzkimi w organizacjach – egzamin testowy • Umiejętność stosowania metod i technik wykorzystywanych w procesie zarządzania zasobami ludzkimi – zadania zespołowe • Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych – zadania zespołowe 			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie zadań zespołowych. Zaliczenie testowe. Średnia z ocen zadań i oceny z zaliczenia.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Armstrong M., <i>Strategiczne zarządzanie zasobami ludzkimi. Narzędzia, modele i efektywne rozwiązania dla liderów</i>			

HR, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2025.

Pocztowski A., *Zarządzanie zasobami ludzkimi: koncepcje – praktyki – wyzwania*. PWE, Warszawa 2018.

Oczkowska R., *Zarządzanie zasobami ludzkimi*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 20 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.
- realizacja zadań zespołowych: 15 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Finanse jednostek samorządu terytorialnego**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot specjalnościowy**

Osoby prowadzące: **dr Andrzej Skowron, mgr Anna Groele**

Punkty ECTS	Rok studiów	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy
4	II	IV	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 15 godzin, ćwiczenia 15 godzin				
Cel przedmiotu/modułu: Poszerzenie wiedzy studentów z zakresu funkcjonowania finansów na szczeblu samorządowym i nabycie przez nich umiejętności prawidłowego kwalifikowania i analizowania procesów finansowych, które zachodzą w jednostkach samorządu terytorialnego.				
Wymagania wstępne: W zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji student zna ogólne zagadnienia z podstaw makroekonomii i finansów publicznych; student potrafi współpracować w grupie.				
Efekty uczenia się: WIEDZA: Student zna i rozumie zadania i zasady gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli: gminy, powiatu i województwa oraz podaje przykłady systemu finansowego JST. Student rozróżnia podstawowe pojęcia i terminy ze słownika ustawy o finansach publicznych i ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Student charakteryzuje zasady dotyczące przygotowywania projektu uchwały jednostki samorządu terytorialnego, rozróżnia etapy uchwalania budżetu JST na dany rok budżetowy i jego realizacji oraz określa zasady udzielenia absolutorium za jego wykonanie. Student analizuje budżet wybranej jednostki samorządu terytorialnego. UMIĘJĘTNOŚCI: Student bada i ocenia budżet danej jednostki samorządu terytorialnego w kategoriach dochodów i wydatków; z uwzględnieniem jednostek organizacyjnych, oraz deficytu i zadłużenia. Student dostosowuje planowane zadania, w tym inwestycje, do możliwości finansowych i organizacyjnych danej jednostki samorządu terytorialnego. Student porównuje dane/wielkości aktualnego budżetu z danymi/wielkościami budżetów z lat poprzednich. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student wykazuje odpowiedzialność w zakresie przestrzegania zasad gospodarności, celowości i rzetelności w zarządzaniu finansami publicznymi w ramach funkcjonowania wspólnoty samorządowej. Student docenia znaczenie finansowania zadań JST ze środków publicznych, w tym inwestycji samorządowych i ich wpływ na jakość życia społeczności lokalnej/regionalnej. Student pracuje zarówno samodzielnie, jak i w zespole, wykazując zaangażowanie i otwartość na dyskusję.				
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład prowadzony metodą tradycyjną z elementami prezentacji tematycznej z wykorzystaniem technik multimedialnych Ćwiczenia prowadzone metodą tradycyjną połączone z pracą w grupach. Analiza przypadków; dyskusja moderowana. - tryb, opracowanie i procedura uchwalania budżetu; - wielkość i struktura dochodów i wydatków budżetowych, - absolutorium budżetowe; - charakterystyka poszczególnych podmiotów struktury organizacyjnej budżetu; - praktyczne aspekty wykonywania zadań publicznych przez poszczególne podmioty struktury organizacyjnej budżetu; - powiązania budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa, - wykonywanie budżetu. 5. Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF). 6. Deficyt budżetowy i źródła jego finansowania. 7. Zadłużenie a finansowanie inwestycji samorządowych. 8. Metody zarządzania płynnością finansową oraz samorządowym długiem publicznym;				

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

W trakcie wykładu mogą zostać zastosowane dodatkowe metody prowadzenia zajęć, jak np. dyskusja moderowana, analiza przypadku, itp. ułatwiające podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów. W trakcie ćwiczeń aktywny udział w zajęciach poprzez pracę zespołową w grupach nad budżetem JST, obejmującą analizę, dynamikę i tempo zmian stanu finansów samorządowych danej jednostki samorządu terytorialnego.

Formy i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się egzaminem ustnym – ocena skorygowana o aktywny udział studenta w wykładach, np. aktywny udział w dyskusji moderowanej.

Zaliczenie przedmiotu – pozytywna ocena z wykonanej pracy zaliczeniowej (referat z analizy budżetowej), skorygowanej o ocenę aktywnego udziału w zajęciach.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 15 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz. Łączny

nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Gospodarka komunalna i mieszkaniowa

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Andrzej Skowron

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 godzin			
Cel przedmiotu/modułu: Zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą funkcjonowania gospodarki komunalnej, z gospodarowaniem mieniem komunalnym i z podstawowymi problemami dotyczącymi polityki mieszkaniowej i gospodarki przestrzennej w gminach.			
Wymagania wstępne: W zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji student posiada podstawową wiedzę z zakresu zarządzania, finansów publicznych i podstaw prawa.			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Student zna i rozumie podstawowe elementy gospodarki samorządu terytorialnego w Polsce. Student rozpoznaje i streszcza właściwą dla gospodarki komunalnej i polityki mieszkaniowej terminologię i pojęcia. Student charakteryzuje podmioty realizujące zadania z zakresu gospodarki komunalnej i polityki mieszkaniowej; Student opisuje sposoby zaspokajania potrzeb komunalnych mieszkańców gminy i określa politykę przestrzenną w wymiarze lokalnym UMIEJĘTNOŚCI: Student bada i obiektywnie ocenia zarządzanie gospodarką komunalną w swojej gminie, lokalne planowanie przestrzenne oraz politykę mieszkaniową na szczeblu samorządowym. Student weryfikuje i porównuje formy organizacyjno - prawne jednostek sektora komunalnego w zakresie wykonywania zadań i zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów myśleć, jak przedstawiciel wspólnoty samorządowej i angażować się w jej rozwój społeczno-gospodarczy. Student ma świadomość posiadanej wiedzy z zakresu gospodarki przestrzennej, gospodarki komunalnej i polityki mieszkaniowej JST. Student chętnie dyskutuje i zachowuje otwartość na wyrażanie różnorodnych opinii z zakresu gospodarki komunalnej i polityki mieszkaniowej. Student samodzielnie pracuje nad danym przypadkiem/problemem i zachowuje krytycyzm w wyrażaniu opinii.			
Stosowane metody dydaktyczne: Ćwiczenia o charakterze problemowym prowadzone metodą tradycyjną z elementami prezentacji tematycznej z wykorzystaniem technik multimedialnych, dyskusja moderowana, analiza przypadków.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1. Przebieg i efekty procesu przekształceń sektora komunalnego po 1989 roku w Polsce. 2. Rola samorządów lokalnych w sektorze usług komunalnych i formy organizacyjno - prawne jednostek sektora komunalnego w zakresie wykonywania zadań i zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej. 3. Zasady gospodarowania gminnym, powiatowym i wojewódzkim zasobem nieruchomości. 4. Specyfika wykonywania zadań w sferze gospodarczej (w tym Ustawa o Partnerstwie Publiczno – Prywatnym). 5. Gospodarka przestrzenna samorządu terytorialnego. 6. Polityka mieszkaniowa (budownictwo społeczne/komunalne). 7. Rola gmin w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych. 8. Towarzystwa budownictwa społecznego (TBS-y) i ich znaczenie w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: W trakcie ćwiczeń mają miejsce zastosowane różne metody prowadzenia zajęć, jak np. dyskusja moderowana, analiza przypadków, itp. ułatwiające podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów.			
Formy i warunki zaliczenia: Przedmiot kończy się ustnym zaliczeniem – pozytywna ocena może być skorygowana o aktywny udział studenta w ćwiczeniach, np. aktywny udział w dyskusji moderowanej.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca:			

- Wolska H., Biliński M., *Gospodarka komunalna. Problematyka realizacji zadań publicznych*, Wolters Kluwer Polska SA, Warszawa 2020.
- Rogalska J., Stachowicz M., *Gospodarka jednostek samorządu terytorialnego. Wybrane aspekty*, ArchaeGraph Wydawnictwo Naukowe, Łódź-Kielce 2021.
- Wojciechowski E., *Gospodarka samorządu terytorialnego*, Diffin, Warszawa 2012.
- Cymerman J., Cymerman R., *Gospodarka nieruchomościami. Zasoby nieruchomości, planowanie, gospodarowanie i zarządzanie*, Wydawnictwo Politechniki Koszalińskiej, Koszalin 2021.
- Gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości*, pod red. Śpiewak-Szyjka M., CeDeWu, Warszawa 2021.
- Szaja M., *Polityka przestrzenna w procesie kreowania zrównoważonego rozwoju na poziomie lokalnym*, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2016.
- Nowak M. J., *Gospodarka mieszkaniowa gminy*, C H Beck, Warszawa 2014.
- Muzioł-Węclawowicz A., Nowak K., *Miasta jako gospodarze zasobów mieszkaniowych*, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa – Kraków 2023.
- A. Miszczuk, M. Miszczuk, K. Żuk, *Gospodarka samorządu terytorialnego*, PWN, Warszawa 2007
- J. Jagoda, D. Łobos-Kotowska, M. Stańko, *Gospodarka mieniem komunalnym*, LexisNexis, Warszawa 2008
- M. Bałdyga, *Gospodarka komunalna. Aspekty prawne*, ALPHA pro, Ostrołęka 2004
- W. A. Gorzym – Wilkowski, *Gospodarka przestrzenna samorządu terytorialnego. Zarys.*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006.
- P. Lis, *Polityka państwa w zakresie finansowania inwestycji mieszkaniowych*, Warszawa 2008.
- Przeszłość i przyszłość polskiej polityki mieszkaniowej*, red. L. Frąckiewicz, Warszawa 2005.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie rozwojem terytorialnym

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Marek Mróz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	II	niestacjonarne	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 godz.			
Cel przedmiotu/modułu: 1) Analiza głównych problemów z zakresu gospodarki przestrzennej oraz ich powiązań z innymi dyscyplinami naukowymi; 2) Nabycie kompetencji z zakresu metodyki formułowania celów i środków stymulowania rozwoju terytorialnego w wymiarze gospodarczym, przestrzennym i społecznym.			
Wymagania wstępne: Geografia ekonomiczna			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Student zna i rozumie w stopniu pogłębionym teorię naukową związaną z gospodarką przestrzenną oraz kierunki ich rozwoju a także metodologię badań w obszarze ekonomii i finansów, polityki regionalnej i regulacji prawnych w zakresie gospodarki przestrzennej a także problematykę gospodarowania i kształtowania środowiska przyrodniczego. Student zna także zasady funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego. UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi powiązać teoretyczne aspekty gospodarki przestrzennej z instrumentami kształtowania zdrowego i przyjaznego dla społeczności lokalnych środowiska. Student potrafi formułować cele i dobrać środki stymulowania rozwoju terytorialnego. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów zastosować zdobytą wiedzę w rozwiązywaniu problemów praktycznych z zakresu gospodarki przestrzennej.			
Stosowane metody dydaktyczne: analizy przypadków, konwersatoria, prezentacje.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1) Pojęcie i aspekty rozwoju terytorialnego 2) Terytorium i zarządzanie rozwojem terytorialnym w XXI w. 3) Modele i instrumenty zarządzania terytorialnego 4) Zarządzanie terytorialne w ujęciu nowej ekonomii instytucjonalnej 5) Sztuczna inteligencja i jej wpływ na procesy zarządzania rozwojem terytorialnym. 6) Analiza polityk regionalnych w kontekście rozwoju terytorialnego.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia: przygotowanie prezentacji w grupach dwuosobowych na tematy korespondujące z treściami kształcenia i ich przedstawienie i dyskusja na zajęciach.			
Formy i warunki zaliczenia: aktywność na zajęciach oraz pozytywna ocena z prezentacji i dyskusji.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Podstawowa: 1) Noworól A., Hybrydyzacja zarządzania rozwojem terytorialnym, Wyd. Nauk. Scholar, Warszawa 2020. 2) Glinkowska B., Zarządzanie rozwojem terytorialnym w kontekście zrównoważonego rozwoju, Katedra Zarządzania, Wydział Zarządzania, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2013. 3) Jewtuchowicz A. (2005), Terytorium i współczesne dylematy jego rozwoju, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź. 4) Komornicki T. (2016). Geografia społeczno-ekonomiczna a terytorializacja polityki rozwoju. W: A. Suliborski (red.), Stan, perspektywy i strategia rozwoju geografii społeczno-ekonomicznej w najbliższych latach (do 2030 r.). Dyskusja międzypokoleniowa (87–103). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. 5) Nowakowska A. (2017). Terytorializacja rozwoju i polityki regionalnej. Biuletyn KPZK PAN, 268 6) Nowakowska A. (red.), Nowoczesne metody i narzędzia zarządzania rozwojem lokalnym i regionalnym, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015. 7) Zaucha J., Brodzicki T., Ciołek D., Komornicki T., Mogiła Z., Szlachta J., Zaleski J. (2015). Terytorialny wymiar wzrostu i rozwoju. Warszawa: Difin. Uzupełniająca: 8) Holko M., [w:] E. Sobczak, Zrównoważony rozwój gospodarczy jednostek samorządu terytorialnego, Warszawa 2015 9) Noworól A. (2007). Planowanie rozwoju terytorialnego w skali regionalnej i lokalnej. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. 10) Noworól A. (2013a). Ku nowemu paradygmatowi planowania terytorialnego. Warszawa: Wydawnictwo CeDeWu. 11) Noworól A., Noworól K. (2018). Terytorializacja polityki rozwoju jako element podniesienia konkurencyjności miast i regionów. W: A. Klasik, F. Kuźnik (red.), Rozwój lokalny i regionalny. Teorie i zastosowania. Studia Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN, CLXXXIV 12) Noworól A., Noworól K., Kudłacz M., Hałat P., Potkański T., Komża J. (2018). Analiza skuteczności i			

efektywności instrumentów terytorialnych wdrażanych na poziomie regionalnym i lokalnym w ramach środków polityki spójności 2014–2020 oraz instrumentów terytorialnych i programów sektorowych wdrażanych w ramach krajowych środków budżetowych – rekomendacje dla systemu wdrażania KSRR 2030. Raport końcowy. Projekt badawczy zlecony przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 25 godz.
- Przygotowanie projektu/prezentacji: 25 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Formy organizacyjno-prawne i formy opodatkowania przedsiębiorstw w sektorze publicznym**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot specjalnościowy**

Osoba prowadząca: **mgr Anna Groele**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h			
Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do analizy i oceny skutków prawno-podatkowych prowadzenia działalności przez podmioty sektora publicznego oraz firm funkcjonujących w gospodarce, ze szczególnym uwzględnieniem zasad gospodarki finansowej i rozliczeń podatkowych jednostek publicznych oraz doboru metod opodatkowania w zależności od formy organizacyjno-prawnej przedsiębiorstwa. .			
Wymagania wstępne: Brak			
Efekty uczenia się: Student: WIEDZA: Identyfikuje formy organizacyjno-prawne jednostek sektora finansów publicznych. Identyfikuje formy organizacyjno-prawne pod kątem obowiązków rachunkowych i podatkowych. Wyjaśnia zasady gospodarki finansowej jednostek budżetowych i zakładów budżetowych. Rozpoznaje specyfikę opodatkowania jednostek sektora publicznego i prywatnego. Wyjaśnia mechanizm naliczania składek ZUS (szczególnie zdrowotnej) w zależności od formy opodatkowania UMIĘTNOŚCI: Analizuje skutki podatkowe wyboru formy organizacyjnej przez JST. Analizuje skutki rachunkowe i podatkowe wyboru formy organizacyjno-prawnej przez przedsiębiorstwo. Przewiduje możliwości zmiany formy opodatkowania i wpływu tej decyzji na dochody w następnym roku obrachunkowym. Analizuje metody wyliczania podatków rozliczając się samemu i wspólnie z współmałżonkiem. Kalkuluje i porównuje różne obciążenia podatkowe. Rozróżnia sytuacje podlegania i niepodlegania VAT przez jednostki publiczn KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Rozumie znaczenie legalizmu i dyscypliny finansów publicznych. Jest gotów do krytycznego myślenia dotyczącego sytuacji firmy w oparciu o narzędzia rachunkowości podatkowej. Jest gotów do odpowiedzialnego wykonywania swojej roli zawodowej związanej z identyfikacją sytuacji ekonomicznej i ryzyka finansowego firmy.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład z prezentacją multimedialną. Ćwiczenia obejmują dyskusję moderowaną, rozwiązywanie zadań, analizę studium przypadku.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Pojęcie sektora finansów publicznych. Formy organizacyjno-prawne jednostek sektora publicznego. Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw w gospodarce. Gospodarka finansowa jednostek budżetowych i zakładów budżetowych.			

Spółki komunalne jako forma realizacji zadań publicznych. Opodatkowanie działalności podmiotów publicznych i przedsiębiorstw wg osparce. Działalność gospodarcza jednostek sektora finansów publicznych.
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Aktywność w trakcie zajęć; kolokwium, egzamin obejmujący odpowiedź na pytania, rozwiązywanie zadań oraz testu.
Formy i warunki zaliczenia: Pisemna forma zaliczenia.
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Akty prawne: <ul style="list-style-type: none">
• Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009
• Ustawa o gospodarce komunalnej z dnia 20 grudnia 1996
• Ustawy o samorządach gminnym, powiatowym i wojewódzkim.
• Kodeks cywilny ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz.U. Nr 16 poz. 93 z późn. zm.).
• Kodeksie spółek handlowych ustawa z dnia 15 września 2000 r. (Dz.U. z 2000 r. Nr 94 poz. 1037 z późn. zm.).
• Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807 z późn. zm.).
• Kożuch B: Nauka o organizacji. Warszawa: CeDeWu 2010.
• Maruszak P: Jednoosobowa działalność gospodarcza - instrukcja obsługi, <u>inne (Blue Play Piotr Maruszak)2024</u>
• Aneta Sokół, Przemysław Mućko: Jak założyć i prowadzić działalność gospodarczą w Polsce i wybranych krajach europejskich, <u>CeDeWu, 2020</u>
Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta: Zajęcia dydaktyczne: 15 godz. Przygotowanie do zajęć: 10 godz. Studiowanie literatury i aktów prawnych: 10 godz. Przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz. Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Postępowanie administracyjne

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoba prowadząca: Marta Pomykała

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h			
Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z pojęciem i rodzajami administracji publicznej, jej cechami i zasadami funkcjonowania w Polsce, wskazanie zadań i kompetencji organów administracji publicznej oraz przedstawienie zasad i przebiegu postępowania administracyjnego, w tym rodzajów decyzji i środków zaskarżenia			
Wymagania wstępne: Podstawowa znajomość systemu prawa w Polsce. Umiejętność czytania i analizowania tekstów prawnych i urzędowych. Podstawowa wiedza o funkcjonowaniu organów państwowych			
Efekty uczenia się: Student: WIEDZA: Student zna i rozumie podstawowe pojęcia, zasady, instytucje oraz strukturę organów prawa administracyjnego i postępowania administracyjnego, a także rozumie przebieg postępowania administracyjnego, rodzaje decyzji i środki zaskarżenia. UMIĘJĘTNOŚCI: Student potrafi identyfikować sprawy z zakresu gospodarki publicznej wymagające zastosowania przepisów prawa administracyjnego oraz sporządzać podstawowe pisma i wnioski w postępowaniu administracyjnym. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student ma świadomość zmienności norm prawnych regulujących organizację i funkcjonowanie administracji publicznej oraz procedurę administracyjną			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład problemowy Dyskusja dydaktyczna Analiza przypadków Praca nad pismami w postępowaniu administracyjnym			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Pojęcie, rola i cechy administracji publicznej. Źródła prawa administracyjnego. Podmioty administracji publicznej - zadania i kompetencje. Pojęcie form i metod działania administracji. Typologia prawnych form działania administracji, Czynności władcze I niewładcze – charakterystyka. Zasady ogólne postępowania administracyjnego. Strona i inne podmioty postępowania administracyjnego. Organy prowadzące postępowanie i ich właściwość. Przebieg postępowania. Środki odwoławcze Sporządzanie pism w postępowaniu administracyjnym.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Sprawdziany pisemne. Wypowiedzi ustne. Bieżąca ocena pracy studenta w trakcie ćwiczeń. Obserwacja zaangażowania.			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie pisemne. W przypadku liczny zdających poniżej 10 osób może być przeprowadzony egzamin ustny. Aktywność na zajęciach			

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

J. Zimmermann, Prawo administracyjne, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022

W Góralczyk (red.), Podstawy prawa administracyjnego, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2024

H. Knysiak-Sudyka, Postępowanie administracyjne, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2024

M. Augustyniak (red.), Postępowanie administracyjne. Przed egzaminem, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2023

Kodeks postępowania administracyjnego, bieżący tekst jednolity

Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład

pracy studenta:

Zajęcia dydaktyczne: godz. 15

Przygotowanie do zajęć: godz. 20

Studiowanie literatury: godz. 15

Przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: godz. 25

Łączny nakład pracy studenta: 75godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Analiza finansowa w sektorze publicznym i gospodarce

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Uzyskanie przez studentów znajomości i umiejętności stosowania metod analizy finansowej przedsiębiorstwa.			
Wymagania wstępne: rachunkowość.			
Efekty uczenia się: STUDENT: WIEDZA: Zna i rozumie zasady gospodarki finansowej w sektorze publicznym Zna wskaźniki i mierniki służące ocenie sytuacji finansowej jednostek sektora publicznego Zna metody służące ocenie sytuacji finansowej przedsiębiorstw i metody oceny projektów inwestycyjnych. UMIEJĘTNOŚCI: Potrafi dokonać analizy kondycji finansowej jst. Potrafi przeprowadzić analizę efektywności wydatków publicznych Potrafi zanalizować sytuację przedsiębiorstwa oraz dokonać oceny projektów inwestycyjnych. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Jest gotów do etycznej oceny gospodarowania środkami publicznymi. Jest gotów krytycznie analizować decyzje finansowe podejmowane w jednostkach sektora publicznego.			
Stosowane metody dydaktyczne: - ćwiczenia – zadania obliczeniowe, studia przypadków.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawozdawczość budżetowa i finansowa jednostek sektora finansów publicznych. 2. Analiza, dochodów, wydatków budżetowych, wyniku budżetu i zadłużenia jst. 3. Płynność budżetowa i zarządzanie środkami pieniężnymi w sektorze publicznym. 4. Efektywność wydatków publicznych – analiza koszt–efekt i koszt–korzyść. 5. Analiza sytuacji finansowej i ocena projektów inwestycyjnych przedsiębiorstw komunalnych. 6. Ocena projektów inwestycyjnych finansowanych ze środków publicznych. 7. Kontrola zarządcza i audyt wewnętrzny jako element oceny sytuacji finansowej jednostki.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Obserwacja w trakcie zajęć, realizacja zadań podczas ćwiczeń, zadania obliczeniowo-analityczne na kolokwium.			
Formy i warunki zaliczenia: Kolokwium z zadań obliczeniowych.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Malinowska-Misiąg E., Misiąg W., <i>Zarządzanie finansami publicznymi. Od budżetów gmin do strategii globalnych</i> , Wydawnictwo Poltext-Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania 2020. Patrzalek L., <i>Finanse samorządu terytorialnego</i> , UE we Wrocławiu 2025. Owsiak S. <i>Finanse publiczne</i> , PWN 2017.			

Dylewski M., Filipiak B., Gorzałczyńska-Koczkodaj M., *Finanse samorządowe: narzędzia, decyzje, procesy*, Wydawnictwo Naukowe PWN 2006,

Dylewski M., Filipiak B., Gorzałczyńska-Koczkodaj M., *Analiza finansowa budżetów jednostek samorządu terytorialnego*, Wyd. Municipium 2011

Sierpińska M., Jachna T., *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, Warszawa 2023.

Rogowski W., *Rachunek efektywności inwestycji*, Nieoczywiste 2023.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- samodzielna realizacja zadań: 10 godz.
- studiowanie literatury: 10 godz.
- przygotowanie się do zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Samorząd terytorialny w Polsce i Unii Europejskiej

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Andrzej Skowron

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
5	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 30 godzin			
Cel przedmiotu/modułu: wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu organizacji i funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce oraz ogólnych zagadnień dotyczących Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego, Euroregionów i modeli samorządów terytorialnych w Unii Europejskiej oraz kompetencje w zakresie analizy funkcjonowania samorządów i polityk lokalnych			
Wymagania wstępne: wiedza, umiejętności i kompetencje nabyte podczas realizacji przedmiotów: Podstawy prawa, Zarządzanie, Ekonomia integracji europejskiej, Finanse JST			
Efekty uczenia się:			
WIEDZA: Student zna genezę i przyczyny powstania samorządu terytorialnego w Polsce po 1989 roku. Student określa elementy ustroju i gospodarki samorządu terytorialnego w Polsce oraz w wybranych państwach Unii Europejskiej;			
UMIĘJĘTNOŚCI: Student analizuje strukturę, zadania i kompetencje władz samorządowych – organu uchwałodawczego i wykonawczego w Polsce. Student weryfikuje i ocenia zagadnienia związane z wykonywaniem zadań przez samorząd terytorialny. Student porządkuje, klasyfikuje i posługuje się źródłami prawa samorządowego.			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student wykazuje kreatywność w pracy w zespole, wysuwając wnioski. Student angażuje się w pracę w grupie w ramach, np. analizy przypadku. Student zachowuje krytycyzm w wyrażaniu opinii oraz otwartość na głosy innych. Student jest gotów myśleć jak przedstawiciel wspólnoty samorządowej i przedstawiciel Społeczeństwa Obywatelskiego.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład prowadzony metodą tradycyjną z elementami prezentacji tematycznej z wykorzystaniem technik multimedialnych, dyskusja problemowa moderowana, praca zespołowa, analiza przypadków, analiza tekstu.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota samorządu – decentralizacja, zasada pomocniczości 2. Europejska Karta Samorządu Lokalnego i Europejska Karta Samorządu Regionalnego. 3. Samorząd terytorialny w Polsce: <ol style="list-style-type: none"> a. Podstawy prawne i zasady funkcjonowania; b. Uprawnienia i zadania samorządu terytorialnego: gminnego, powiatowego i wojewódzkiego; c. Organy stanowiące i kontrolne jednostek samorządu terytorialnego; d. Organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego; e. Nadzór, kontrola wewnętrzna i zewnętrzna – Regionalne Izby Obrachunkowe; f. Związki, porozumienia międzygminne, itp.; g. Partycypacja społeczna i idea Społeczeństwa Obywatelskiego. 4. Samorząd terytorialny w UE i zasady jego funkcjonowania w oparciu o przykłady poszczególnych państw europejskich. 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: W trakcie ćwiczeń mogą zostać zastosowane dodatkowe metody prowadzenia zajęć jak np. dyskusja moderowana, analiza przypadku, a n a l i z a t e k s t u , itp. ułatwiające podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów.			
Formy i warunki zaliczenia: Przedmiot kończy się ustnym zaliczeniem – ocena może zostać skorygowana o aktywny udział studenta w zajęciach, np. aktywny udział w dyskusji moderowanej.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca:			
Gawłowski R., Makowski K., Nowosielski M., <i>Samorząd terytorialny w Polsce. Ustrój - Organizacja – Działanie</i> , CeDeWu, Warszawa 2023.			

Wojciechowski M., *Samorząd terytorialny w Polsce. Ustrój ekonomiczny*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2021.

Lipowicz I., *Samorząd terytorialny XXI wieku*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.

H. Izdebski, *Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.

Samorząd gminny w Polsce. Czynniki determinujące rozwój lokalny. Wybrane problemy, pod red. Cisek M., Kozłowski A.J., Difin, Warszawa 2016.

Machalski P., *Europa samorządna. Samorząd terytorialny w wybranych państwach Unii Europejskiej*, Adam Marszałek, Warszawa 2018.

Europejskie modele samorządu terytorialnego. Stan obecny i perspektywy, pod red. Wojnicki J., Aspra, Warszawa 2014.

Samorząd terytorialny w państwach Unii Europejskiej, pod red. Stachowiak Z., Kostrubiec J., Czuryk M., Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2015.

Samorząd terytorialny w Polsce i w Europie. Aktualne problemy i wyzwania, pod red. Czarnecki K., Lutrzykowski A., Musiałkiewicz R., Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku, Włocławek 2017.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć/analiza przypadków: 25 godz.
- studiowanie literatury: 45 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 20 godz.
- konsultacje – 5 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 125 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Lean management w administracji i w gospodarce

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoba prowadząca: dr Bogdan Ostrowski, mgr Olimpia Niziolek

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Wykłady 15 h, Ćwiczenia 25 h			
Cel przedmiotu/modułu: Celem ćwiczeń jest praktyczne zapoznanie studentów z koncepcją Lean Management w administracji publicznej i organizacjach usługowych. Student nabywa umiejętność analizy procesów administracyjnych, identyfikowania marnotrawstw, projektowania usprawnień oraz pracy zespołowej z wykorzystaniem narzędzi Lean.			
Celem wykładów jest przekazanie studentom wiedzy teoretycznej z zakresu koncepcji, zasad i metodyki Lean Management oraz jej zastosowania w zarządzaniu procesami administracyjnymi.			
Celem ćwiczeń jest rozwinięcie umiejętności praktycznego zastosowania narzędzi Lean Management w analizie i doskonaleniu procesów administracyjnych.			
Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza z zakresu zarządzania organizacją oraz funkcjonowania administracji publicznej.			
Efekty uczenia się: Student: WIEDZA: <ul style="list-style-type: none"> - zna założenia Lean Management i możliwości ich zastosowania w administracji; - zna istotę orientacji procesowej oraz koncepcję tworzenia wartości w organizacji. UMIĘJĘTNOŚCI: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi zastosować narzędzia Lean Management do analizy i doskonalenia procesów administracyjnych. - potrafi zastosować stosuje narzędzia Lean (VSM, 5S, PDCA, A3). - potrafi przeanalizować przebieg procesu pod kątem przepływu pracy i informacji; - potrafi zaprojektować usprawniony przebieg procesu (stan przyszły); - potrafi zaproponować działania doskonalące adekwatne do zidentyfikowanych problemów; KOMPETENCJE SPOŁECZNE: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi pracować zespołowo; - komunikuje się w sposób jasny i rzeczowy; - wykazuje postawę ciągłego doskonalenia.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, studia przypadków, warsztaty zespołowe, symulacje procesów administracyjnych, burza mózgów, dyskusja moderowana, prezentacje wyników pracy.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Wykład <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do Lean Management w administracji i usługach(1h) 2. Klient i wartość w administracji publicznej oraz w firmach usługowych (1h) 3. Lean Management jako pierwszy krok do cyfryzacji administracji i firm usługowych (1h) 4. Mapowanie procesów administracyjnych – VSM (3h) 5. Identyfikacja marnotrawstw i wąskich gardeł (2h) 6. Standaryzacja pracy biurowej i usługowej (2h) 7. Rozwiązywanie problemów – PDCA, A3 (3h) 8. Prezentacja projektów usprawnień (2h)			

Ćwiczenia

1. Rozpoznawanie marnotrawstwa – identyfikacja działań tworzących wartość (VA), nietworzących wartości (NVA) oraz niezbędnych, lecz nietworzących wartości (NNVA) w procesach administracyjnych i usługowych (1 h).
2. Rozpoznawanie marnotrawstwa – identyfikacja Muda, Mura i Muri w procesach administracyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem zmienności obciążenia pracą, kolejek spraw oraz niejednoznacznych zasad postępowania.
3. Projektowanie i usprawnienie przepływu spraw i informacji – w trakcie symulacji studenci projektują usprawniony przebieg procesu administracyjnego w oparciu o analizę popytu na usługi, wyznaczenie takt time dla obsługi spraw, równoważenie obciążenia stanowisk oraz zastosowanie zasad przepływu ciągłego i systemu ssącego (Kanban). Identyfikują marnotrawstwa, wąskie gardła oraz wdrażają narzędzia Lean Management, takie jak 5S w środowisku biurowym oraz standardy pracy.
4. Identyfikacja potencjału zastosowania rozwiązań Przemysłu 4.0 w administracji – w trakcie symulacji studenci identyfikują procesy możliwe do wsparcia rozwiązaniami cyfrowymi (automatyzacja obiegu dokumentów, wykorzystanie danych procesowych, systemy workflow, monitorowanie czasów realizacji spraw).
5. Rozwiązywanie problemów w procesach administracyjnych – w trakcie symulacji studenci stosują cykl PDCA oraz narzędzia analizy przyczyn źródłowych, takie jak diagram Ishikawy i metoda 5 Why, w odniesieniu do problemów organizacyjnych i procesowych.
6. Mapowanie procesu – opracowanie mapy procesu administracyjnego obejmującej stan obecny (current state) oraz stan przyszły (future state), z uwzględnieniem zaprojektowanych usprawnień.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Ocena aktywności na zajęciach, jakość pracy zespołowej, analiza procesu, projekt usprawnienia oraz prezentacja wyników. Przygotowanie i prezentacja projektu wdrożenia usprawnienia lean management

Formy i warunki zaliczenia:

Wykład - zaliczenie ustne na podstawie przygotowanej prezentacji projektu wdrożenia usprawnienia lean management. Prezentacja oddana w postaci pliku elektronicznego. Ma miejsce termin podstawowy kolokwium zaliczeniowego oraz dwa poprawkowe.

Ćwiczenia są zaliczane poprzez uzyskanie pozytywnej oceny z poszczególnych, wykonywanych w trakcie zajęć zadań (zadania oddane w postaci pliku elektronicznego) oraz uzyskanie pozytywnej oceny z pisemnego kolokwium zaliczeniowego. Ma miejsce termin podstawowy kolokwium zaliczeniowego oraz dwa poprawkowe.

W przypadku indywidualnego toku nauczania ćwiczenia zaliczane poprzez uzyskanie pozytywnej oceny z poszczególnych zadań (zadania oddane w postaci pliku elektronicznego) oraz uzyskanie pozytywnej oceny z pisemnego kolokwium zaliczeniowego. Ma miejsce termin podstawowy kolokwium zaliczeniowego oraz dwa poprawkowe

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

M. Lisiński, B. Ostrowski, Lean management w restrukturyzacji przedsiębiorstwa, Antykwa, Kraków- Kluczbork 2006

M. Imai, Gemba Kaizen – zdroworoządkowe, niskokosztowe podejście do zarządzania, MT Biznes Sp. z o.o., Warszawa 2006

J.K. Liker, Droga Toyoty – 14 zasad zarządzania wiodącej firmy produkcyjnej świata, MT Biznes Sp. z o.o., Warszawa 2004

H. Ford, Dziś i jutro, ProdPress, Wrocław 2007

J.P. Womack, D.T. Jones, Odchudzenie firm. Eliminacja marnotrawstwa kluczem do sukcesu, Centrum Informacji Menedżera, Warszawa kluczem do sukcesu, Centrum Informacji Menedżera, Warszawa 2001

Jacek Kukiz, Narzędzia Lean podejście praktyczne, Warszawa 2018

Jon Miller, Mike Wroblewski, Jaime Villafuerte, Kultura Kaizen, Budowanie i utrzymanie kultury ciągłego doskonalenia, Warszawa 2014

M.Rother, J. Shook, Naucz się widzieć. Eliminacja marnotrawstwa poprzez mapowanie strumienia wartości, Wrocław 2009

Robert Kagan, Małgorzata Jakubik, Na rozdrożach lean management, Wrocław 2019

Kiyoshi "Nate" Furuta, Jak wykorzystać problemu by odnieść sukces, Lean Enterprise Institute Polska 2022

J.K. Liker, J.M. Morgan, Projektowanie przyszłości, Lean Enterprise Institute Polska 2020

Art Byrne, Jak wdrożyć lean, Lean Enterprise Institute Polska 2018

Art Byrne, Jak zrewolucjonizować firmę dzięki lean management, Lean Enterprise Institute Polska 2013

Remigiusz Horbal, Ukryty skarb, Lean Enterprise Institute Polska 2015

F. Balle, M. Balle, Kopalnia złota, Lean Enterprise Institute Polska 2013

R. Harris, CH. Harris, E. Wilson, Logistyka wewnętrzna fabryki wg zasad lean manufacturing, Lean Enterprise Institute Polska 2013

T. Koch, T. Sobczyk, Leksykon Lean, Lean Enterprise Institute Polska 2015
J. P. Womack, D.T. Jones, Szczupłe rozwiązania, Lean Enterprise Institute Polska 2010
M. Balle, F. Balle, Dyrektor firmy jako Lean Manager, Lean Enterprise Institute Polska 2024

Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład
pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 40 godz. (15 godz. wykład, 25 godz. ćwiczenia)
- studiowanie literatury: 15 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 25 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 20 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Organizacja administracji publicznej

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Andrzej Skowron

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 godzin			
Cel przedmiotu/modułu:			
Przekazanie studentom podstaw wiedzy o zarządzaniu w administracji. Student nabywa wiedzę i umiejętności analizy z zakresu organizacji i funkcjonowania administracji publicznej (rządowej i samorządowej) w Polsce.			
Wymagania wstępne:			
Wiedza i umiejętności nabyte w wyniku realizacji dydaktycznego programu przedmiotów: Samorząd terytorialny w Polsce i UE, Finanse jednostek samorządu terytorialnego, Gospodarka komunalna i mieszkaniowa,			
Efekty uczenia się:			
WIEDZA:			
Student rozróżnia specyfikę, rodzaje, charakter podmiotów administracji publicznej i relacje oraz współzależności zachodzące między różnymi poziomami administracji publicznej.			
Student charakteryzuje struktury organizacyjne w odniesieniu do zakresu zadań stawianych jednostkom administracji.			
Student zna i rozumie podstawową terminologię i pojęcia właściwe dla administracji publicznej.			
Student zna i rozumie instrumenty Nowego Zarządzania Publicznego i Współzarządzania.			
UMIEJĘTNOŚCI:			
Student poprawnie klasyfikuje i ocenia funkcjonowanie systemu administracji zarówno rządowej, jak i samorządowej.			
Student porównuje i porządkuje administrację publiczną w systemie organów państwa.			
Student potrafi zanalizować i zaprojektować struktury organizacyjne administracji publicznej.			
Student potrafi zanalizować i zaprojektować procesy w obrębie administracji publicznej.			
Student potrafi zanalizować efektywność funkcjonowania administracji publicznej.			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE:			
Student jest przygotowany na skuteczne rozwiązywanie i interpretacje problemów związanych z realizacją zadań przez administrację publiczną nowoczesnego państwa demokratycznego.			
Student wykazuje kreatywność w pracy w zespole, dyskutując i wysuwając wnioski.			
Student angażuje się w pracę w grupie w ramach, np. analizy przypadku.			
Student zachowuje krytycyzm w wyrażaniu opinii oraz otwartość na głosy innych..			
Stosowane metody dydaktyczne:			
Ćwiczenia z wykorzystaniem technik multimedialnych, moderowana dyskusja, analiza przypadku, praca w grupach.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Administracja publiczna w systemie organów państwa. 2. Kształtowanie się administracji publicznej w Polsce po 1989 roku. 3. Podmioty administracji publicznej. 4. Struktura administracji publicznej. 5. Zasady organizacji administracji publicznej. 6. Centralna administracja rządowa. 7. Administracja rządowa w województwie. 8. Administracja samorządowa. 9. Nadzór i kontrola w administracji publicznej. 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:			
W trakcie ćwiczeń mogą zostać zastosowane różnorodne metody prowadzenia zajęć, jak np. dyskusja moderowana, analiza przypadku, praca w grupach itp. ułatwiająca podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów.			
Formy i warunki zaliczenia:			
Przedmiot kończy się ustnym zaliczeniem skorygowanym o ocenę aktywnego udziału w zajęciach, np. w dyskusji moderowanej, itp.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca:			

Dobrowolski Z., *Administracja publiczna w Polsce. Zarządzanie. Zarys problematyki. Podręcznik akademicki*, Instytut Spraw Publicznych UJ, Kraków 2018.

Administracja publiczna. Zarys wykładu, pod red. Pawłowska A., Radzik-Maruszak K., Itrich-Drabarek J., Wydawnictwo Elipsa, Warszawa 2023.

Administracja i zarządzanie publiczne. Nauka o współczesnej administracji, pod red. Sześciło D., Stowarzyszenie Absolwentów Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014.

Kierunki zmian w administracji publicznej, pod red. Mituś A., Fill W., Mędrała M., Warszawa 2018.

Administracja publiczna, pod red. Hausner J., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2017.

Administrowanie i zarządzanie jako funkcje publiczne w oddziaływaniu na rozwój terytorialny, pod red. Duczkowska-Piasecka M., Tomczak A., Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2020.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 25 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Przygotowanie i zarządzanie projektami w gospodarce publicznej

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz, mgr Olimpia Niziołek

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	III	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 godzin, ćwiczenia 15 godzin.			
Cel przedmiotu/modułu: Zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi metod zarządzania projektami w administracji i gospodarce i w usługach, zapoznanie studentów ze specyfiką zarządzania projektami w administracji publicznej, przygotowanie do pracy w projektach finansowanych ze środków publicznych i funduszy UE.			
Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych zagadnień z zarządzania			
Efekty uczenia się: Student: WIEDZA: <ul style="list-style-type: none"> • Zna i rozumie metody zarządzania projektami w gospodarce publicznej • Rozumie uwarunkowania prawne realizacji projektów publicznych • Zna i rozumie zasady budowania harmonogramu realizacji projektu • Zna i rozumie metody szacowania kosztów projektu • Zna zasady finansowania projektów ze środków publicznych i europejskich, UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • Budować harmonogram realizacji projektu • Zidentyfikować i analizować interesariuszy, • Szacować koszty projektu • Szacować ryzyka w projekcie • Zarządzać zespołem projektowym • Stosować technik monitorowania i sterowania projektem KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów: <ul style="list-style-type: none"> • współpracować z różnymi szczeblami organizacji celem realizacji projektu • wykazywać kreatywność indywidualną • rozumie znaczenie transparentności i odpowiedzialności w sektorze publicznym, 			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, prezentacja multimedialna. Realizacja projektu w oparciu o grę strategiczną Revas - dobór zespołu projektowego, tworzenie harmonogramu, wyznaczenie kamieni milowych, szacowanie kosztów, szacowanie ryzyk.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Wykład: <ol style="list-style-type: none"> 1. Istota i definicja projektu. 2. Cykl życia projektu. 3. Specyfika projektów w sektorze publicznym. 4. Ramy prawne i instytucjonalne projektów. 5. Planowanie projektu. 6. Finansowanie projektów publicznych. 7. Realizacja projektu. 8. Monitoring, kontrola i ewaluacja. Ćwiczenia: Metoda wiodąca: gra symulacyjna REVAS – <i>Zarządzanie Projektami</i> . Organizacja pracy: zespoły projektowe (3–4 osoby) Charakter zajęć: praktyczny, decyzyjny, zespołowy Tryb pracy: projekt realizowany przez cały semestr			

1. Inicjowanie projektu i organizacja zespołu projektowego

- Wprowadzenie do zasad gry i środowiska projektowego
- Określenie celu projektu
- Identyfikacja interesariuszy projektu
- Podział ról w zespole projektowym (kierownik projektu, zespół)

2. Definiowanie zakresu projektu i wymagań

- Określenie zakresu projektu szkoleniowego
- Identyfikacja wymagań klienta i ograniczeń projektu
- Strukturyzacja prac projektowych (WBS)
- Ocena ryzyka związanego z zakresem projektu

3. Planowanie harmonogramu projektu

- Identyfikacja zadań i zależności między nimi
- Budowa harmonogramu projektu
- Identyfikacja kamieni milowych
- Analiza wpływu opóźnień na realizację projektu

4. Planowanie zasobów i budżetu projektu

- Planowanie zasobów ludzkich i rzeczowych
- Szacowanie kosztów projektu
- Bilansowanie zasobów
- Ocena wpływu decyzji zasobowych na budżet i harmonogram

5. Zarządzanie ryzykiem w projekcie

- Identyfikacja ryzyk projektowych
- Ocena ryzyka (prawdopodobieństwo / skutek)
- Opracowanie reakcji na ryzyko
- Podejmowanie decyzji ograniczających ryzyko w grze

6. Realizacja projektu i monitorowanie postępu

- Podejmowanie decyzji operacyjnych w trakcie realizacji projektu
- Monitorowanie realizacji harmonogramu i budżetu
- Zarządzanie zmianą w projekcie
- Reakcja na problemy i nieprzewidziane zdarzenia

7. Komunikacja i współpraca w zespole projektowym

- Planowanie komunikacji w projekcie
- Zarządzanie informacją i raportowaniem
- Współpraca zespołowa i podejmowanie decyzji
- Analiza wpływu komunikacji na efektywność projektu

8. Zamykanie projektu i ocena jego realizacji

- Zamykanie projektu szkoleniowego
- Ocena realizacji celów projektu
- Analiza odchyleń (czas, koszt, zakres)
- Identyfikacja wniosków i dobrych praktyk

9. Podsumowanie projektu i wnioski z gry

- Prezentacja wyników zespołów projektowych
- Analiza kluczowych decyzji projektowych
- Identyfikacja błędów i sukcesów
- Formułowanie rekomendacji na przyszłość

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Egzamin ustny – odpowiedź na pytania.

Ćwiczenia:

7. Realizacja zespołowej gry strategicznej (REVAS) obejmującej zarządzanie projektem,
8. Analiza danych i wyników uzyskanych w trakcie gry,

Formy i warunki zaliczenia:

Egzamin ustny – odpowiedź na pytania z zakresu metodologii zarządzania projektami i specyfiki projektów w sektorze publicznym.

Ćwiczenia:

Podsumowanie prowadzonego projektu

- Ocena spójności i konsekwencji decyzji w prowadzonym projekcie (nie tylko wyniku końcowego). Prezentacja / raport podsumowujący przekazana w formie pliku elektronicznego.

Kolokwium zaliczeniowe

Warunkiem dopuszczenia do kolokwium zaliczeniowego jest przekazanie prezentacji / raportu podsumowującego

prowadzony projekt. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z pisemnego kolokwium zaliczeniowego. Ma miejsce termin podstawowy kolokwium zaliczeniowego oraz dwa poprawkowe.

W przypadku indywidualnego toku nauczania i braku udziału w realizowanym projekcie dopuszczenie do kolokwium zaliczeniowego następuje po przekazaniu przygotowanego projektu. (projekt oddany w postaci pliku elektronicznego).

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

- Nieto-Rodriguez Antonio, Harvard Business Review. *Podręcznik zarządzania projektami*, Rebis 2022
- Marek Pawlak, *Zarządzanie Projektami*, PWN 2009.
- Mariusz Chrapko, *Scrum. O zwinnym zarządzaniu projektami*. Wydanie II rozszerzone, 2014
- Adam Stabryła, *Zarządzanie projektami ekonomicznymi i organizacyjnymi*, PWN 2008.

Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz. ćwiczenia, 15 godz. wykład
- przygotowanie projektu: 20 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 30 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODRAKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Techniki twórczego myślenia w administracji

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy Osoby

prowadzące: dr Wojciech Pająk

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Celem zajęć jest przekazanie wiedzy na temat rozwiązywania problemów o charakterze twórczym oraz przyswojenie przez studentów procedur stosowania technik twórczego myślenia.			
Wymagania wstępne: brak			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Student nabywa wiedzę dotyczącą: pojęcia i istoty metod heurystycznych, grupowego rozwiązywania problemów oraz stosowania technik twórczego myślenia. UMIEJĘTNOŚCI: Student potrafi zastosować techniki twórczego myślenia do rozwiązywania problemów. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, ćwiczenia, studia przypadku.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcia heurystyki, inwentyki i innowatyki. Problemy o charakterze twórczym. Proces rozwiązywania problemów w znaczeniu psychologicznym. Proces rozwiązywania problemów w znaczeniu logiczno-metodologicznym. Fazy „mieszane” procesu rozwiązywania problemów. 2. Typy grup w organizacji. Proces kształtowania się grup. Cechy dojrzałej grupy. Czynniki zwiększające i zmniejszające spójność grupy. Zalety i wady grupowego rozwiązywania problemów. 3. Przyczyny powstawania barier w twórczym rozwiązywaniu problemów. Pojęcie fiksacji. Bariery w twórczym rozwiązywaniu problemów związane z jednostką. Przyczyny ograniczeń poziomu kreatywności w środowisku organizacji. 4. Burza mózgów. Przyczyny powstania metody burzy mózgów. Zasady burzy mózgów. Przebieg procesu poszukiwawczego w burzy mózgów. 5. Modyfikacje metodyczne burzy mózgów. Jednoosobowa burza mózgów. Mieszana burza mózgów. Jednoczesne ocenianie. Phillips 66 Buzz Session. Metoda 635. Stop and go. 6. Technika Quick Think. Założenia techniki Quick Think. Reguły tworzenia zespołu. Sesja Quick Think. 7. Metoda synektyczna. Założenia metody synektycznej. Typy analogii. Zespół synektyczny. Cykl rozwiązywania problemu w metodzie synektycznej. Zasady przebiegu posiedzenia synektycznego. Metoda analogii Williama J.J. Gordona. 8. Przykłady metod intuicyjnych			

9. Analiza morfologiczna. Reguły postępowania podczas analizy morfologicznej. Etapy i fazy postępowania w analizie morfologicznej. Zasady organizacji pracy podczas analizy morfologicznej.
10. Przykłady metod analitycznych. Analiza morfologiczna z zastosowaniem superpozycji. Macierz odkrycia A. Molesa.
11. Mapa myśli. Założenia mapy myśli. Zasady rysowania mapy myśli. Przykłady zastosowania mapy myśli.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

- Student nabywa wiedzę dotyczącą: pojęcia i istoty metod heurystycznych, grupowego rozwiązywania problemów oraz stosowania technik twórczego myślenia – test zaliczeniowy.
- Student potrafi zastosować techniki twórczego myślenia do rozwiązywania problemów – zadania zespołowe.
- Student jest gotów, analizując studia przypadków, dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w rozwiązywaniu problemów praktycznych – zadania zespołowe.

Formy i warunki zaliczenia:

Zaliczenie zadań zespołowych.

Zaliczenie testowe.

Średnia z ocen zadań i oceny z zaliczenia.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

4. Griffiths, C., Costi, M., Medlicott, C., *Podręcznik kreatywnego myślenia. Twórcze rozwiązywanie problemów w sferze biznesowej*, Onepress, Gliwice 2024.
5. T. Proctor, *Twórcze rozwiązywanie problemów*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2002.
6. Szmidt, K. J., *Kreatywność na 33 sposoby. Odkryj swój twórczy potencjał*, Onepress, Gliwice 2023.

Sposoby określania liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 5 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 10 godz.
- konsultacje – 5 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie strategiczne w administracji i w gospodarce

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: mgr Olimpia Niziolek

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Stacjonarne i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: 15 godz. wykładu, 15 godz. ćwiczeń.			
Cel przedmiotu/modułu: C1 – Poznanie zasad budowania strategii w administracji i w organizacjach C2 – Poznanie metod i narzędzi analizy zasobów i kompetencji organizacji oraz jej otoczenia oraz identyfikowania i rozwiązywania problemów strategicznych. C3 – Poznanie zasad formułowania założeń strategicznych rozwoju sektora publicznego i organizacji. Celem ćwiczeń jest rozwinięcie u studentów umiejętności praktycznego zastosowania metod i narzędzi zarządzania strategicznego w administracji publicznej poprzez podejmowanie decyzji strategicznych, analizę ich skutków oraz formułowanie wniosków i rekomendacji w oparciu o grę strategiczną.			
Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych zagadnień z zarządzania			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Student: <ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie istotę i cele zarządzania strategicznego w administracji publicznej i w firmach; • zna i rozumie elementy procesu zarządzania strategicznego oraz ich wzajemne powiązania; • zna i rozumie metody i narzędzia analizy strategicznej wykorzystywane w administracji publicznej i w firmach; • zna i rozumie uwarunkowania podejmowania decyzji strategicznych w sektorze publicznym UMIEJĘTNOŚCI: Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi formułować wizję, misję i cele strategiczne organizacji publicznej; • potrafi przeprowadzić analizę otoczenia oraz potencjału organizacji publicznej na potrzeby podejmowania decyzji strategicznych; • potrafi zastosować narzędzia analizy strategicznej (m.in. analiza SWOT, analiza 5 sił Portera) w praktyce zarządzania organizacją; • potrafi podejmować i uzasadniać decyzje strategiczne w warunkach niepewności; • potrafi analizować skutki podejmowanych decyzji strategicznych oraz formułować wnioski i rekomendacje. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student: <ul style="list-style-type: none"> • jest gotów współpracować w zespole przy realizacji zadań strategicznych; • jest gotów prawidłowo identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodów menedżerskich w sektorze publicznym, • jest gotów udoskonalania i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności • wykazuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje i ich konsekwencje; • potrafi komunikować i prezentować wnioski z analiz strategicznych; • jest gotów do krytycznej oceny własnych działań oraz działań zespołu			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, prezentacja multimedialna.			
Ćwiczenia Symulacja zarządzania strategicznego w oparciu o grę strategiczną Revas			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Wykład: Geneza zarządzania strategicznego i jego istota w sektorze publicznym			

Strategia w kontekście współzarządzania i Nowego Zarządzania Publicznego
Istota strategii, cechy strategii, poziomy formułowania strategii, sposoby opracowania strategii, typologie strategii.

Wizja i misja organizacji

Planowanie strategiczne a administracji publicznej

Analiza strategiczna sektorze publicznym

Analiza interesariuszy i analiza problemów publicznych.

Metody stosowane w zarządzaniu strategicznym.

Implementacja strategii w sektorze publicznym.

Monitoring, ewaluacja i audyt strategii.

Metody scenariuszowe.

Partycypacja społeczna w procesie strategicznym.

Kształtowanie strategii przedsiębiorstwa sektora publicznego

Wyzwania rozwojowe sektora publicznego.

Ćwiczenia

Forma: ćwiczenia warsztatowe

Metoda wiodąca: gra strategiczna w oparciu o grę firmy REVAS

Organizacja pracy: zespoły 2- 4 osobowe

Charakter zajęć: decyzyjny, analityczny, zespołowy

Tryb pracy: organizacja prowadzona przez cały semestr

1. Uruchomienie organizacji i pierwsze decyzje strategiczne
  - Organizacja zespołów i podział ról decyzyjnych
  - Określenie celów organizacji
  - Pierwsze decyzje strategiczne w grze
2. Formułowanie wizji, misji i celów strategicznych organizacji
  - Praktyczne opracowanie wizji i misji jednostki świadczącej usługi
  - Przekład wizji i misji na cele strategiczne
  - Ocena spójności deklarowanych celów z podejmowanymi decyzjami w grze
  - Korekta celów w trakcie symulacji
3. Analiza otoczenia
  - Analiza otoczenia makro i mikro na potrzeby gry
  - Identyfikacja kluczowych interesariuszy i podmiotów konkurencyjnych
  - Analiza 5 sił Portera w kontekście świadczonych usług
  - Wpływ otoczenia na decyzje strategiczne
4. Analiza potencjału organizacji i jej ograniczeń
  - Analiza zasobów, kompetencji i ograniczeń organizacji
  - Identyfikacja kluczowych czynników sukcesu
  - Analiza barier wejścia i wyjścia
  - Analiza SWOT jako podstawa dalszych decyzji strategicznych
5. Wybór i realizacja strategii organizacji
  - Wybór wariantu strategii (rozwój, stabilizacja, poprawa jakości usług)
  - Decyzje strategiczne podejmowane w grze
  - Ocena ryzyka i konsekwencji wyborów
  - Dostosowywanie strategii do zmieniających się warunków symulacji
6. Scenariusze strategiczne i reagowanie na zmiany otoczenia
  - Budowa alternatywnych scenariuszy rozwoju organizacji
  - Testowanie odporności strategii na zmiany warunków
  - Korekta decyzji strategicznych w grze
  - Analiza skutków decyzji w kolejnych rundach
7. Implementacja strategii i ocena skuteczności działań
  - Przekład strategii na konkretne decyzje operacyjne w grze
  - Monitorowanie efektów decyzji
  - Ocena skuteczności realizowanej strategii
  - Identyfikacja obszarów wymagających korekty
8. Podsumowanie strategiczne i wnioski z gry
  - Analiza wyników osiągniętych przez zespoły
  - Ocena spójności strategii i rezultatów
  - Identyfikacja dobrych praktyk i błędów strategicznych
  - Formułowanie rekomendacji dla organizacji publicznej

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Wykład: Egzamin ustny.

Ćwiczenia:

- 1) Realizacja zespołowej gry strategicznej (REVAS) obejmującej podejmowanie decyzji strategicznych,
- 2) Analiza danych i wyników uzyskanych w trakcie gry,
- 3) Opracowanie raportu strategicznego organizacji publicznej
- 4) Prezentacja i obrona przyjętych decyzji strategicznych.

Formy i warunki zaliczenia:

Wykład: egzamin ustny – odpowiedź na trzy pytania.

Ćwiczenia:

Wyniki gry strategicznej (gra) – 40%

- Ocena spójności i konsekwencji decyzji (nie tylko wyniku końcowego)

Raport strategiczny organizacji (prezentacja w wersji elektronicznej + ustna obrona) – 60%

Raport (prezentacja) obejmuje:

- wizję, misję i cele organizacji,
- analizę otoczenia (w tym 5 sił Portera),
- analizę SWOT,
- opis przyjętej strategii,
- kluczowe decyzje strategiczne,
- ocenę skuteczności strategii,
- rekomendacje zmian.

Prezentacja i obrona decyzji strategicznych (ustnie)

- uzasadnienie wyborów,
- odniesienie do wyników gry,
- odpowiedzi na pytania.

W przypadku indywidualnego toku nauczania i braku udziału w grze strategicznej ćwiczenia zaliczane są poprzez przygotowanie projektu analizy konkurencyjności wybranego przedsięwzięcia (projekt oddany w postaci pliku elektronicznego).

Raport (prezentacja) obejmuje:

- wizję, misję i cele organizacji,
- analizę otoczenia (w tym 5 sił Portera),
- analizę SWOT,
- opis przyjętej strategii,
- kluczowe decyzje strategiczne,
- ocenę skuteczności strategii,
- rekomendacje zmian.

Projekt i podejmowane w nim decyzje strategiczne jest bronić istnie.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

R. Gawłowski, K. Makowski, Organizacja i zarządzanie administracji publicznej, Beck 2025.

M. Zawicki, Nowe zarządzanie publiczne, PWE 2011(red.) S. Mazur, Współzarządzanie publiczne, Scholar 2019

K. Obój, Strategia organizacji, PWE, Warszawa 1998.

G. Gierszewska, M. Romanowska, Analiza strategiczna przedsiębiorstwa, PWE, Warszawa 2023

Z. Pierścioneck, Strategie konkurencji i rozwoju przedsiębiorstwa, PWE, Warszawa 2003

A. Stabryła, Zarządzanie strategiczne w teorii i praktyce, PWN Warszawa 2000

Radek Drzewiecki, *Strategia Lean*.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

zajęcia dydaktyczne: 30 godz.

samodzielna praca w ramach gry: 30 godz.

studiowanie literatury: 40 godz.

przygotowanie się do egzaminu i zaliczenia: 40 godz.

konsultacje –10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 150 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Strategie rozwoju regionalnego i lokalnego

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Andrzej Skowron

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 godzin			
<p>Cel przedmiotu/modułu: Przekazanie i kształtowanie wiedzy z zakresu problematyki planowania strategicznego, podstaw implementacji i realizacji strategii rozwoju regionalnego i lokalnego. Nabycie umiejętności rozpoznawania zagadnień z zakresu budowy strategii rozwoju oraz formowanie zdolności myślenia strategicznego w planowaniu rozwoju jednostek samorządu terytorialnego.</p>			
<p>Wymagania wstępne: Wiedza i umiejętności nabyte w wyniku realizacji dydaktycznego programu przedmiotów: Samorząd terytorialny w Polsce i UE, Finanse jednostek samorządu terytorialnego, Gospodarka komunalna i mieszkaniowa, Organizacja administracji publicznej.</p>			
<p>Efekty uczenia się:</p> <p>WIEDZA: Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu tworzenia warunków rozwoju lokalnego oraz rozumie istotę i mechanizmy funkcjonowania gospodarki w regionie oraz rolę strategii w tym zakresie Student określa strategię rozwoju lokalnego i regionalnego oraz zna terminologię dotyczącą tworzenia strategii rozwoju lokalnego i regionalnego Student zna i rozumie zasady opracowywania strategii rozwoju i wie, jakie są elementy i etapy budowy strategii rozwoju Student zna i rozumie metody oceny skutków i monitoringu realizacji strategii rozwoju gminy, województwa. Student posiada wiedzę o źródłach zasobów finansowych dla realizacji strategii lokalnych i regionalnych.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI: Student myśli strategicznie, planuje rozwój lokalny i regionalny oraz wskazuje główne cele strategiczne Student poddaje analizie dane empiryczne z zakresu możliwości i źródeł finansowania dla realizacji strategii regionalnych i lokalnych. Student ocenia spójność wewnętrzną i zewnętrzną elementów danej strategii o charakterze lokalnym lub regionalnym. Student wykorzystuje różnorodne źródła do wyznaczania strategicznych celów rozwoju dla poszczególnych regionów, gmin.</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student planuje etapy realizacji i zespołowo opracowuje elementy strategii rozwoju terytorialnego oraz rozwiązuje zespołowo podstawowe problemy w procesie planowania strategicznego. Student pracując w grupie jest otwarty na uczestniczenie w zapoznawaniu się z budową strategii związanej z rozwojem regionalnym i lokalnym oraz z jej analizą. Student posiada umiejętności pracy w grupie i dokonywania wspólnych wyborów w ramach pracy grupowej. Student posiada umiejętności dokonywania oceny krytycznej i podejmowania dyskusji merytorycznej.</p>			
<p>Stosowane metody dydaktyczne: Ćwiczenia z wykorzystaniem technik multimedialnych, moderowana dyskusja, analiza przypadku, analiza problemowa, analiza tekstu, praca w grupach.</p>			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cele i główne instrumenty realizacji regionalnej i lokalnej polityki. 2. Planowanie w jednostkach samorządu terytorialnego (dokumenty planistyczne w jednostkach samorządu terytorialnego, system dokumentów o charakterze strategicznym). 3. Strategia – jej cechy, elementy i terminologia. 4. Strategia rozwoju gminy i strategia rozwoju województwa jako podstawowe dokumenty określające priorytety, cele i kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego. 5. Działania organizacyjne procesu tworzenia strategii jednostek samorządu terytorialnego. 6. Projektowanie strategii rozwoju jednostek samorządu terytorialnego -klasyfikacja i podział metod oraz narzędzi analitycznych. 			

7. Koncepcje budowy strategii rozwoju - diagnoza stanu wyjściowego i analiza sytuacji jednostki samorządu terytorialnego, analiza makrootoczenia i analiza SWOT, studia perspektywiczne (wybór wariantu strategii oraz formułowanie strategicznych planów działania).
8. Wybór wariantu strategii oraz formułowanie strategicznych planów działania.
9. Realizacja i kontrola strategii rozwoju (proces wdrażania, identyfikacja ryzyka, system monitorowania i systemy kontroli strategicznej).
10. Źródła finansowania strategii rozwoju terytorialnego.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

W trakcie ćwiczeń mogą zostać zastosowane różnorodne metody prowadzenia zajęć, jak np. dyskusja moderowana, analiza przypadku, analiza tekstu, analiza problemu, praca w grupach itp. ułatwiająca podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji studentów.

Formy i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się ustnym zaliczeniem skorygowanym o ocenę aktywnego udziału w zajęciach, np. w dyskusji moderowanej, itp.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Strategie rozwoju regionalnego i lokalnego. Główne składowe i proces tworzenia, pod red. Pawlik A., Dziekański P., Wydawnictwo UJK, Kielce 2019.

Pawłowska A., Gąsior-Niemiec A., Kołomycew A., Kotarba B., System realizacji strategii rozwoju województwa, CeDeWu, Warszawa 2013.

Strategia rozwoju gminy. Sprawdzona procedura przygotowania i wdrażania, pod red. Jeżak J., Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2026.

Hadyński J., Strategie rozwoju lokalnego. Aspekty lokalne i regionalne, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2012.

Potoczek A., Stępień J., Podstawy strategii rozwoju lokalnego i regionalnego, Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2008.

Strategia rozwoju ponadlokalnego – poradnik dla jednostek samorządu terytorialnego, 2023

https://wgseigp.amu.edu.pl/data/assets/pdf_file/0021/319026/Strategia_rozwoju_ponadlokalnego.pdf

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 10 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Narodowe i regionalne systemy innowacyjne

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy.

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 20 godz.			
Cel przedmiotu/modułu: Nabywanie umiejętności analizy systemów innowacyjnych oraz zrozumienie wpływu systemów innowacyjnych na innowacyjność gospodarki. Uzyskanie zdolności do implementacji polityki innowacyjnej i jej narzędzi.			
Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych pojęć ekonomicznych			
Efekty uczenia się: Student: WIEDZA: Zna i rozumienie podstawową teorię dotyczącą procesów innowacyjnych i systemowych mechanizmów wzrostu innowacyjności. Zna i rozumienie mechanizmy i instrumenty polityki innowacyjnej. UMIEJĘTNOŚCI: Potrafi analizować funkcjonowanie systemów innowacyjnych w skali krajowej i regionalnej. Potrafi zaprojektować dobór instrumentów wsparcia innowacyjności w ramach mechanizmów systemowych. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Jest gotów identyfikować kluczowe dylematy związane z wykonywaniem zawodów ekonomicznych uwzględniając perspektywę sieciową. Jest gotów myśleć o gospodarce zarówno w perspektywie konkurencji jak i współpracy, dostrzegając interakcyjny charakter procesów innowacyjnych.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład, studia przypadków, analiza danych, panel dyskusyjny.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Innowacje i wiedza w teoriach rozwoju gospodarczego. 2. Polityka innowacyjna państwa regionów. 3. Systemy innowacyjne w gospodarce. 4. Narodowe systemy innowacyjne. 5. Regionalne systemy innowacyjne. 6. Powiązania pomiędzy przedsiębiorstwami w systemach innowacyjnych. 7. Powiązania pomiędzy przedsiębiorstwami a sektorem badawczo-rozwojowym w systemach innowacyjnych. 8. Parki i inkubatory technologiczne 9. Klastry innowacyjne w RSI. 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Aktywność w trakcie zajęć; studia przypadków, projekt grupowy dotyczący wsparcia innowacyjności, wypowiedź na zaliczeniu ustnym.			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie w formie ustnej, prezentacja analizy systemowego wsparcia innowacyjności.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Świadek A., <i>Krajowy system innowacji 2.0</i> , CeDeWu 2021. Błaszczak M., Kwieciński L., Stawicka M., Wróblewski M., <i>Parki technologiczne jako element regionalnej polityki wsparcia internacjonalizacji innowacyjnych firm sektora MŚP</i> , CeDeWu 2025. Świadek A., <i>Regionalne systemy innowacji w Polsce</i> , Difin, Warszawa 2011 Weresa M. A., <i>Systemy innowacyjne we współczesnej gospodarce światowej</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012			

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 20 godz.
- studiowanie literatury: 10 godz.
- przygotowanie projektu: 15 godz.
- przygotowanie się do zaliczenia: 5 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Rachunkowość finansowa

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Paulina Filip, mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	II	i niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 15 h, ćwiczenia 15h			
Cel przedmiotu/modułu: <ul style="list-style-type: none"> • Opanowanie wiedzy z zakresu znajomości przepisów regulujących rachunkowość w podmiotach gospodarczych, zasad rachunkowości i tworzenia polityki rachunkowości • Przedstawienie zasad wyceny i ewidencji aktywów trwałych i obrotowych, kapitałów własnych oraz obcych, przychodów i kosztów; zasad dokumentacji, zasad tworzenia rezerw, rozliczeń międzyokresowych • Nabycie umiejętności ewidencjonowana na kontach księgi głównej, ksiąg pomocniczych oraz pozabilansowych, odróżniania specyfiki rachunkowości w zależności od rodzaju prowadzonej działalności, stosowania metod amortyzacji, metod wyceny bilansowej • Rozpoznawanie aktów prawnych dotyczących funkcjonowania rachunkowości w jednostce oraz bieżące uzupełnianie wiedzy o nowe zmiany w tym zakresie			
Wymagania wstępne: <p>Posiadanie podstawowej wiedzy ekonomicznej, znajomość pojęć i zasad rachunkowości.</p>			
Efekty uczenia się: <p>WIEDZA: Student ma wiedzę dotyczącą aktów prawnych regulujących rachunkowość, polityki rachunkowości. Zna zasady wyceny bilansowej składników majątku i źródeł ich finansowania. Posiada umiejętność prawidłowego sporządzania dokumentacji, wyceny oraz ewidencji składników aktywów, pasywów, przychodów i kosztów. Potrafi wycenić i ewidencjonować środki trwałe w budowie. Zna zasady ewidencji leasingu finansowego i operacyjnego. Potrafi ewidencjonować materiały, towary oraz wyroby gotowe według zmiennych oraz stałych cen ewidencyjnych. Posiada umiejętność tworzenia rezerw i rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz przychodów. Potrafi prawidłowo ustalać i rozliczać aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego.</p> <p>UMIĘJĘTNOŚCI: Student rozróżnia metody wyceny bilansowej poszczególnych aktywów i potrafi aktualizować ich wartość. Zna i umie zastosować metody amortyzacji środków trwałych w prawie bilansowym i podatkowym. Umie wyceniać oraz ewidencjonować poszczególne aktywa, kapitały i zobowiązania oraz koszty i przychody. Potrafi zidentyfikować oraz ująć leasing finansowy a także go rozliczyć zgodnie z krajowym prawem bilansowym i ustawą podatkową. Posiada umiejętność doboru właściwej metody wyceny i ewidencji składników bilansowych.</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest przygotowany do pracy w dziale księgowości w jednostkach gospodarczych. Potrafi opracować zakładowy plan kont dla poszczególnych podmiotów gospodarczych w zależności od specyfiki działalności podstawowej. Rozpoznaje podstawowe akty prawne dotyczące funkcjonowania systemu księgowego. Potrafi uzupełniać zdobytą wiedzę o ciągle zmiany w tym zakresie. Potrafi doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności w zakresie polityki rachunkowości. Potrafi brać odpowiedzialność za powierzone mu zadania z zakresu podstawowej ewidencji i wyceny bilansowej. Potrafi komunikować się z otoczeniem i przekazywać zdobytą wiedzę w zakresie rachunkowości finansowej. Jest świadomy wyborów podejmowanych w trakcie identyfikacji i ujęcia poszczególnych zdarzeń gospodarczych. Student rozumie potrzebę rozwoju i uczenia się przez całe życie, samorealizacji, potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności. Potrafi pracować w zespole, efektywnie wypełniając powierzone zadanie.</p>			
Stosowane metody dydaktyczne: wykład ćwiczenia audytoryjne: rozwiązywanie zadań; analiza przypadku; ćwiczenia tablicowe			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Istota i podstawy metodologii rachunkowości. 2. Pojęcie, cele i zakres rachunkowości finansowej. 3. Normy prawne rachunkowości. Metody i zasady rachunkowości.			

4. Regulacje ustawowe dotyczące dowodów księgowych i prowadzenia ksiąg rachunkowych. Systemy informatyczne
5. Rzeczowe aktywa trwałe. Istota i klasyfikacja majątku trwałego.
6. Metody amortyzacji środków trwałych. Przeszacowanie wartości środków, trwała utrata wartości. Środki trwałe w budowie. Wycena i rozliczanie inwestycji rzeczowych.
7. Leasing operacyjny i finansowy.
8. Inwestycje finansowe – ewidencja księgowa, szczególne zasady wyceny i kwalifikacji.
9. Środki pieniężne i rozrachunki oraz krótkoterminowe papiery wartościowe.
10. Ewidencja kredytów bankowych i innych środków pieniężnych.
11. Rozliczenia podatku VAT- rejestry zakupu i sprzedaży.
12. Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń w świetle przepisów, rozrachunki z tytułu ubezpieczeń społecznych.
13. Rozrachunki publiczno-prawne. Sporządzanie deklaracji podatkowych.
14. Podstawy ewidencji majątku obrotowego – dokumentacja, ewidencja, rozliczenie zakupu.
15. Wycena obrotu materiałowego wg rzeczywistych cen zakupu i cen ewidencyjnych.
16. Obrót towarowy na szczeblu hurtu, detalu i gastronomii. Rozliczanie odchyleń od cen ewidencyjnych.
17. Inwentaryzacja składników majątkowych – formy inwentaryzacji, częstotliwość i terminy.
18. Pojęcie kategorii wynikowych i związanych z nimi operacji wynikowych.
19. Ewidencja i rozliczanie kosztów, koszty działalności operacyjnej, finansowej i pozostałej. Układy ewidencyjne kosztów. Rozliczenia międzyokresowe kosztów.
20. Zamknięty krąg kosztów i ustalanie zmiany stanu produktów.
21. Przychody – rodzaje przychodów, sprzedaż wewnętrzna i zewnętrzna. Przychody przyszłych okresów.
22. Formuły ustalania wyniku finansowego. Ewidencja księgowa – wariant porównawczy i kalkulacyjny. Poziomy analityczne wyniku finansowego.
23. Rezerwy księgowe i rachunek kapitału własnego. Ewidencja funduszy specjalnych.
24. Sprawozdania finansowe jednostki – wersje rozwinięte- bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych, informacja dodatkowa.
25. Analiza sytuacji majątkowej i finansowej firmy produkcyjnej, handlowej i usługowej – studium przypadku.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Aktywność w trakcie zajęć; pisemne kolokwium końcowe obejmujące zadania obliczeniowe.

Formy i warunki zaliczenia:

Pisemna forma zaliczenia i egzaminu

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

- M.Strojek-Filus, E.Maruszewska, Rachunkowość finansowa : wprowadzenie : teoria, przykłady, zadania, Wydawnictwo Poltext. Warszawa, 2024
- Gmytrasiewicz M., Karmańska A. Rachunkowość finansowa ; Warszawa, Difin , 2017
- Szczypa, P ,Rachunkowość finansowa ,Wydawca :Warszawa : CeDeWu.,2024
- Filip P., Rachunkowość finansowa przedsiębiorstw : aspekty teoretyczne i praktyczne; Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania w Krakowie, 2012
- J.Pfaff, A.Kuzior, L.Poniatowska, Rachunkowość finansowa z uwzględnieniem MSSF Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2023
- Turyna J, Rachunkowość finansowa , Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2021
- D.Maciejowska, Podstawy rachunkowości finansowej : pojęcia i zadania, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2025

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 15 godz.
- studiowanie literatury: 35 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.
- konsultacje – 5 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Programy komputerowe w rachunkowości

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
7	II, III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia/laboratorium 45 h			
<p>Cel przedmiotu/modułu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zaznajomienie studentów z technologią informatyczną stosowaną w systemach przeznaczonych dla rachunkowości na przykładzie programu programy Insert: <i>Rachmistrz</i>, <i>Gratyfikant</i> i <i>Rewizor</i> z linii nexo PRO oraz linii GT. Dodatkowo w miarę możliwości czasowych korzystamy z program Płatnik- Zus w celu nauki zgłoszeń, wyrejestrowania i składania innych deklaracji rozliczeniowo-zgłoszeniowych oraz wykształcenie umiejętności określenia podstawowych potrzeb rachunkowości względem systemu informatycznego. Zaznajomienie z obsługą w/w systemów. Nabycie umiejętności samodzielnego realizowania zadań oraz wykształcenie odpowiednich zachowań w ramach pracy zespołowej. 			
<p>Wymagania wstępne: Znajomość zagadnień z zakresu podstaw rachunkowości i rachunkowości finansowej. Znajomość zagadnień z zakresu zastosowania informatyki w zarządzaniu.</p>			
<p>Efekty uczenia się:</p> <ul style="list-style-type: none"> WIEDZA: Student zna i rozumie pojęcie, cechy oraz funkcje systemu informatycznego rachunkowości. Ma wiedzę na temat aspektów prawnych związanych z prowadzeniem ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera. Wie i rozumie jak przebiega cykl rachunkowości w programie finansowo-księgowym. Zna i rozumie zasady funkcjonowania programów Insert: <i>Rachmistrz</i>, <i>Gratyfikant</i> i <i>Rewizor</i> z linii nexo PRO oraz linii GT. UMIĘJĘTNOŚCI: Student potrafi obsługiwać program Insert w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przygotowania niezbędnych raportów. Posiada umiejętność naliczania wynagrodzeń w programie Insert. Potrafi poprowadzić ewidencję środków trwałych i wartości niematerialnych i prawych w programie Insert. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów przestrzegać norm, standardów i przepisów prawa regulujących funkcjonowanie systemu informatycznego rachunkowości. Jest gotów zastosować zdobytą wiedzę i umiejętności w prowadzeniu indywidualnej działalności gospodarczej. 			
Stosowane metody dydaktyczne: ćwiczenia audytoryjne: rozwiązywanie zadań			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna:</p> <p style="padding-left: 40px;">Księgowość pełna i uproszczona z wykorzystaniem programów komputerowych. Nauka obsługi programu <i>Rachmistrz</i> Nauka obsługi programu <i>Gratyfikant</i> Nauka obsługi programu <i>Rewizor</i> Nauka obsługi programu <i>Płatnik-Zus</i> Nauka obsługi programu -SUPER KSIĘGA PODATKOWA- SKP- program do obsługi uproszczonej księgowości</p>			
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:</p> <p>Ocena poszczególnych testów i ćwiczeń wykonywanych na zajęciach. Aktywność na zajęciach. Wykonanie zadania całościowego.</p>			
<p>Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie na ocenę</p>			
<p>Literatura podstawowa i uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Podręcznik użytkownika Insert. Z. Luty, M. Biernacki, A. Kasperowicz, A. Mazur, Rachunkowość komputerowa, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2010. M. Chomuszek, Księgowość komputerowa. Praca z programem Symfonia Fk, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006 			

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

- Nakład pracy studenta:
  - zajęcia dydaktyczne: 45 godz.
  - przygotowanie do zajęć: 55 godz.
  - studiowanie literatury: 25 godz.
  - przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 50 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 175 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Bankowość

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Paulina Filip

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 godz			
Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z pojęciem istoty pieniądza i zjawisk finansowych, objaśnienie istoty funkcjonowania banku i systemu bankowego, opisanie efektu mnożnikowego kredytu komercyjnego, zdefiniowanie systemu bankowego i omówienie jego struktury. Wiedza wyniesiona z wykładów powinna ułatwić zrozumienie problematyki objętej zakresem przedmiotowym na dalszych stopniach specjalnościowych			
Wymagania wstępne: Znajomość zagadnień z podstaw działalności gospodarczej. Znajomość podstawowych pojęć ekonomicznych.			
Efekty uczenia się: Student: WIEDZA: Wymienia koncepcje i poglądy na temat banku, instytucji kredytowej i roli systemów bankowych. Charakteryzuje operacje bankowe depozytowe, kredytowe i pośredniczące i zmiany w popycie na usługi bankowe dla klientów indywidualnych, instytucjonalnych oraz rozpoznaje strategie działania banków. Charakteryzuje szczególne cechy statutowej działalności banku i ocenia istniejące ryzyko a także rolę banku we współczesnym systemie finansowym i współczesnej gospodarce UMIĘTNOŚCI: Potrafi uzasadnić konieczność wdrażania racjonalnej gospodarki finansami na poziomie ogólnym i szczegółowym w przedsiębiorstwie. Potrafi dobrać odpowiednie do potrzeb przedsiębiorstw operacje bankowe. Przedstawia opinię na temat podstawowych problemów występujących w systemie bankowym UE. Przewiduje i analizuje skutki zmian w systemach bankowych i na rynkach finansowych, formułuje wnioski KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Kształtowanie postaw przedsiębiorczych, nastawionych proefektywnościowo. Posiada kompetencje do podejmowania decyzji finansowych na rynku bankowym. Akceptuje różne perspektywy poznawcze zjawisk finansowych i formułuje własne sądy.			
Stosowane metody dydaktyczne: -ćwiczenia - praca indywidualna.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1. Organizacja systemu bankowego w Polsce – otoczenie instytucjonalne i prawne 2. Ryzyko bankowe – klasyfikacja, strategie zarządzania, zabezpieczenie 3. Operacje banków uniwersalnych. Cechy, funkcje, zasady wyceny 4. Operacje bankowe depozytowe, kredytowe i pośredniczące-Kierunki zmian portfela banku na tle Unii Europejskiej. Klasyfikacja pod potrzeby sprawozdawczości i norm ostrożnościowych. 5. Ryzyko kredytowe i klasyfikacja kredytów. Tworzenie obowiązkowych rezerw. Instrumenty zarządzania ryzykiem kredytowym, 6. Prawno-organizacyjne formy udzielania kredytów działalność gospodarczą. 7. Gwarancje i poręczenia bankowe, zasady ewidencji pozabilansowej. Polityka zarządzania aktywami banku. Polityka, strategie i planowanie w procesie zarządzania bankiem Ustalanie strategii banku. Analiza obszarowa 8. Sprzedaż produktów, a zarządzanie jakością w banku i wyniki finansowe 9. Kształtowanie poziomu i struktury kapitału własnego banku. Kapitał własny banku i jego zakres regulacyjny. Poziom wypłacalności, a ryzyko upadłości. 10. Analiza kosztu kapitału własnego. Kształtowanie poziomu i struktury bazy kapitałowej 11. Bankowe domy maklerskie. Operacje bankowości elektronicznej, portale finansowe, e-banking 12. Systemy kontrolne stosowane w systemach bankowych. Identyfikacja źródeł ryzyka w działalności bankowej na rynku UE. Stabilność systemu bankowego- analiza fundamentalna			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Ćwiczenia obejmują dyskusję moderowaną, analizę i interpretację tekstów źródłowych- prawnych i raportów, analizę sprawozdań wybranych banków, pracę zespołową, rozwiązywanie zadań.			
Formy i warunki zaliczenia: Zaliczenie ćwiczeń – oceny pozytywne z prac/testów pisemnych skorygowane o ocenę aktywności na zajęciach. Zaliczenie przedmiotu – zaliczenie pisemne składające się z dwóch części: • Część opisowa – pytania problemowe.			

- Część opisowa – interpretacja zjawisk finansowych na podstawie danych prezentowanych w tabelach

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Dobosiewicz Z, *Bankowość*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2003

Zaleska M., *Bankowość bez tajemnic* Warszawa, Difin, Warszawa 2016

Siudek T, Konkurencyjność banków w Polsce w zakresie produktów i usług bankowości elektronicznej : teorie, modele i wyniki empiryczne, CeDeWu, Warszawa.2022

Misińska, D, Myszkowska M., *Finanse, Bankowość, Rachunkowość*, Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego Wrocław, Wrocław 2008

Buszko M., *Współczesna bankowość i rynek finansowy*, Uniwersytet Mikołaja Kopernika ,

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń , 2019

Szelągowska A, *Współczesna bankowość detaliczna* , Wydawnictwo CeDeWu., Warszawa 2010

Bankowość: Podręcznik akademicki, pod red. W. L. Jaworskiego oraz Z. Zawadzkiej, Poltext, Warszawa 2002.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 25 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz.
- konsultacje – 0 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Formy organizacyjno-prawne i formy opodatkowania firm

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoba prowadząca: mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h			
<p>Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest przybliżenie problematyki podstawowych form organizacyjno-prawnych firm. Wiele miejsca poświęcono problematyce kosztów i przychodów, które są jednym z podstawowych obszarów zainteresowania działów księgowych. Celem dodatkowym jest przekazanie wiedzy z zakresu opodatkowania w/w form organizacyjno-prawnych. Zasady naliczeń podatku według wybranych zasad, naliczenia Zus, wyliczenia wynagrodzeń zatrudnionych osób. Zasadnicze cele wspólne dla ćwiczeń: -prezentacja istoty wyboru danej formy organizacyjno-prawnej -analiza form opodatkowania wybranej spółki czy innej działalności gospodarczej, -analiza systemów rachunku kosztów i przychodów, -wypracowanie umiejętności wyboru i dokonywania zmian form opodatkowania i rozliczeń w Zus, - umiejętność interpretacji przepisów i dokonywania trafnych wyborów prowadząc działalność gospodarczą</p>			
<p>Wymagania wstępne: Brak</p>			
<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Student:</p> <p>WIEDZA: Identyfikuje formy organizacyjno-prawne pod kątem obowiązków rachunkowych i podatkowych. Rozróżnia zasady prowadzenia: księgi rachunkowej, PKPiR, ewidencji przychodów. Wyjaśnia mechanizm naliczania składek ZUS (szczególnie zdrowotnej) w zależności od formy opodatkowania</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI: Analizuje skutki rachunkowe i podatkowe wyboru formy organizacyjno-prawnej. Przewiduje możliwości zmiany formy opodatkowania i wpływu tej decyzji na dochody w następnym roku obrachunkowym. Analizuje metody wyliczania podatków rozliczając się samemu i wspólnie z współmałżonkiem. Kalkuluje i porównuje różne obciążania podatkowe.</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Jest gotów do krytycznego myślenia dotyczącego sytuacji firmy w oparciu o narzędzia rachunkowości podatkowej. Jest gotów do odpowiedzialnego wykonywania swojej roli zawodowej związanej z identyfikacją sytuacji ekonomicznej i ryzyka finansowego firmy.</p>			
<p>Stosowane metody dydaktyczne: Wykład z prezentacją multimedialną. Ćwiczenia obejmują dyskusję moderowaną, rozwiązywanie zadań, analizę studium przypadku.</p>			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna: Wprowadzenie do tematyki form organizacyjno-prawnych firm. Systemy ewidencyjne. Charakterystyka i powiązanie form z podatkami. Ustalanie dochodu i podstaw opodatkowania. Skutki podatkowe zmian form opodatkowania. Rozliczenia roczne.</p>			
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Aktywność w trakcie zajęć; kolokwium, egzamin obejmujący odpowiedź na pytania, rozwiązywanie zadań oraz testu.</p>			
<p>Formy i warunki zaliczenia: Pisemna forma zaliczenia.</p>			
<p>Literatura podstawowa i uzupełniająca: Akty prawne • Kodeks cywilny ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz.U. Nr 16 poz. 93 z późn. zm.). • Kodeksie spółek handlowych ustawa z dnia 15 września 2000 r. (Dz.U. z 2000 r. Nr 94 poz. 1037 z późn. zm.). • Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807 z późn. zm.). Kożuch B: Nauka o organizacji. Warszawa: CeDeWu 2010. Maruszak P: Jednoosobowa działalność gospodarcza - instrukcja obsługi, inne (Blue Play Piotr Maruszak)2024</p>			

Aneta Sokół, Przemysław Mućko: Jak założyć i prowadzić działalność gospodarczą w Polsce i wybranych krajach europejskich, CeDeWu, 2020

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

Zajęcia dydaktyczne: 15 godz.

Przygotowanie do zajęć: 10 godz.

Studiowanie literatury i aktów prawnych: 10 godz.

Przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Finanse przedsiębiorstw

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Zapoznanie ze strukturą finansów firm i metodami zarządzania różnymi obszarami finansów przedsiębiorstw.			
Wymagania wstępne: Analiza ekonomiczna, rachunkowość.			
Efekty uczenia się: STUDENT: WIEDZA: Zna strukturę i rolę finansów przedsiębiorstw. Zna i rozumie istotę zarządzania finansami przedsiębiorstwa. Zna i rozumie metody stosowane w zarządzaniu finansami firmy. UMIĘJĘTNOŚCI: Potrafi wykorzystać metody optymalizacji kosztu kapitału w firmie. Potrafi wykorzystać metody zarządzania majątkiem i kapitałem obrotowym. Potrafi wykorzystać metody zarządzania rzeczowym majątkiem trwałym. Potrafi wykorzystać metody wartości przedsiębiorstwa. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Rozumie znaczenie rzetelności informacji finansowej w procesie decyzyjnym Jest gotów komunikować wyniki analiz w sposób zrozumiały dla menedżerów			
Stosowane metody dydaktyczne: - ćwiczenia – zadania obliczeniowe, studia przypadków.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1. Zarządzanie finansami w przedsiębiorstwach. 2. Źródła informacji finansowej. 3. Zarządzanie kosztem kapitału. Optymalizacja struktury kapitału. 4. Zarządzanie majątkiem i kapitałem obrotowym. 5. Zarządzanie rzeczowym majątkiem trwałym. 6. Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Obserwacja w trakcie zajęć, realizacja zadań podczas ćwiczeń, zadania obliczeniowo-analityczne na kolokwium.			
Formy i warunki zaliczenia: Kolokwium z zadań obliczeniowych.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Domadaran A., <i>Finanse korporacyjne</i> , OnePress 2007. Śliwiński P.P., <i>Finanse firm</i> , UE w Poznaniu 2024 Cieślik R., Postuła M., <i>Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa</i> , Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania UW 2020. Janik W., Paździor A., <i>Zarządzanie finansowe w przedsiębiorstwie</i> , Politechnika Lubelska 2011. Dębski W., <i>Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa</i> , PWN 2013. Czerwonka L., <i>Zarządzanie finansami</i> , Beck 2018.			
Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta: <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczne: 15 godz. • samodzielna realizacja zadań: 15 godz. • studiowanie literatury: 20 godz. • przygotowanie się do zaliczenia: 25 godz. Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.			

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Analiza finansowa

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	II	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Uzyskanie przez studentów znajomości i umiejętności stosowania metod analizy finansowej przedsiębiorstwa.			
Wymagania wstępne: rachunkowość.			
Efekty uczenia się: STUDENT: WIEDZA: Zna i rozumie system sprawozdawczości w firmie jako źródło informacji finansowej. Zna wskaźniki służące ocenie sytuacji finansowej przedsiębiorstwa. Zna metody oceny projektów inwestycyjnych i rozumie znaczenie ich wyników dla rozwoju przedsiębiorstwa. UMIEJĘTNOŚCI: Potrafi zanalizować sytuację przedsiębiorstwa za pomocą metod analizy wskaźnikowej. Potrafi przeprowadzić analizę prognozy rentowności. Potrafi dokonać oceny projektów inwestycyjnych. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Jest gotów prawidłowo identyfikować dylematy związane z funkcjonowaniem własnej organizacji poprzez wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności. Jest gotów krytycznie oceniać sytuację finansową swojej firmy.			
Stosowane metody dydaktyczne: - ćwiczenia – zadania obliczeniowe, studia przypadków.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawozdania finansowe w przedsiębiorstwie. 2. Badanie płynności przedsiębiorstwa. 3. Analiza wskaźnikowa aktywności przedsiębiorstwa. 4. Ocena zadłużenia przedsiębiorstwa. 5. Ocena rentowności przedsiębiorstwa. 6. Próg rentowności i analiza wrażliwości. 7. Dźwignia operacyjna i dźwignia finansowa. 8. Ocena efektywności projektów inwestycyjnych.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Obserwacja w trakcie zajęć, realizacja zadań podczas ćwiczeń, zadania obliczeniowo-analityczne na kolokwium.			
Formy i warunki zaliczenia: Kolokwium z zadań obliczeniowych.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Gołębiowski G., Wiśniewski P., Grycuk A., Tłaczała A., <i>Analiza finansowa przedsiębiorstwa</i> , Difin 2020. Sierpińska M., Jachna T., <i>Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych</i> , Warszawa 2023. Pomykańska B., Pomykański P., <i>Analiza finansowa przedsiębiorstwa</i> , PWN 2017 Prusak, Bławat, Gawrycka, Figura, Korol, Drajska, <i>Analiza finansowa przedsiębiorstwa</i> , CeDeWu 2023. Rogowski W., <i>Rachunek efektywności inwestycji</i> , Nieoczywiste 2023.			

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- samodzielna realizacja zadań: 10 godz.
- studiowanie literatury: 10 godz.
- przygotowanie się do zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Rachunkowość podatkowa

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Paulina Filip

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 h			
<p>Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi aspektami związanymi z prowadzeniem rachunkowości podatkowej przez przedsiębiorstwa zarówno sektora małych i średnich przedsiębiorstw, jak również przez duże podmioty gospodarcze w zakresie obciążeń podatkowych</p> <p>Student zostanie zapoznany z podstawami prawnymi, zakresem przedmiotowym i podmiotowym, warunkami korzystania z danego sposobu opodatkowania (a w konsekwencji prowadzeniem danej ewidencji księgowej), a także z obowiązkami prowadzenia ewidencji uzupełniającej, warunkującej rzetelną rachunkowość jednostki, a w ostateczności, prawidłowe rozliczenie się podatkowe</p>			
<p>Wymagania wstępne: Pozytywne zaliczenie przedmiotu Rachunkowość wskazujące na posiadanie podstawowej wiedzy z zakresu dokumentowania oraz ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych/podatkowych.</p> <p>Matematyka – znajomość podstawowych zależności funkcyjnych.</p> <p>Finanse przedsiębiorstw - umiejętność kształtowania i struktury kapitału, zarządzania kapitałem obrotowym, kształtowania wielkości i struktury kapitału oraz planowania finansowego</p>			
<p>Efekty uczenia się: Student:</p> <p>WIEDZA:</p> <p>Wymienia i rozróżnia podstawowe problemy z zakresu rachunkowości podatkowej (ewidencje podatkowe, zasady ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych, wynik finansowy- podatkowy</p> <p>Wskazuje i dobiera rodzaje ewidencji podatkowych z uwzględnieniem formy prawnej, profilu działalności gospodarczej oraz wielkości podmiotu gospodarczego.</p> <p>Rozpoznaje wzajemne powiązania i zależności między prawem bilansowym, a prawem podatkowym.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <p>Przedstawia opinię na temat podstawowych obszarów problematyki podatkowej.</p> <p>Przewiduje skutki podatkowe oraz zmiany w zakresie ewidencji księgowej jako konsekwencje zmian przepisów prawa podatkowego.</p> <p>Wykonuje proste analizy i kalkulacje zmian parametrów podatkowych w czasie i przestrzeni.</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <p>Posiada świadomość roli ewidencji księgowych oraz przepisów prawa podatkowego w procesie podejmowania decyzji gospodarczych.</p> <p>Wykazuje postawę twórczą w zakresie tworzenia alternatywnych rozwiązań oraz szacuje konsekwencje wdrożonych zmian.</p> <p>Akceptuje różne perspektywy poznawcze makroekonomicznych zjawisk gospodarczych i formułuje własne sądy.</p>			
<p>Stosowane metody dydaktyczne:</p> <p>Wykład z prezentacją multimedialną, rozwiązywanie zadań, analiza studium przypadku.</p>			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podatek jako element systemu podatkowego: pojęcie i funkcje podatków, klasyfikacja podatków. 2. Materialne prawo podatkowe. Wybór form opodatkowania-zalety i wady 3. Dowody księgowe jako podstawa zapisu w ewidencji podatkowej. 4. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych: -warunki określające możliwość płacenia podatku w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych. 5. Zasady prowadzenia ewidencji przychodów dla potrzeb podatku zryczałtowanego. 6. Stawki ryczałtu, zasady uiszczania zobowiązania podatkowego, prawidłowość sporządzania deklaracji podatkowej (sprawozdanie podatkowe). 7. Podatkowa księga przychodów i rozchodów: zakres podmiotowy, zakres przedmiotowy, zwolnienia podmiotowe, zwolnienia przedmiotowe. 8. Zasady ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych w podatkowej księdze przychodów i rozchodów. Znaczenie inwentaryzacji w ustalaniu dochodu 9. Analiza przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, źródła przychodów, koszty przedsiębiorstwa, koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów w myśl przepisów ustawy o PdoF. 			

10. Podatek liniowy i zasady ogólne -dobór,wskazanie,zalety,ograniczenia
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Aktywność w trakcie zajęć; zaliczenie obejmujące zadania w trakcie zajęć oraz referat zaliczeniowy.
Formy i warunki zaliczenia: Pisemna forma zaliczenia –referat zaliczeniowy.
Literatura podstawowa i uzupełniająca: I. Olchowicz, Rachunkowość podatkowa, , Difin, Warszawa 2023 T. Cedrowska, Rachunkowość finansowa i podatkowa, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2022. Literatura uzupełniająca: G.Voss, A.Tokarski, M. Tokarski, Księgowość w małej i średniej firmie, uproszczone formy ewidencji, CeDeWu Sp. z o.o., Warszawa 2021. I. Kumor, A. Kuzior, Rachunkowość podatkowa , Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice 2021 M. Supera-Markowska, Rachunkowość - aspekty prawne i podatkowe, Wolters Kluwer Warszawa : 2022
Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta: <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczne: 15godz. • przygotowanie do zajęć: 10 godz. • studiowanie literatury: 15 godz. • przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz. Łączny nakład pracy studenta: godz. 50

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Rachunkowość zarządcza

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Paulina Filip, mgr Anna Groele

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	III	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykłady 15 h, ćwiczenia 15 h			
<p>Cel przedmiotu/modułu: Celem przedmiotu jest przybliżenie problematyki zasad, metod i narzędzi rachunkowości w kontekście poszczególnych funkcji zarządzania na poziomie operacyjnym i strategicznym. Wiele miejsca poświęcono problematyce kosztów, które są jednym z podstawowych obszarów zainteresowania zarządzających również w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Zasadnicze cele wspólne dla wykładów i ćwiczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -prezentacja istoty rachunkowości zarządczej strategicznej i operacyjnej -prezentacja klasyfikacji kosztów dla potrzeb zarządzania, -prezentacja systemów rachunku kosztów; pełnych i zmiennych, -wypracowanie umiejętności w zakresie ewidencji i rozliczania kosztów produkcji oraz kosztów w czasie, -wypracowanie umiejętności interpretacji danych związanych kalkulacją kosztów wyrobów wg różnych metod -wypracowanie umiejętności analizy prognozy rentowności w zarządzaniu bieżącym oraz szacowania zmiennych koniecznych do oceny efektywności decyzji długookresowych. 			
<p>Wymagania wstępne: Pozytywne zaliczenie z rachunkowości wskazujące na posiadanie podstawowej wiedzy w zakresie istoty i roli rachunkowości zarządczej w procesie kierowania przedsiębiorstwem oraz umiejętności klasyfikacji kosztów na potrzeby zarządzania.</p>			
<p>Efekty uczenia się: Student:</p> <p>WIEDZA:</p> <p>Wymienia i opisuje koncepcje strategicznej i operacyjnej rachunkowości zarządczej. Charakteryzuje koszty, systemy rachunku kosztów oraz metody kalkulacji kosztów.</p> <p>Rozpoznaje wzajemne powiązania i zależności między ewidencją, rozliczaniem i kalkulacją kosztów.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <p>Przedstawia opinię na temat roli rachunkowości zarządczej w podejmowaniu decyzji krótko i długookresowych. Przewiduje reakcję kosztów względem rozmiarów produkcji oraz efektywne wykorzystanie zasobów produkcyjnych. Wykonuje proste metody kalkulacji kosztów jednostkowych produktów na różnych etapach i fazach produkcji.</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <p>Jest gotów do krytycznego myślenia dotyczącego sytuacji firmy w oparciu o narzędzia rachunkowości zarządczej.</p> <p>Jest gotów do odpowiedzialnego wykonywania swojej roli zawodowej związanej z identyfikacją sytuacji ekonomicznej i ryzyka finansowego firmy.</p>			
<p>Stosowane metody dydaktyczne:</p> <p>Wykład z prezentacją multimedialną. Ćwiczenia obejmują dyskusję moderowaną, rozwiązywanie zadań, analizę studium przypadku.</p>			
<p>Treści kształcenia i zawartość tematyczna:</p> <p>Wprowadzenie do tematyki rachunkowości zarządczej – istota, funkcje, koncepcje.</p> <p>Charakterystyka i powiązanie strategicznej i operacyjnej rachunkowości zarządczej – rola w procesie kierowania przedsiębiorstwem.</p> <p>Koszty i systemy rachunku kosztów – klasyfikacja, istota, zadania oraz wpływ systemu rachunku kosztów na wynik finansowy.</p> <p>Rachunkowość jako system informacji a zrównoważony wzrost przedsiębiorstwa. Strategia płynności finansowej w zrównoważonej karcie wyników.</p> <p>Metody kalkulacji – podział, charakterystyka, zastosowanie w praktyce .</p> <p>Rachunkowość zarządcza w decyzjach krótko i długookresowych – wykorzystanie analizy prognozy rentowności w zarządzaniu bieżącym, dźwignia operacyjna, instrumenty oceny efektywności, szacowanie zmiennych koniecznych do oceny efektywności decyzji długookresowych</p> <p>Koszty i wydatki - pojęcie, definicje, podział, metody badań i ustalania zmienności kosztów i ich reakcje względem rozmiarów produkcji .</p> <p>Rachunek kosztów pełnych i zmiennych – zasady wyceny zapasów produktów i zasady ustalania wyniku finansowego .</p> <p>Kalkulacji kosztu wytworzenia produktu –metody kalkulacji, ustalanie ceny produktu finalnego metodami kosztowymi, tworzenie formuł cenowych .</p>			

Analiza prognozy rentowności – wykorzystanie w zarządzaniu bieżącym, analizy rentowności jedno i wieloasortymentowej.
Podstawy podejmowania decyzji długookresowych- inwestycje i metody ich predykcji.
Strategia podatkowa przedsiębiorstwa – istota strategii, znaczenie rachunkowości w zarządzaniu podatkami, zarządzanie ryzykiem podatkowym obciążenia podatkowe w decyzjach strategicznych.
Rachunkowość zarządcza a controlling- wykorzystywanie rachunkowości zarządczej na potrzeby controllingu, kontrola a controlling..

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Aktywność w trakcie zajęć; kolokwium, egzamin obejmujący odpowiedź na pytania, rozwiązywanie zadań obliczeniowych oraz testu.

Formy i warunki zaliczenia:

Pisemna forma zaliczenia. Zaliczenie pisemnego egzaminu.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

E. Nowak, Rachunkowość zarządcza w przedsiębiorstwie ,CeDeWu, Warszawa,2024
J. Rutkowska, Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2022
A. Karwańska, Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów w systemie informatycznym przedsiębiorstwa, Difin, Warszawa 2019
B. Filipiak, Budżetowanie w przedsiębiorstwie : aspekty rachunkowe, finansowe i zarządcze, CeDeWu. Warszawa ,2024
A. Kamela-Sowińska(red), Rachunkowość zarządcza, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Poznań 2019
S. Sojak Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów. T. 1,Toruń : Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa. Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności "Dom Organizatora",2021

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 20 godz.
- studiowanie literatury: 30 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 20 godz.

Łączny nakład pracy studenta: godz. 100

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Analiza sprawozdań finansowych.

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy.

Osoby prowadzące: dr P. Filip, dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
4	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h, ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Uzyskanie zdolności do analizy i interpretacji sytuacji finansowej przedsiębiorstw na podstawie sprawozdań finansowych.			
Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych pojęć ekonomicznych. Znajomość podstaw rachunkowości i analizy ekonomicznej.			
Efekty uczenia się: WIEDZA: Znajomość i zrozumienie metod interpretacji sprawozdań finansowych. Znajomość metod analizy wskaźnikowej sprawozdań finansowych. UMIEJĘTNOŚCI: Umiejętność analizy sprawozdań finansowych i interpretacji uzyskanych wyników za pomocą poznanych metod. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student jest gotów prawidłowo identyfikować dylematy związane z funkcjonowaniem własnej organizacji poprzez wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności. Jest gotów krytycznie oceniać sytuację swojej firmy za pomocą narzędzi analizy sprawozdań finansowych.			
Stosowane metody dydaktyczne: - wykład - ćwiczenia - praca indywidualna.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilans jako źródło informacji o firmie. 2. Analiza struktury aktywów trwałych i obrotowych oraz analiza dynamiki 3. Wstępna analiza bilansu firmy – analiza pozioma i pionowa. 4. Rachunek zysków i starta jako źródło informacji o wynikach firmy. Porównanie wersji porównawczej i kalkulacyjnej 5. Wstępna analiza rachunku wyników. Porównanie dynamiki wzrostu kosztów z dynamiką wzrostu przychodów. 6. Analiza przyczynowo skutkowa zysków/strat. Ustalenie wpływu na wynik finansowy obciążeń i płatności obowiązkowych. 7. Analiza płynności przedsiębiorstw. Dobór i interpretacja wskaźników płynności. 8. Analiza przedsiębiorstw za pomocą wskaźników aktywności. Ocena kapitału pracującego. 9. Analiza zadłużenia i wypłacalności przedsiębiorstw. Dobór i interpretacja wskaźników zadłużenia 10. Analiza rentowności i opłacalności przedsiębiorstw. Dobór i interpretacja wskaźników rentowności 11. Struktura sprawozdania rachunek przepływów pieniężnych. Analiza specyfiki wydatków i przychodów pieniężnych. Miejsca powstawania gotówki 12. Analiza przyczynowa salda przepływów pieniężnych przy różnych etapach rozwoju firm. Analiza przyczynowa ogólnej kondycji przedsiębiorstwa 			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Aktywność w trakcie zajęć; kolokwia z zadaniami analityczno-obliczeniowymi.			
Formy i warunki zaliczenia: Wykłady – egzamin w formie pisemnej – analiza sprawozdania finansowego. Ćwiczenia – ocena na podstawie pisemnego kolokwium z zadaniami analityczno-obliczeniowymi.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Sierpińska M., Jachna T., <i>Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych</i> , Warszawa PWE 2016. Bednarski L., etc., <i>Analiza finansowa w przedsiębiorstwie</i> , PWE Warszawa 2007. Waśniewski T., Skoczylas W., <i>Teoria i praktyka analizy finansowej w przedsiębiorstwie</i> , FRR 2004. Sokół A.(red) <i>Analiza sprawozdań finansowych : wybrane zagadnienia</i> , CeDeWu. Warszawa,2025 Bławat F, Drajska E, Gawrycka, M, Korol, T. <i>Analiza finansowa przedsiębiorstwa : ocena sprawozdań finansowych, analiza wskaźnikowa</i> , CeDeWu. Warszawa ,2024 Wędzki D., <i>Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego</i> ,Kraków :Oficyna Ekonomiczna			

2006

Wędzki D *Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego według polskiego prawa bilansowego*
Warszawa : Wolters Kluwer ,2019

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- przygotowanie do zajęć: 20 godz.
- studiowanie literatury: 25 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 0 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 25 godz.
- konsultacje – 0 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 100 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Rachunkowość bankowa i instytucji finansowych

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: dr Paulina Filip

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h			
Cel przedmiotu/modułu: Celem prowadzonych zajęć jest przekazanie studentom wiedzy rachunkowości instytucji finansowych. Ważne jest wypracowanie umiejętności interpretacji danych finansowych banku i wykorzystania ich w zarządzaniu instytucją kredytową a także wypracowanie umiejętności swobodnego posługiwania się podstawowymi terminami z gospodarki finansowej banku. Połączenie wiedzy teoretycznej z praktyczną analizą danych ze sprawozdań finansowych umożliwi studentom wykorzystanie zdobytych umiejętności w pracy zawodowej.			
Wymagania wstępne: Pozytywne zaliczenie przedmiotu z Rachunkowości wskazujące na posiadanie podstawowej wiedzy z zakresu dokumentowania oraz ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych. Pozytywne zaliczenie przedmiotu Bankowość– znajomość podstawowych zależności funkcyjnych systemu finansowego oraz ogólna wiedza z zakresu funkcjonowania banków oraz organizacji systemu bankowego.			
Efekty uczenia się: Student: WIEDZA: Posiada wiedzę o gospodarce finansowej banku i innych instytucji finansowych. Ma wiedzę i zrozumienie szczególnych cech rachunkowości bankowej. UMIEJĘTNOŚCI: Przedstawia opinię na temat podstawowych zależności systemu finansowego. Potrafi sporządzać i interpretować sprawozdania finansowe, typowe dla instytucji finansowych. Przewiduje skutki podatkowe pieniężnych operacji bankowych i ich oddziaływanie. Potrafi wykonać analizy czynności bankowych i ocenia ich skutki. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Posiada świadomość roli ewidencji księgowych oraz przepisów prawa bankowego w procesie podejmowania decyzji gospodarczych. Wykazuje postawę twórczą w zakresie tworzenia praktycznych rozwiązań na bazie sprawozdawczości bankowej Akceptuje różne perspektywy poznawcze dla polskiego i europejskiego systemu bankowego oraz formułuje własne sady.			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład z prezentacją multimedialną, rozwiązywanie zadań, analizę studium przypadku.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 1. Pojęcie i zakres systemu bankowego. Rola banku jako pośrednika finansowego 2. System bankowy a regulacje ostrożnościowe. Rozwój regulacji prawnych i obecny stan legislacji prawnych. Koncepcje nadzoru Unii Europejskiej 3. Międzynarodowe standardy w zakresie gwarancji bankowych. Nadzór nad działalnością banków komercyjnych w Unii Europejskiej 4. Szczególne regulacje zasad rachunkowości bankowej. Wzorce, normatywy 5. Operacje banków uniwersalnych. Cechy, funkcje, zasady wyceny 6. Wzorcowy bank kont i zasady jego budowy. Konto ogólne i wyznacznik 7. Operacje bankowe depozytowe, kredytowe i pośredniczące-Kierunki zmian portfela banku na tle Unii Europejskiej. Klasyfikacja pod potrzeby rachunkowości banku 8. Prawno-organizacyjne formy udzielania kredytów działalność gospodarczą. Ryzyko kredytowe i klasyfikacja kredytów. Tworzenie obowiązkowych rezerw 9. Gwarancje i poręczenia bankowe. Zasady ewidencji pozabilansowej. Polityka zarządzania aktywami banku 10. Polityka, strategie i planowanie w procesie zarządzania bankiem Ustalanie strategii banku. 11. Analiza obszarowa systemu finansowego.			

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Rozwiązywanie zadań, dyskusja, aktywność w trakcie zajęć; egzamin – referat-analiza przypadku, zadania i odpowiedzi na pytania.

Formy i warunki zaliczenia:

Egzamin - pisemna forma zaliczenia, referat zaliczeniowy.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

E.Popowska, W.Wąsowski. - Rachunkowość bankowa po zmianach, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2022.

Z.Miętki, Rachunkowość bankowa, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej, Poznań, 2023. W.L.Jaworski,

Z.Zawadzka-Bankowość, Poltex, Warszawa, 2021

Miętki, Zygmunt, Rachunkowość bankowa, Poznań : Wydaw. Wyższej Szkoły Bankowej, 2017

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15godz.
- przygotowanie do zajęć: 5 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.
- przygotowanie projektu, eseju itp.: 25 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: godz. 75

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Zagraniczne źródła finansowania biznesu**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot specjalnościowy**

Osoby prowadzące: **dr Marek Mróz**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 godzin			
Cel przedmiotu/modułu: <ol style="list-style-type: none"> Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu wykorzystywania koncepcji teoretycznych do rozumienia funkcjonowania rynku międzynarodowego i gospodarki światowej, ze szczególnym uwzględnieniem działania funduszy pomocowych Unii Europejskiej; Ukazanie współczesnych teorii i problemów zagranicznych źródeł finansowania przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem bezpośrednich inwestycji zagranicznych; Przekazanie wiedzy i umiejętności w zakresie instrumentów i techniki finansowania handlu zagranicznego.			
Wymagania wstępne: Efekty kształcenia określone w sylabusach przedmiotów: podstawy makroekonomii, międzynarodowe stosunki gospodarcze i finanse publiczne i rynki finansowe.			
Efekty uczenia się: <p>WIEDZA: Student: zna i rozumie charakter podstawowych zagranicznych źródeł finansowania działalności przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem funduszy unijnych dostępnych w latach 2014-2020 oraz 2021-2027.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI: Student: potrafi efektywnie rozwiązywać problemy finansowe wynikające z udziału przedsiębiorstwa w obrocie zagranicznym, potrafi dokonać właściwego wyboru zagranicznych źródeł finansowania firmy na każdym etapie jej rozwoju oraz potrafi rozpoznać ryzyko występujące w transakcjach przekraczających granice państwa oraz możliwości zarządzania tym ryzykiem.</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student postępuje etycznie, jest kreatywny i otwarty na zmiany.</p>			
Stosowane metody dydaktyczne: Wykład informacyjny połączony z prezentacją multimedialną, analiza przypadków, analiza danych.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> Pojęcie i klasyfikacja podstawowych zagranicznych źródeł finansowania; Wzrost znaczenia zagranicznych źródeł finansowania jako przejaw liberalizacji, deregulacji, koncentracji, globalizacji i internacjonalizacji; Zagraniczne źródła finansowania państw, w tym bezpośrednie inwestycje zagraniczne, inwestycje portfelowe i kredyty zagraniczne; Międzynarodowe instytucje finansowe, m.in. takie jak: Europejski Bank Inwestycyjny oraz Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju. Ekonomiczne skutki napływu kapitału zagranicznego; Zadłużenie zagraniczne i sposoby rozwiązywania problemu nadmiernego długu zagranicznego; Rola funduszy pomocowych Unii Europejskiej jako istotnego źródła finansowania działalności gospodarczej krajów członkowskich, ze szczególnym uwzględnieniem Polski, w tym regionów wschodnich. Programy Krajowe na lata 2021-2027 w ramach funduszy europejskich.			

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Aktywność na zajęciach, przygotowanie referatu zaliczeniowego oraz jej obrona z wynikiem pozytywnym.

Formy i warunki zaliczenia:

Ocena na podstawie referatów zaliczeniowych oraz aktywności na zajęciach.

Literatura podstawowa:

- 1) Bernaś B., *Finanse międzynarodowe*, PWN Warszawa 2022.
- 2) Bień W., *Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*, Difin, Warszawa 2018.
- 3) Śliwiński P., *Międzynarodowe finanse przedsiębiorstw*, Wyd. UEP, Poznań 2020.
- 2) Sobański K., *Międzynarodowe finanse przedsiębiorstw*, PWN Warszawa 2018.
- 3) Najlepszy E., *Finanse międzynarodowe przedsiębiorstw*, PWE Warszawa 2013;
- 4) Bielawska A., *Nowoczesne zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*, C. H. Beck, Warszawa 2013
- 5) Duliniec, *Finansowanie przedsiębiorstwa, Strategie i instrumenty*, PWE, Warszawa 2011 (rozdział 7: Finansowanie przedsiębiorstwa na rynkach międzynarodowych).
- 6) <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/wszystkie-serwisy-programow/> Programy krajowe 2021-2027.
- 7) Fundusze europejskie dla Polski wschodniej – broszura Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, www.polskawschodnia.gov.pl, www.fepw.gov.pl.

Literatura uzupełniająca:

- 1) *Finanse publiczne*, red. J. Sokołowski, M. Sosnowski, A. Żabiński, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, E-book, Wrocław 2012.
- 2) Krawczyk M., *Finansowanie działalności innowacyjnej MŚP*. Wybrane zagadnienia. Wyd. UŁ, Łódź 2012.
- 3) Mróz M., Mróz P., *Znaczenie środków pomocowych Unii Europejskiej dla podnoszenia innowacyjności i konkurencyjności polskich przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem Podkarpacia* [w:] *Strategiczne diagnozy i perspektywy rozwoju społeczno-ekonomicznego Polski w nowych uwarunkowaniach światowych i europejskich*. Praca zbiorowa pod red. A. Pruska, UEK Kraków, 2014, s. 215-230.
- 4) <https://businessinsider.com.pl/finanse/ministerstwo-finansow-podalo-nowe-dane-rekordowy-dlug-publiczny/yn1lkwb>
- 5) Fundusze unijne dla przedsiębiorstw na lata 2021-27. Portal funduszy europejskich: <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/fundusze-ue-2021-27>
- 6) Golik D., Kątnik-Prokop J., Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, *Funkcjonowanie specjalnych stref ekonomicznych w Polsce*: https://www.ue.katowice.pl/fileadmin/migrated/content/uploads/17_D.Golik_J.Katnik-Prokop_Funkcjonowanie_specjalnych_stref.....pdf

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
  - przygotowanie do zajęć: 5 godz
  - studiowanie literatury: 10 godz.
  - przygotowanie projektu, eseju itp.: 35 godz.
  - przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz.
- Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Metody wyceny przedsiębiorstw

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoby prowadzące: prof. dr hab. Andrzej Prusek

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
3	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: wykład 15 h, ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Zapoznanie studentów z metodologią oceny przedsięwzięć i wyceny przedsiębiorstwa.			
Wymagania wstępne: Analiza ekonomiczna, analiza finansowa.			
Efekty uczenia się: STUDENT: WIEDZA: Zna i rozumie metody wyceny projektów rozwojowych. Zna i rozumie metody wyceny przedsiębiorstw. UMIĘJĘTNOŚCI: Potrafi analizować koszty kapitału opłacalność przedsięwzięć rozwojowych. Potrafi stosować metody wyceny przedsiębiorstw. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Jest gotów określić priorytety służące realizacji zadań analitycznych w sferze rozwoju firmy i wzrostu wartości. Jest przygotowany do krytycznego myślenia celu weryfikacji pozyskanych informacji i źródeł.			
Stosowane metody dydaktyczne: - wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej - ćwiczenia – zadania obliczeniowe, projekt.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Cykl życia przedsięwzięcia gospodarczego 2. Rodzaje studiów rozwojowych <ol style="list-style-type: none"> a. Opportunity study – studium możliwości b. Pre -feasibility study – studium przedrealizacyjne c. Feasibility study – studium projektu rozwojowego d. Business Plan – biznes plan projektu rozwojowego 3. Budowa i zawartość feasibility study 4. Struktura treści biznes planu 5. Wstępna ocena efektywności przedsięwzięć rozwojowych <ol style="list-style-type: none"> a. Analiza prognozy rentowności Break Even Point b. Analiza wrażliwości projektu rozwojowego c. Analiza okresu zwrotu nakładów inwestycyjnych d. Wskaźnik prostej stopy zwrotu e. Test pierwszego roku 6. Dyskontowe metody oceny opłacalności przedsięwzięć rozwojowych <ol style="list-style-type: none"> a. Metoda wartości zaktualizowanej netto – NPV b. Metoda wewnętrznej stopy zwrotu – IRR 7. Analiza kosztów kapitału przedsięwzięć rozwojowych <ol style="list-style-type: none"> a. Średni koszt kapitału b. Krańcowy koszt kapitału 8. Wybór optymalnego programu rozwoju firmy 9. Analiza wskaźnikowa firmy 10. Metody wyceny wartości firm <ol style="list-style-type: none"> 9.1. Majątkowe metody wyceny firm <ol style="list-style-type: none"> 9.1.1. Metoda wartości księgowej netto 9.1.2. Metoda odtworzeniowa 9.2. Dochodowe metody wyceny firm <ol style="list-style-type: none"> 9.2.1. Metoda zdyskontowanych strumieni pieniężnych DCF 9.2.2. Metoda mnożnika zysku 9.2.3. Metody rynku kapitałowego 			

- 9.3. Mieszane metody wyceny firm
- 9.3.1. Metoda skorygowanej wartości księgowej netto
- 9.3.2. Metody wyceny wartości firmy poszerzonej o jej reputację

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Obserwacja w trakcie zajęć, realizacja zadań podczas ćwiczeń, wypowiedź ustana dotycząca stosowanych metod wyceny i przygotowanego projektu.

Formy i warunki zaliczenia:

Egzamin: Wypowiedź ustna dotycząca metod wyceny oraz przygotowanego projektu.

Ćwiczenia: Przygotowanie projektu, realizacja zadań w trakcie ćwiczeń.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

M. Szablewski, A. Panfil, *Wycena przedsiębiorstwa*, Poltext 2016.

Szczepankowski P. *Wycena i zarządzanie wartością przedsiębiorstwa*, PWN 2007.

Jaki A., *Wycena i kształtowanie wartości przedsiębiorstwa*, Oficyna a Wolters Kluwer business 2008;

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 30 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.
- przygotowanie projektu: 20 godz.
- przygotowanie się do egzaminu 10 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 75 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: **Controlling operacyjny**

Kierunek: **Ekonomia**

Rodzaj modułu: **Przedmiot specjalnościowy**

Osoby prowadzące: **dr Tadeusz Matuszkiewicz**

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: ćwiczenia 15 h.			
Cel przedmiotu/modułu: Celem jest przekazanie wiedzy oraz rozwinięcie umiejętności w zakresie wykorzystania narzędzi controllingu operacyjnego w zarządzaniu przedsiębiorstwem.			
Wymagania wstępne: Analiza ekonomiczna, rachunkowość.			
Efekty uczenia się: STUDENT: WIEDZA: Zna i rozumie istotę, cele i funkcje controllingu operacyjnego i jego rolę w przedsiębiorstwie. Zna i rozumie metody controllingu operacyjnego. UMIEJĘTNOŚCI: Potrafi dokonać analizy przedsiębiorstwa za pomocą narzędzi controllingu operacyjnego Potrafi dokonać analizę centrum kosztów Potrafi dokonać analizy centrum przychodów. Potrafi dokonać analizę centrum zysków. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Rozumie znaczenie rzetelności informacji finansowej w procesie decyzyjnym Jest gotów komunikować wyniki analiz w sposób zrozumiały dla menedżerów			
Stosowane metody dydaktyczne: - ćwiczenia – zadania obliczeniowe, studia przypadków.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: 7. Istota i system controllingu operacyjnego. 8. Narzędzia controllingu w przedsiębiorstwach. 9. Centra kosztów. 10. Centra przychodów. 11. Centra zysków. 12. Centra inwestycji.			
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się: Obserwacja w trakcie zajęć, realizacja zadań podczas ćwiczeń, zadania obliczeniowo-analityczne na kolokwium.			
Formy i warunki zaliczenia: Kolokwium z zadań obliczeniowych.			
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Sierpińska M., Niedbała B., <i>Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie</i> , PWN 2011 Wnuk-Pel T., <i>Controlling operacyjny</i> , Platon 2022 Jęcek M., <i>Controlling kosztów w przedsiębiorstwie produkcyjnym</i> , Wydawnictwo UŁ 2025.			
Sposób określenia liczby punktów ECTS: Nakład pracy studenta: <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczne: 15 godz. • samodzielna realizacja zadań; 10 godz. • studiowanie literatury: 10 godz. • przygotowanie się do zaliczenia: 15 godz. Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.			

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Zarządzanie ryzykiem bankowym

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot specjalnościowy

Osoba prowadząca: Paulina Filip

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h			
Cel przedmiotu/modułu: Celem prowadzonych zajęć jest przekazanie studentom wiedzy w zakresie oceny funkcjonowania banku i jego cech szczególnych oraz umiejętności obserwacji ryzyk bankowych oraz technik i metod jego zabezpieczenia. Połączenie wiedzy teoretycznej z praktyczną analizą umożliwi studentom wykorzystanie zdobytych umiejętności w pracy zawodowej. Zajęcia obejmują omówienie najważniejszych metod i narzędzi przydatnych w pracy menedżera finansowego. Efektem kształcenia jest przekazanie podstawowej wiedzy niezbędnej do wykonywania zawodu analityka/kontrolera w pionie finansowym instytucji finansowych. Celem uzupełniającym przedmiotu realizowanego w formie ćwiczeń jest podporządkowane kształtowaniu umiejętności służących charakterystyce rynku usług finansowych w aspekcie uczestników i oferty usług, analizie usług finansowych przez pryzmat obu stron tj. od strony podmiotów świadczących usługi i ich klientów			
Wymagania wstępne: Pozytywne zaliczenie z przedmiotów rachunkowość, zarządzanie, podstawy marketingu. Znajomość podstawowych zagadnień ekonomicznych, księgowych oraz z dziedziny zarządzania z zakresu bankowości.			
Efekty uczenia się: Student: WIEDZA: Zna i rozumie podstawowe zasady ustalania i zarządzanie ryzykiem w banku komercyjnym. Identyfikuje niepewność i ryzyko w działalności finansowej instytucji kredytowej. Identyfikuje główne zależności przyczynowo -skutkowe wpływające na sytuację finansową banku jako szczególnego rodzaju przedsiębiorstwa Zna system rezerw celowych obowiązkowych i dobrowolnych. Umie określić ryzyko płynności finansowej w banku i zna techniki jego dywersyfikacji. Ma wiedzę o kształtowaniu poziomu i struktury kapitału własnego banku. Umie ustalić poziom wypłacalności i ocenić ryzyko upadłości. Identyfikuje ryzyko walutowe i jego zabezpieczenia. UMIEJĘTNOŚCI: Analizuje zasoby, koszty, procesy, wartość użytkową produktów/usług bankowych w celu zoptymalizowania efektów zarządzania przedsiębiorstwem bankowym. Identyfikuje kluczowe obszary zarządzania ryzykiem finansowym. Stosuje najważniejsze narzędzia w zakresie planowania i kontroli ryzyka bankowego. Potrafi samodzielnie porównać i ocenić niepewność, ryzyko i stopnie jego prawdopodobieństwa, dokonać analizy kosztów i korzyści operacji bankowych oraz ocenić potencjalne przychody, ryzyko i koszty usługodawcy. Wyprowadza wnioski na podstawie analizy określonych procesów w sferze usług finansowych. Kalkuluje mikroekonomiczne i finansowe skutki korzystania/lub braku korzystania z usług finansowych przez podmioty gospodarcze. Przewiduje konsekwencje zmian na rynku usług finansowych.			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Posiada wstępne przygotowanie do pracy na stanowisku menedżera finansowego. Rozumie konieczność ustawicznego uczenia się i ciągłego doskonalenia kompetencji niezbędnych w pracy w pionie finansowym dużego przedsiębiorstwa, instytucji kredytowej			
Stosowane metody dydaktyczne: Ćwiczenia obejmują dyskusję moderowaną, analizę i interpretację tekstów źródłowych, rozwiązywanie zadań, analizę studium przypadku, pracę zespołową.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Operacje banków uniwersalnych. Cechy, funkcje, zasady wyceny 2. Rodzaje ryzyk bankowych i metody ich ujawniania 3. Operacje bankowe depozytowe, kredytowe i pośredniczące-Kierunki zmian portfela banku na tle Unii Europejskiej. banku 4. Prawno-organizacyjne formy udzielania kredytów. Ryzyko kredytowe i klasyfikacja kredytów. Tworzenie obowiązkowych rezerw 			

5. Gwarancje i poręczenia bankowe. Polityka zarządzania aktywami banku
6. System rezerw celowych obowiązkowych i dobrowolnych
7. Kształtowanie poziomu i struktury bazy kapitałowej
8. Płynność finansowa banku i ryzyko stopy procentowej
9. Ryzyko walutowe i metody jego ograniczania
10. Operacje bankowości elektronicznej. Portale finansowe. E-banking, E-lending, E-billing, E-broking
11. Systemy kontrolne stosowane w systemach bankowych. Identyfikacja źródeł ryzyka w działalności bankowej na rynku UE
12. System bankowy a regulacje ostrożnościowe. Rozwój regulacji prawnych i obecny stan legislacji prawnych. Koncepcje nadzoru Unii Europejskiej

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Aktywność w trakcie zajęć; zaliczenie obejmujące pytania i zadania.

Formy i warunki zaliczenia:

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny ze sprawdzianu pisemnego.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

J. Krasodomska Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w bankach, Polskie Wydaw. Ekonomiczne, Warszawa , 2018

M. Iwanicz-Drozdowska Zarządzanie ryzykiem bankowym, Warszawa : Poltext, 2022

W. Kulpa Operational risk management in a bank, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów : 2015

P.F. Mayland, Ocena i kontrola ryzyka kredytowego bankowych usług operacyjnych Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2018

W. Grabczan Zarządzanie ryzykiem bankowym, Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce ,Warszawa. 1996

P.Penza,V.K.Bausal,.Measuring market risk with value at risk,London,2001

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15godz.
- przygotowanie do zajęć: 10 godz.
- studiowanie literatury: 15 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 10 godz.
- Łączny nakład pracy studenta: godz. 50

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Intercultural Communication in Business

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Przedmiot

specjalnościowy Osoby prowadzące: dr

Marek Paduch

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
2	III	Niestacjonarne I stopnia	angielski
Forma zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia 15 h.			
<p>Cel przedmiotu/modułu: Uświadomienie studentom nierozzerwalności i niepodważalnego związku komunikacji międzykulturowej i ekonomii, a ściślej mówiąc języka, kultury i biznesu w dzisiejszej rzeczywistości globalnej. Mówi się, że komunikacja międzykulturowa w biznesie jest kluczem do sukcesu w dziedzinach ekonomicznych. Podczas gdy bariery językowe i kulturowe wydają się być trudnymi do pokonania, znalezienie właściwych zasobów może pomóc ulepszyć komunikację międzykulturową w miejscu pracy. Dzięki tym umiejętnościom można zbudować relacje, które są kluczem do pomyślnego funkcjonowania w nowoczesnym świecie biznesu. Ważne, aby być świadomym faktu, że komunikacja międzykulturowa jest podstawową umiejętnością każdej osoby czynnej zawodowo w świecie globalnej rzeczywistości, w której kontakt i relacje międzynarodowe odgrywają znaczącą rolę i wpływają na odniesienie sukcesu na rynku pracy.</p>			
Wymagania wstępne: Poziom języka angielskiego na poziomie B2.			
<p>Efekty uczenia się: Student:</p> <p>WIEDZA: posiada wiedzę z zakresu komunikacji międzykulturowej, znajomości podstaw Business English oraz podstawowych zagadnień dotyczących kultur biznesowych</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI: nabywa umiejętności radzenia sobie w typowych sytuacjach i zachowaniach społeczno-ekonomicznych z użyciem języka angielskiego potrafi komunikować się w języku angielskim i klarownie przedstawiać zagadnienia ekonomiczne funkcjonując w środowisku międzynarodowym</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Jest gotów rozwiązywać bieżące problemów praktycznych na bazie posiadanej wiedzy i zdobytych umiejętności w odniesieniu do komunikacji międzykulturowej w biznesie Jest gotów krytycznie analizować zagraniczne źródła informacji w kontekście różnic kulturowych</p>			
Stosowane metody dydaktyczne:			
Wykład, prezentacja, analiza case study, dyskusja.			
Treści kształcenia i zawartość tematyczna:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rules of improving your intercultural business communication skills (cultural education, foreign languages, social awareness, nonverbal communication, expressing respect to others) 2. Levels of culture (different minds, common problems, culture as mental programming, cultural relativism) 3. Cultural variable 1 – power distance differences across nations with regard to social class, education and work 4. Cultural variable 2 – individualism vs collectivism across nations regarding occupation, school, family and workplace 5. Cultural variable 3 – masculinity vs femininity (genders and gender roles in the family, at school, in the workplace) 6. Cultural variable 4 – the avoidance of uncertainty (risk avoidance in society, uncertainty avoidance according to religion, ideas, occupation, sex and age) 7. Surviving in a multicultural world – encounters, implications and final conclusions 			

8. Countries, cultures and businesses in reality – examples of successful subjects

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

test pisemny, aktywność na zajęciach w odniesieniu do kwestii komunikacji międzykulturowej w biznesie w świecie globalizacji

90 – 100% - 5.0

80 – 89% - 4.5

70 – 79% - 4.0

60 – 69% - 3.5

50 – 59% - 3.0

0 – 49% - 2.0

Formy i warunki zaliczenia:

egzamin pisemny, aktywność podczas zajęć (możliwość podniesienia oceny do 20%)

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Hofstede, G. 2016. *Cultures and Organizations. Software of the Mind. Intercultural cooperation and its importance for survival.* London, HarperCollins Publishers.

Hall, E. & M. Hall. 2007. *Understanding Cultural Differences.* Yarmouth, Intercultural Press.

Trompenaars, A. 2004. *Riding the Waves of Culture. Understanding cultural differences in business.* Bath, The Bath Press.

Lubecka, A. 2011. *Zarządzanie dialogiem międzykulturowym na przykładzie Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego.* Kraków, Księgarnia Akademicka.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Nakład pracy studenta:

- zajęcia dydaktyczne: 15 godz.
- studiowanie literatury: 20 godz.
- przygotowanie się do egzaminu lub/i zaliczenia: 15 godz.

Łączny nakład pracy studenta: 50 godz.

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Seminarium dyplomowe

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: przedmiot podstawowy

Osoby prowadzące: dr Małgorzata Honkisz, dr Paulina Filip, prof. dr hab. Andrzej Prusek, dr Andrzej Skowron,
dr Tadeusz Matuszkiewicz

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
10	II, III	niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: 90 h Seminaria prowadzone w małych grupach. ☐ Praca indywidualna studenta pod kierunkiem promotora. ☐ Dyskusje, konsultacje, prezentacje częściowe wyników badań.			
Cel przedmiotu/modułu: Celem seminarium dyplomowego jest przygotowanie studentów do samodzielnego opracowania pracy licencjackiej z zakresu ekonomii. Przedmiot rozwija umiejętności w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • definiowania problemu badawczego i formułowania celów pracy, • stosowania metod analizy ekonomicznej i narzędzi statystycznych, • wyszukiwania i krytycznej oceny źródeł literaturowych, • prezentowania wyników w formie pisemnej i ustnej. Po ukończeniu seminarium student: <ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafi sformułować temat i problem badawczy pracy licencjackiej. 2. Zna metody i techniki zbierania danych oraz analizy ekonomicznej. 3. Umie opracować konspekt i harmonogram pracy dyplomowej. 4. Rozwija kompetencje prezentacji wyników i argumentacji naukowej. 5. Potrafi samodzielnie korzystać z literatury naukowej i źródeł danych ekonomicznych. Wymagania wstępne <ul style="list-style-type: none"> • Znajomość podstaw ekonomii i statystyki. • Zaliczone przedmioty z zakresu Mikroekonomii, Makroekonomii i Statystyki.			
Efekty uczenia się Wiedza: <ul style="list-style-type: none"> • Student w zaawansowanym stopniu identyfikuje i wyjaśnia fakty i zjawiska społeczno-ekonomiczne, a także zna teorie wyjaśniające zależności występujące między nimi z zakresu ekonomii oraz zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu finansów i zarządzania. • Student zna i rozumie podstawowe metody badań ekonomicznych i narzędzia analizy danych Umiejętności : <ul style="list-style-type: none"> • Student potrafi dobrać metodykę badań w zakresie dyscypliny ekonomia i finanse, a także wybiera różne metody matematyczno-statystyczne, narzędzia gromadzenia i analizy danych ekonomicznych. • Student potrafi formułować problem badawczy i pytania badawcze. • Student potrafi przygotować konspekt pracy i harmonogram badań. • Student potrafi samodzielnie analizować dane i interpretować wyniki. • Student rozwija umiejętność prezentacji i dyskusji wyników badań. Kompetencje społeczne: <ul style="list-style-type: none"> • Student jest zdolny do systematycznej i krytycznej samooceny posiadanej wiedzy, własnych umiejętności i kompetencji oraz oceny odbieranych treści z zakresu Ekonomii • Student jest otwarty na uznawanie roli rzetelnej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, w tym zwłaszcza w obszarze gospodarki, a także wykazuje inicjatywę w zakresie zasięgnięcia opinii ekspertów.			

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

- Wprowadzenie do pracy dyplomowej:** cele i znaczenie pracy licencjackiej, struktura pracy (rozdziały, metodologia, analiza, wnioski).
- Formułowanie problemu badawczego:** identyfikacja tematu badawczego, definicja celów i zakresu pracy, sformułowanie pytań i hipotez badawczych.
- Metodologia badań ekonomicznych:** metody jakościowe i ilościowe w ekonomii, podstawowe narzędzia statystyczne i analityczne, interpretacja danych.
- Analiza literatury i źródeł danych:** przegląd literatury przedmiotu, krytyczna ocena źródeł, wykorzystanie danych statystycznych i baz danych ekonomicznych.
- Pisanie i redagowanie pracy dyplomowej:** zasady cytowania i bibliografia, styl akademicki i struktura rozdziałów, formułowanie wniosków i rekomendacji.
- Prezentacja pracy dyplomowej:** przygotowanie wystąpień ustnych, prezentacja wyników w formie wizualnej (tabele, wykresy), argumentacja i dyskusja z komisją.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

- konspekt i plan pracy dyplomowej: 20%
- Prezentacja postępów w pracy: 20%
- Ocena jakości pracy pisemnej (praca licencjacka): 60%

Formy i warunki zaliczenia:

Zaliczenie bez oceny. Spełnienie wymogów dotyczących stopnia zaawansowania pracy wyznaczonych przez promotora. Złożenie ostatecznej wersji pracy dyplomowej zgodnie z wymogami określonymi przez promotora.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

1. K. Bąk, *Metodyka pisania prac dyplomowych w naukach ekonomicznych*, Warszawa 2020.
2. J. Stiglitz, *Ekonomia*, PWN, Warszawa 2021.
3. A. Nowak, *Badania ekonomiczne: metody i techniki*, Wyd. UE w Krakowie, Kraków 2019.
4. B. Smith, *Statystyka w naukach społecznych*, PWN, Warszawa 2020.
5. *Systematyczny przegląd literatury w naukach ekonomicznych. Metodyka, przykłady*, pod red. B. Stępień, Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2023.
6. F. Bławat, *Podstawy analizy ekonomicznej. Teorie, przykłady, zadania; Modele regresji od teorii do praktyki*, Wyd. Cedewu, Warszawa 2024.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

- a) godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego):
    - seminarium po 30 godz. w każdym z 3 semestrów – 90 godzin - 3 ECTS
  - b) godziny niekontaktowe (praca własna studenta):
    - studiowanie literatury, pisanie pracy i przygotowanie do obrony 160 g. - 7 ECTS
- Sumaryczna ilość godzin dla przedmiotu: 250
Sumaryczna ilość punktów ECTS dla przedmiotu: 10

SYLABUS

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI I ZARZĄDZANIA

Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu: Praktyka zawodowa

Kierunek: Ekonomia

Rodzaj modułu: Praktyki zawodowe

Osoby prowadzące: dr Andrzej Skowron

Punkty ECTS	Rok studiów	Forma studiów	Język wykładowy
27	I, II, III	Niestacjonarne I stopnia	polski
Forma zajęć i liczba godzin: praktyka w zakładzie pracy <ul style="list-style-type: none"> 6 miesięcy/27tygodni/810 godzin.			
Cel przedmiotu/modułu: <ul style="list-style-type: none"> Celem praktyki zawodowej jest umożliwienie studentom:<ol style="list-style-type: none"> Ugruntowania wiadomości zdobytych w trakcie zajęć dydaktycznych. Weryfikacji zdobytej wiedzy. Nabywania umiejętności praktycznych. Wdrażania do wykonywania zadań zawodowych na stanowisku pracy. Kształcenia dobrej organizacji pracy własnej. Nabywania umiejętności w samodzielnym wykonywaniu obowiązków zawodowych. Poznania specyfiki pracy na różnych stanowiskach, w różnych branżach merytorycznie związanych z kierunkiem studiów. Nawiązania kontaktów zawodowych. Analizę funkcjonowania firmy, bądź przedsiębiorstwa, które jest ściśle związane z tematyką pracy dyplomowej studenta.			
Wymagania wstępne: <p>Wiedza, kompetencje i umiejętności z zakresu Ekonomii oraz z zakresu wybranej przez studenta specjalności.</p>			
Efekty uczenia się: <p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> Student zna:<ul style="list-style-type: none"> strukturę organizacyjną i procesy swoim zakładzie pracy specyfikę działania zakładu pracy regulaminy zakładu pracy cechy własnego stanowisko pracy i jego rolę w organizacji odnosi wymagania ofert pracy do swoich kompetencji. <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <ul style="list-style-type: none"> Student potrafi:<ul style="list-style-type: none"> używać w miejscu pracy przyswojone umiejętności praktyczne stosować wiedzę teoretyczną w sytuacjach praktycznych uzupełniać i udoskonalać nabyte umiejętności <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> Student gotów jest:<ul style="list-style-type: none"> zrealizować wyznaczone zadanie i określić priorytety dla zadań na określonym stanowisku pracy myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny wykazuje umiejętność dostosowania zdobytej wiedzy do wymagań stanowiska pracy współdziałać z innymi pracownikami w miejscu pracy, przyjmując różne role w grupie			
Stosowane metody dydaktyczne: pokaz, obserwacja, klasyczna metoda problemowa			

Treści kształcenia i zawartość tematyczna:

Obejmują one sferę techniczno-organizacyjną oraz merytoryczną. W ramach tej pierwszej treści obejmują:

- zapoznanie się z regulaminem wewnętrznym zakładu pracy, przepisami w zakresie dyscypliny pracy, bhp i ppoż.,
  - zapoznanie się ze strukturą organizacyjną zakładu pracy, w którym odbywa praktykę oraz z przepisami regulującymi funkcjonowanie zakładu pracy,
  - zapoznanie się z zakresem działania poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk komórki, w której odbywa praktykę,
  - zapoznanie się z zasadami obiegu dokumentacji i wymogami formalnymi w odniesieniu do dokumentacji (wzory pism, procedury i kanały przesyłania dokumentów, archiwizacja dokumentów i danych),
  - uczestniczenie w czynnościach techniczno-organizacyjnych komórki, w której odbywa praktykę, oraz w czynnościach techniczno-organizacyjnych uznanych przez osobę/osoby bezpośrednio nadzorujące przebieg praktyki za istotne z punktu widzenia specyfiki działalności zakładu pracy oraz studiowanego kierunku.

W sferze merytorycznej treści obejmują:

- zapoznanie się z przedmiotem i specyfiką działania zakładu pracy,
- zapoznanie się z poszczególnymi czynnościami podejmowanymi w związku ze specyfiką działalności zakładu pracy,
  - poznanie praktyczne zastosowanie przepisów stanowiących podstawę czynności podejmowanych w ramach działalności zakładu pracy,
  - w ramach powierzanych zadań uczestniczenie w merytorycznych czynnościach realizowanych przez komórkę zakładu pracy, w którym odbywa praktykę,
  - przygotowywanie projekty pism, decyzji i rozstrzygnięć związanych z procedurami administracyjnymi obowiązującymi w zakładzie pracy, w którym odbywa praktykę; w przypadku, gdy praktyka realizowana jest w ramach pracy zawodowej powiązanej z kierunkiem studiów są to pisma, decyzje i rozstrzygnięcia związane z powierzonymi czynnościami zawodowymi (obowiązkami służbowymi).

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się:

Zaświadczenia z miejsca pracy, Dziennik Praktyk,

Formy i warunki zaliczenia:

W czasie trwania praktyki student prowadzi DZIENNIK PRAKTYK. Zamieszcza w nim dzienne sprawozdania z przebiegu praktyki oraz własne refleksje i spostrzeżenia.

Do DZIENNIKA PRAKTYK student dołącza zakres czynności i zadań powierzonych przez zakład pracy do realizacji w ramach praktyki.

Opiekun ze strony zakładu pracy zamieszcza w DZIENNIKU PRAKTYK opisową opinię o studencie, odnoszącą się do jego przygotowania merytorycznego, zaangażowania w realizację czynności i zadań, umiejętności organizacji środowiska pracy (zarządzanie czasem, obowiązkowość, punktualność, terminowość wykonywania zadań), kompetencji interpersonalnych (umiejętność pracy zespołowej, komunikatywność, sprawność wykonywania poleceń, zdolności negocjacyjne).

Opiekun studenta ze strony zakładu pracy wypełnia także ZAŚWIADCZENIE (gdzie dokonuje m.in. weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów kształcenia) będące dokumentem pozostającym w aktach studenta na Uczelni. Odbycie przez studenta praktyki w zakładzie pracy powinno być potwierdzone pieczętą placówki i podpisem Dyrektora (lub osoby upoważnionej).

Zaliczenia praktyk dokonuje osoba odpowiedzialna w WSGiZ za weryfikację efektów uczenia się i zaliczanie praktyki zawodowej na podstawie opinii i ocen wystawionych przez zakłady pracy, wypełnionego

ZAŚWIADCZENIA, DZIENNIKA PRAKTYK, załączników (zakresów czynności i zadań powierzanych do realizacji w ramach praktyki).

Po uzyskaniu zgody rektora możliwe jest zaliczenie praktyki zawodowej w oparciu o zaświadczenie o zatrudnieniu, prowadzeniu działalności gospodarczej, stażu lub wolontariatu przedłożonych w Uczelni wraz z zakresem obowiązków, w przypadku jeżeli obowiązki te są kompatybilne z kierunkiem studiów, a w przypadku roku II i III również z wybraną specjalnością.

Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Literatura z zakresu studiowanego kierunku – Ekonomia. Literatura z zakresu studiowanej specjalności.

Sposób określenia liczby punktów ECTS:

Udział w zajęciach (praktykach zawodowych) określonych w planie studiów - łączny nakład pracy studenta: 6 miesięcy/27tygodni/810 godzin.

Łącznie punktów ECTS za przedmiot **27 ECTS**